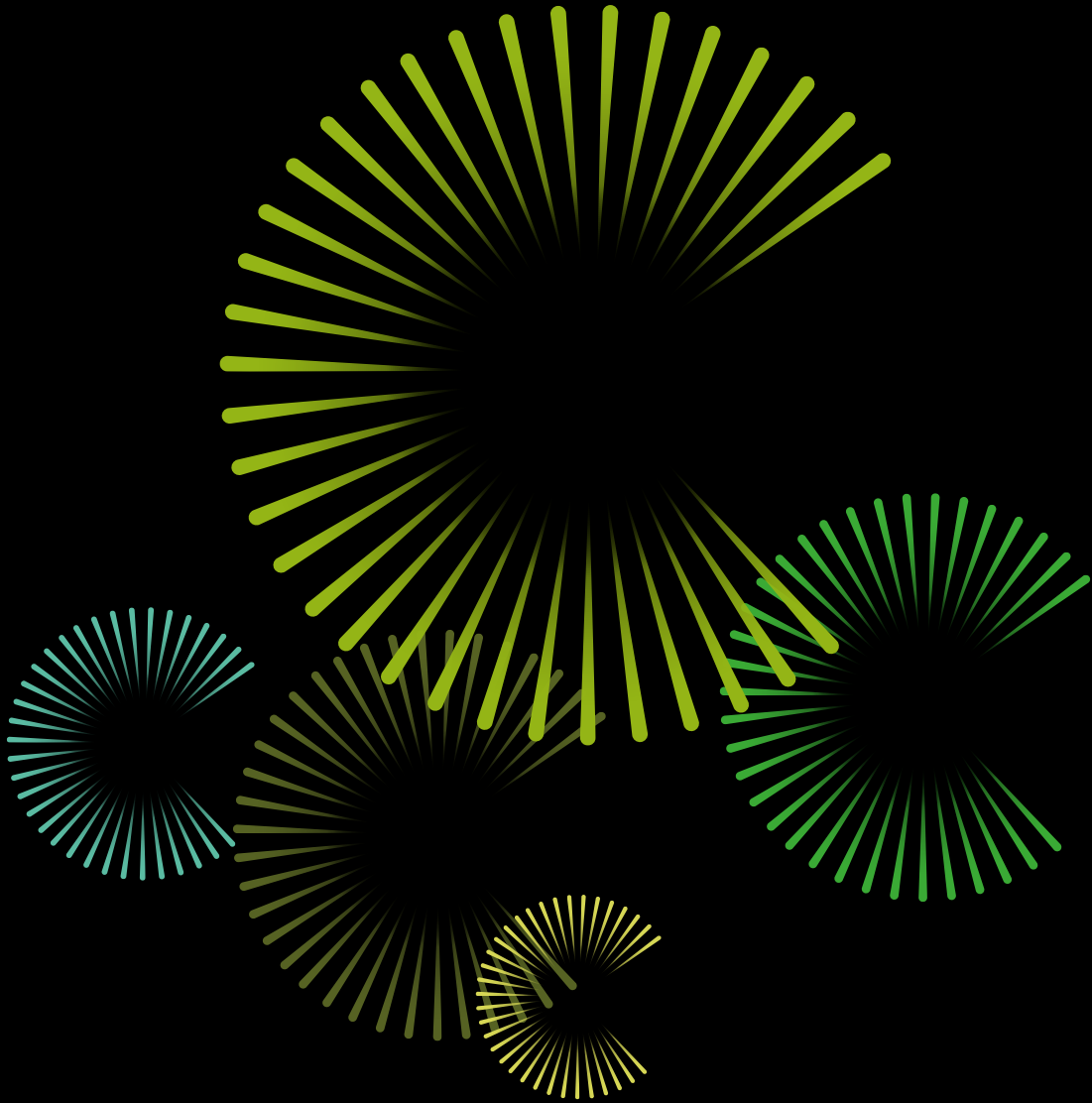
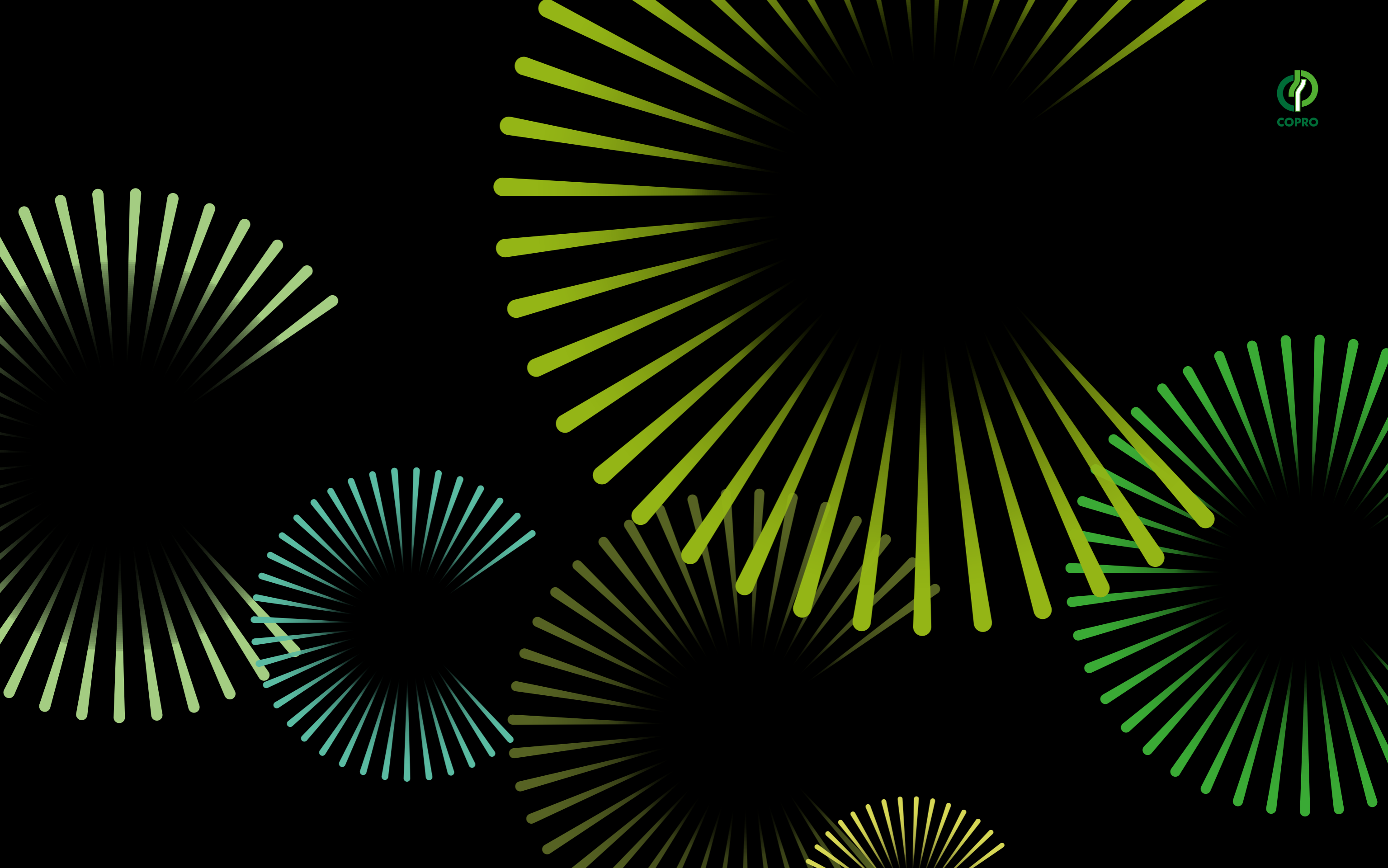

COPRO

CELEBRATING 35 YEARS ON THE ROAD

COPRO

Onpartijdige instelling
voor de controle van bouwproducten

FILIP BOELAERT & DIRK VAN LOO

COPRO

Voorwoord

De afgelopen jaarverslagen stonden ze tientallen bladzijden uit elkaar. Filip Boelaert, voorzitter van de Raad van Bestuur en Algemene Vergadering van COPRO, met het voorwoord, en Dirk Van Loo, CEO van COPRO met het nawoord.

Het feestnummer van dit jaar is de ideale gelegenheid om ze naast elkaar te zetten en ze samen aan het woord te laten.

Wat was uw eerste contact met COPRO?

FB: Begin jaren 2000 werkte ik voor Jean Pierre Matthys, een van mijn voorgangers bij COPRO. Via hem hoorden we al van COPRO. Het was pas vier jaar later, als raadgever op het kabinet Openbare Werken en op zoek naar een betere kwaliteit van onze wegenwerken, dat ik COPRO echt leerde kennen.

DVL: Een vijftiental jaar geleden, nog werkzaam bij een betonproducent, werd ik 'geconfronteerd' met de controles van COPRO in het kader van het storten van de E313 tussen Antwerpen en Hasselt. COPRO was in mijn ogen in eerste instantie een controle-dienst, en eerder een noodzaak dan een toegevoegde waarde. Wist ik toen veel...

Wat zijn voor u de mijlpalen uit de 35 voorbije jaren?

DVL: Teveel om op te noemen, maar opvallend is toch wel hoe van de controle van betonproducten met 2 personen, de diensten zijn uitgebreid naar certificatie, inspecties, CE-markering, verhoogde productiecontrole, uitvoeringscertificatie van een waslijst producten. Ik nodig je uit om het eerste 'activiteitenrapport' van 2001 erbij te nemen, dan beseft je pas de gigantische evolutie.

FB: Ik denk aan twee belangrijke mijlpalen. Enerzijds de oprichting, voor haar tijd behoorlijk baanbrekend, van een VZW waar aannemers en overheid samen voor meer kwaliteit gingen.

Tot op vandaag het leidmotief van onze VZW. Anderzijds de verhuis naar het nieuwe gebouw: een duidelijk teken dat COPRO volwassen geworden was en met de blik vooruit naar de toekomst en naar een nog betere kwaliteit keek en kijkt.

Hoe ziet u de toekomst voor COPRO?

FB: Kwaliteit in de bouw, en zeker de wegebouw, blijft essentieel. Technologie evolueert voortdurend en razendsnel. Met steeds nieuwe mogelijkheden om te innoveren en kwaliteit te verbeteren. Combineer dat met een steeds krappere arbeidsmarkt en je hebt een cocktail waar COPRO op in moet spelen om ook in de toekomst relevant te blijven.

DVL: De wereld om ons heen verandert razendsnel. Certificatie moet deze evolutie ondersteunen. Nieuwe producten, nieuwe grondstoffen, nieuwe uitvoeringen, nieuwe eisen. Op wat baseert de sector zijn vertrouwen? Als bouwheer, producent, gebruiker en expert is een onpartijdige instelling dan ook meer dan ooit nodig. De uitdaging zal dus zijn om te blijven inspelen op de behoeften van de markt.

Wat zijn de uitdagingen?

DVL: Certificatie en controle zal niet meer gebeuren zoals de afgelopen 35 jaar. De tijd van papier en stempels is voorbij. COPRO wil daarom de pionier zijn van de digitale transformatie die onze sector ondergaat.

FB: Naast de digitalisering, die inderdaad essentieel is en waar we ten volle op inzetten, moeten we telkens weer alert blijven voor nieuwe ontwikkelingen in technologie en regelgeving. Steeds met de doelstelling om de kwaliteit in onze sector hoog te houden. Want het is die kwaliteit wat overheid en aannemers in deze VZW bindt.

Filip Boelaert & Dirk Van Loo

BETON EN GRANULATEN

BETON

- Geprefabriceerde betonproducten **10**
- Stortklaar beton **14**
- Wegenbeton **18**
- Hydraulisch gebonden mengsels **22**
- Zwavelbetonproducten **26**

GRANULATEN

- Gerecycleerde granulaten **28**
- Natuurlijke granulaten **36**
- Secundaire granulaten **40**
- Waterbouw- en groevestenen **42**
- Fysicochemisch gereinigde granulaten **44**
- Vulstoffen **46**
- Sorteerinrichtingen **48**

BITUMINEUZE EN AANVERWANTE PRODUCTEN

BITUMINEUZE MENGSELS

- Asfaltmengsels **50**
- Asfaltgranulaat voor bitumineuze mengsels **60**
- Gietasfalt **62**
- Oppervlaktebehandelingen **65**
- Bitumineuze mengsels **66**
- Koudasfalt **68**
- Afvoer van teerhoudend asfalt **70**
- Voegvullingsproducten en voegbanden **74**
- Afdruipremmers **76**

BINDMIDDELEN

- Bitumen en bitumineuze bindmiddelen **78**
- Wegenbitumen **80**
- Polymeergemodificeerd bitumen **82**
- Emulsies en vloeibitumen **84**
- Pigmenteerbare bindmiddelen **86**

WEGUITRUSTING

METALEN EN NATUURSTENEN WEGENISPRODUCTEN

- Gietijzere buizen **88**
- Wegenisproducten en boomroosters
in gietijzer **90**
- Deksels in staal **92**
- Deksels in composietmaterialen **93**
- Natuurstenen wegenisproducten **94**

SCHANSKORVEN EN WAPENINGSNETTEN

- Schanskorven **96**
- Wapeningsnetten van staal **98**

GEOKUNSTSTOFFEN EN KUNSTSTOFSCHALEN

- Geotextiel, geogrid **100**
- Kunststofschalen voor mangaten en
inspectieputten **104**

ELASTOMEER EN KUNSTSTOFPLATEN

- Producten in elastomeer **106**
- Gras-/grindkunststofplaten **108**

AFSCHERMENDE CONSTRUCTIES

- Afscherpende constructies voor wegen **110**

WEGMARKERINGSPRODUCTEN **114**

GRESBUIZEN, HULPSTUKKEN EN VERBINDINGEN **118**

NATUURTECHNISCHE MILIEUBOUWMATERIALEN **122**

COPRO

OPERATIONELE DIENSTEN

- Uitvoeringscertificatie **124**
- Partijkeuringen **130**
- Verhoogde productiecontroles **132**

ONDERSTEUNENDE DIENSTEN

- Interne Dienst voor Preventie en
Bescherming (IDPB) **134**
- Personeel **138**
- ICT **140**
- Kwaliteit en onderaanneming **143**
- Promotie **146**
- Digitale transformatie **150**

BETON

Geprefabriceerde betonproducten

BENOR-certificatie en CE-markering

- **Certificatie-instelling: PROBETON**
- **Keuringsinstellingen: COPRO en SECO**

Onderwerp van de keuring

De certificatie van geprefabriceerde betonproducten is in handen van Probeton. De controle-inspecties worden door Probeton echter niet zelf uitgevoerd, maar uitgegeven aan de keuringsinstellingen COPRO en SECO. COPRO treedt op als keuringsinstelling voor Probeton in het kader van de BENOR-certificatie en van de CE-markering van geprefabriceerde betonproducten, voornamelijk in het kader van de sector van de infrastructuur en een beperkt gedeelte in de sector van de structuurelementen. COPRO moet als keuringsinstelling bij het uitvoeren van de controle-inspecties de certificatie documenten uitgegeven door Probeton toepassen. COPRO maakt zelf geen documenten op, maar is lid van de Expertengroepen en Sectorale Technische Comités van Probeton waarin we onze kennis en expertise ten dienste stellen bij het opmaken of aanpassen van documenten.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Johny De Nutte
Productverantwoordelijke: Ren e Declerck
Inspecteurs: Ren e Declerck, Gaëtan Pluym, Luc Verbustel, Johan Mondelaers, Dries Lambrechts en Koen Jordens (vanaf 3 september 2018).

In 2018 werd het betonteam versterkt met een nieuwe aanwinst. Koen Jordens wilde een nieuwe uitdaging in zijn loopbaan en een nieuw product leren kennen, namelijk het wereldje van beton en betonproducten. Zo kwam hij op 3 september 2018 bij COPRO terecht.

Ondertussen heeft Koen al heel wat normen, technische voorschriften en toepassingsreglementen onder de knie. Want de wereld van de geprefabriceerde betonproducten is heel gevarieerd, gaande van bestratingsproducten over leidingselementen tot structuurelementen, enzovoort, elk met zijn eigen certificatie documenten.

Nieuws 2018

Reeds in 2017 werd de nieuwe PTV 126 van toepassing gesteld. Dit technisch voorschrift beschrijft de eisen die gesteld worden aan betonproducten voor waterdoorlatende bestratingen. Dit document vervangt de PTV 121 'Grasbetontegels' en de PTV 122 'Waterdoorlatende betonstraatstenen en -tegels'. De waaier aan fabricaten die onder de PTV 126 gecertificeerd kunnen worden, is heel wat groter dan de producten die onder de twee voorgaande PTV's vielen. De producenten hadden een overgangperiode tot eind mei 2018 om zich in orde te stellen met deze nieuwe PTV. Alle producenten zijn erin geslaagd om deze omzetting tot een goed einde te brengen. Eén buitenlandse producent heeft de sprong niet gewaagd, en heeft - omwille van heel beperkte productie voor de Belgische markt - zijn BENOR-certificaat verzaakt.

In 2018 werd tevens een tweede versie van PTV 107 en TR 107 (betonnen kabelbeschermers, kabelsleuven en deksels) en van PTV 108 en TR 108 (betonnen grachtelementen en taludgoten) van toepassing gesteld. Beide documenten zijn sterk gelijklopend. Volgende belangrijke wijzigingen werden doorgevoerd: het toepassingsgebied, eisen op minimumbetondekking, wijziging van enkele standaardelementen, afwijkingen op milieu- en omgevingsklassen, maximum toelaatbaar alkaligehalte en de wijziging van enkele keuringsfrequenties.

JOHAN MONDELAERS, KOEN JORDENS & DRIES LAMBRECHTS

Tevens werden nieuwe typebladen voor de BENOR-bijlage opgemaakt.

Betonnen keermuurelementen werden vroeger gecertificeerd onder het BENOR-merk voor product 100 - productsoort E. In 2018 zijn we overgegaan naar de certificatie op basis van de Europese norm EN 15258 en de nationale aanvulling NBN B 21-132. Slechts één producent van betonnen keermuurelementen beschikt momenteel over het BENOR-certificaat.

COPRO is sinds 2016 geaccrediteerd voor het uitvoeren van inspecties voor de geprefabriceerde agrarische betonproducten volgens PTV 21-620. We zijn dan ook fier dat in 2018 de enige producent waar COPRO voor dit product de controle-inspecties uitvoert, zijn BENOR-certificaat behaald heeft. De certificatie van de gebruikskennmerken is voor dit product verplicht en verloopt op basis van de bepalingen van de RN 022 (Overeenkomstigheid van de gebruikskennmerken van betonproducten bepaald op basis van berekening al dan niet ondersteund door proeven). De betreffende producent heeft gekozen voor de certificatie via de attestering van de ontwerpmethodiek (procedure 3 volgens RN 022). Deze ontwerpmethodiek werd voor de allereerste keer in de geschiedenis van Probeton geattesteerd bij dezelfde producent.

En nog een primeur in 2018: voor het eerst werd het Probeton-attest uitgereikt voor het in stand houden van BENOR-gecertificeerde elementen bestemd voor niet-permanente afschermende constructies voor wegen. Typisch voor dit product is dat elementen herbruikt kunnen worden. De bepalingen om te weten of deze elementen nog steeds aan de eisen voldoen nadat ze een of meerdere keren werden

herbruikt, zijn nu vastgelegd in Bijlage C van het toepassingsreglement TR 124.

Activiteiten/Evolutie

COPRO stond in voor de keuringen bij 43 bedrijven. Een overzicht van de uitgevoerde bezoeken vindt u in onderstaande tabellen.

De controles van geprefabriceerde betonproducten die door COPRO uitgevoerd worden betreffen 21 verschillende producten, elk met hun eigen toepassingsreglementen en normatieve documenten (EN-normen, NBN-normen en/of PTV).

Naar aanleiding van de overgang van PTV 121 en PTV 122 naar de PTV 126 zijn 23 certificaten ingetrokken en vervangen door 15 nieuw uitgegeven certificaten.

Tevens werden 4 certificaten ingetrokken, steeds op vraag van de producent zelf, en 2 nieuwe certificaten werden uitgereikt.

Toekomst

In 2018 werd het BENOR-merk voor betonnen straat- en tuinmeubilair (product 131) gelanceerd. De certificatie is gebaseerd op EN 13198 en TR 21-131. De Europese norm omvat een brede waaier aan utilitaire en decoratieve producten, zowel voor de openbare als voor de publieke markt, zoals banken, bloembakken, aanplakborden, bolders, enzovoort. Ook producten voor grondbedekking en -kering als stapstenen, boomroosters, ... vallen onder het toepassingsgebied van EN 13198.

SOORT CONTROLE	AANTAL 2017	AANTAL 2018
BEZOEKEN TIJDENS TOELATINGSPERIODE	28	45
PERIODIEKE BEZOEKEN	759	702
AANVULLENDE BEZOEKEN	1	1
SANCTIONELE BEZOEKEN	2	5
INITIEEL IZC-BEOORDELINGSBEZOEK	0	1
PERIODIEK IZC-BEOORDELINGSBEZOEK	12	16
IZC-BEOORDELINGSBEZOEK BIJ UITBREIDING	2	0
AANVULLEND IZC-BEOORDELINGSBEZOEK	5	0
BEZOEKEN OP VRAAG VAN DE FABRIKANT	9	11

Uitgevoerde inspecties in 2017 en 2018 in het kader van de BENOR-certificatie

CE 1		2017	2018
AFSCHERMENDE BETONCONSTRUCTIES VOOR WEGVOERTUIGEN			
PERIODIEKE BEZOEKEN		2	4
EVALUATIE ITT		1	0
NAZICHT BOTS-PROEVEN		1	0
CE 2+			
INITIEEL	POTTEN VOOR COMBINATIEVLOEREN	0	0
	RECHTHOEKIGE KOKERELEMENTEN	0	1
	METSELSTENEN	0	0
	KEERMUURELEMENTEN	0	0
PERIODIEK	POTTEN VOOR COMBINATIEVLOEREN	8	7
	RECHTHOEKIGE KOKERELEMENTEN	6	6
	METSELSTENEN	16	16
	KEERMUURELEMENTEN	6	6

Uitgevoerde inspecties in 2017 en 2018 in het kader van de CE-markering

We zijn dan ook in blijde verwachting van de eerste producent die zijn aanvraag bij Probeton zal indienen, zodat COPRO de inspecties hiervoor kan opstarten.

In 2018 heeft Probeton alle modelbundels voor het ATD en de BB's geactualiseerd. Het ATD vormt het Technisch Dossier waarin de organisatorische en technische gegevens van de productiezetel en de gecertificeerde producten beschreven zijn.

De BENOR-bijlage (BB) geeft een overzicht van alle kenmerken van de BENOR-gecertificeerde fabricaten. Het zal voor alle producenten een grote uitdaging zijn om de huidige ATD en BB volledig om te zetten naar de nieuwe typebladen. Eénmaal de producent alles voorbereid heeft, zal COPRO deze documenten moeten nazien vooraleer die bij Probeton ingediend worden. Dus voldoende werk aan de winkel voor 2019 ...

Uitgevoerde partijkeuringen in 2018

Naast inspecties in het kader van het BENOR-merk en de CE-markering voert COPRO ook partijkeuringen uit op geprefabriceerde betonproducten, en dit volgens het reglement PRR 001 'Partijkeuring van betonproducten' van Probeton.

PRODUCT	NORMATIEF DOCUMENT	AANTAL PARTIJEN
KEERMUURELEMENTEN	PTV 100	2
GRACHTELEMENTEN/TALUDGOTEN	PTV 108	3
BETONSTRAATSTENEN	NBN B 21-311	1
BETONBOORDSTENEN	NBN B 21-411	1
ANDERE	DOOR HET BESTUUR GOEDGEKEURD KEURINGSDOCUMENT	2

BETON

Stortklaar beton

BENOR-certificatie

- **Certificatie-instelling:** BE-CERT
- **Keuringsinstellingen:** COPRO, SECO, SPW

Onderwerp van de certificatie

De certificatie wordt toegepast op producten uit de betonsector die vallen onder het toepassingsgebied van de normen NBN EN 206-1 en NBN B 15-001. De certificatie van stortklaar beton omvat zowel de productie als de levering. Indien de betonproducent voor de levering van stortbeton beroep doet op een verhuurbedrijf dient dit laatste BENOR gecertificeerd te zijn. De bijzondere bepalingen met betrekking tot producten die aan andere specificaties voldoen, voorbeeld wegebeton, hydraulisch gebonden mengsels, ... maken het voorwerp uit van specifieke documenten.

Nieuws 2018

Door het verschijnen van de nieuwe Belgische aanvulling NBN B15-001:2018 bij de Europese betonnorm NBN EN 206:2013 + A1:2016 werd een nieuwe versie van TRA 550 uitgebracht.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Johny De Nutte
Productverantwoordelijke: Luc Verbustel
Inspecteurs: Gaëtan Pluym en Johan Mondelaers

Referentiedocumenten

Voor de BENOR-certificatie wordt gebruik gemaakt van volgende documenten:

Technische documenten:

- **NBN EN 206-1: Specificaties, eigenschappen, vervaardiging en conformiteit**
- **NBN B 15-001: Beton - Specificatie, eigenschappen, vervaardiging en conformiteit**

Certificatie documenten:

- **BENOR TRA 550**
- **Deel C: Reglement voor product-certificatie**
- **Deel P: Bepalingen voor de producent**
- **Deel E: Bepalingen voor de externe controle**

Activiteiten/Evolutie

Controles

De afdeling stortbeton treedt op als keuringsinstelling voor Be-Cert in de certificatie voor BENOR-stortbeton. COPRO stond tijdens 2018 in voor de keuringen bij 16 producenten. Er werden in totaal 99 technische inspecties uitgevoerd en 2 bijkomende bezoeken wegens sancties betekend door de certificatie-instelling. Tevens werden 3 technische inspecties uitgevoerd voor hydraulisch gebonden mengsels. Ter nazicht van het productiecontrolesysteem gebeurden er ook 16 auditbezoeken. Per productie-eenheid stelt de producent een BENOR-kwaliteitshandboek op met de beschrijving van de organisatorische en technische maatregelen om de overeenkomstigheid van zijn product te waarborgen. Tijdens de FPC-audit wordt nagegaan of dit handboek overeenkomstig is met de eisen in de van toepassing zijnde documenten. Er wordt gecontroleerd of de nodige procedures en werkinstructies beschikbaar, voldoende coherent en geïmplementeerd zijn.

TRA 550 versie 4.0

Op 30/08/2018 werd een nieuwe versie van het toepassingsreglement TRA 550 gepubliceerd, versie 4.0. De aanleiding voor de publicatie van de nieuwe uitgave was het verschijnen van de NBN B 15-001: 2018, een nationale aanvulling bij NBN EN 206: 2013 + A1: 2016. De structuur van het reglement blijft identiek aan de structuur die reeds werd toegepast bij de vorige versies. Het toepassingsreglement is opgebouwd uit 3 afzonderlijke delen die samen één geheel vormen. TRA 550 deel C is het reglement voor de productcertificatie, TRA 550 deel P bevat de bepalingen voor de producent en TRA 550 deel E beschrijft de bepalingen voor de externe controle.

Eén van de belangrijkste wijzigingen is dat er een ruimere mogelijkheid is tot het gebruik van gerecycleerde granulaten met vastgelegde vervangingspercentage voor betongranulaat type A+ en menggranulaat type B+ afhankelijk van de milieu- en omgevingsklassen. Bij gebruik van betongranulaat type A+ is dit ook beperkt tot en met een druksterkteklasse C30/37, voor menggranulaat type B+ is dit tot en met druksterkteklasse C25/30.

Door gebruik te maken van gerecycleerde granulaten wordt in hogere mate tegemoet gekomen aan de principes van circulaire economie en sustainability.

Beton waarbij gebruik gemaakt wordt van gerecycleerde granulaten worden nu ondergebracht in aparte categorieën RS en RD. Hierdoor is voor iedereen duidelijk in welke samenstellingen hiervan gebruik gemaakt wordt.

Een andere wijziging is dat de certificatie van zelfverdichtend beton mogelijk wordt. Voor zelfverdichtend beton kunnen de zelfverdichtende eigenschappen nu gegarandeerd worden onder het BENOR-merk. Voor vezelversterkt beton is het in combinatie met een technische goedkeuring ATG voortaan ook mogelijk de homogene verdeling van de vezels in het beton en de buigtaaiheidseigenschappen te garanderen onder het BENOR-merk.

Ook wordt er veel aandacht besteed aan het belang van de weerstand van een betonsamenstelling tegen de schadelijke alkali-silica reactie (ASR). Hierbij is enerzijds het uiteindelijke gebruik van een bouwelement een bepalende factor omwille van de econo-

mische en maatschappelijke gevolgen van de schade. Deze factor dient bij de specificatie vastgelegd te worden in de vorm van een ASR-preventieniveau (PREV). Anderzijds is ook de blootstelling van het bouwelement een bepalende factor voor het gedrag en de evolutiesnelheid van de reactie. Deze factor is gekoppeld aan de ASR-blootstellingscategorie (AR). Deze staan in nauw verband met de milieu- en omgevingsklassen. In functie van het ASR-preventieniveau en van de ASR-blootstellingscategorie dienen de geschikte preventie maatregelen (zoals bijvoorbeeld gebruik van LA-cement volgens NBN B12-109, beperken van het alkali-gehalte van het beton, ...) genomen te worden.

Andere aanpassingen zijn het volledig in rekening brengen van het watergehalte van de hulpstoffen bij de berekening van de W/C-factor en de mogelijkheid tot het declareren van de karakteristieke druksterkte op een andere ouderdom dan 28 dagen. Voor deze recepten dienen de ITT-proeven, de productiecontroleproeven en de conformiteitscontrole dan gedaan te worden op de gekozen ouderdom.

Voor de beoordeling van de consistentie wordt geen AQL (Acceptance Quality Level) meer toegepast maar gebeurt dit op individuele basis.

Uitgave 4.0 van TRA 550 kan reeds door de betoncentrales toegepast worden. In de overgangperiode die loopt tot 01/09/2019 dienen certificaathouders zich in overeenstemming te brengen met de nieuwe reglementering. Tijdens deze overgangperiode zullen enerzijds certificaten conform TRA 550 uitgave 3.2 als certificaten conform TRA 550 uitgave 4.0 in gebruik zijn. Een producent kan slechts een certificaat volgens één van beide systemen bezitten. De producent dient aan de certificatie-instelling te melden wanneer hij overstapt op TRA 550 uitgave 4.0. Be-Cert reikt dan een certificaat uit conform NBN EN 206 + NBN B 15-001 voor de betoncategorieën waarvoor de producent reeds gecertificeerd is. De keuringsinstelling verifieert nadien tijdens de eerstvolgende inspectie de correcte toepassing van TRA 550 uitgave 4.0. Er wordt aan de producenten gevraagd om tijdig hun aanvraag in te dienen en zich in orde te stellen met het nieuwe toepassingsreglement. Bij producenten die niet

tijdig overgeschakeld zijn zal het bestaande certificaat definitief ingetrokken worden.

Producenten die een certificaat wensen voor de categorieën RS en/of RD dienen een uitbreiding aan te vragen bij de certificatie-instelling.

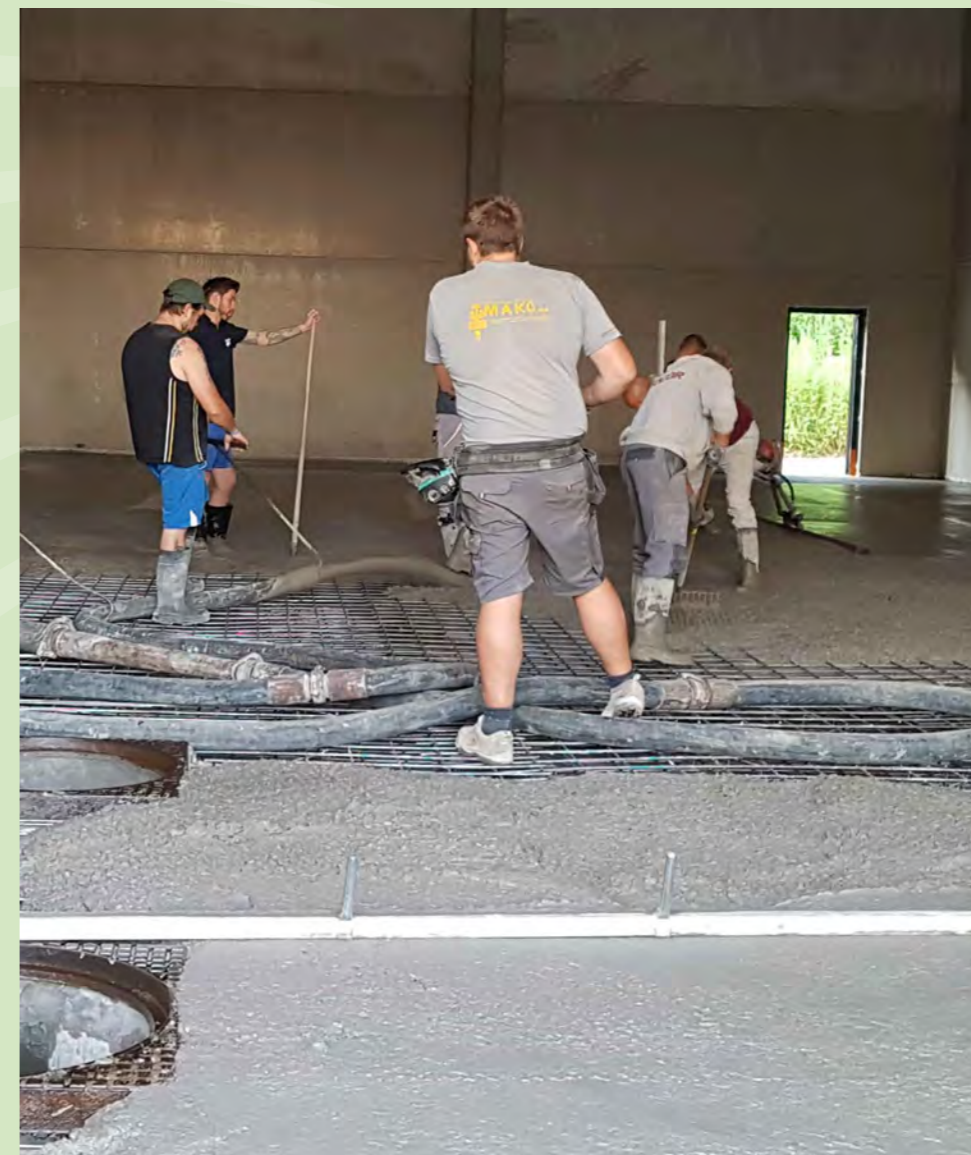
Coördinatievergaderingen

Gelijke interpretatie van de reglementen

Voor stortklaar beton zijn er verschillende controleorganismen.

Vanzelfsprekend dienen alle inspecteurs de centrales op een objectieve en op een gelijke manier te controleren. Om dit op elkaar af te stemmen worden coördinatievergaderingen georganiseerd met het certificatieorganisme (BE-CERT), COPRO en de andere controle-organismen.

Deze vergaderingen hebben als doel om de interpretatie van het reglement te bespreken en eventuele discussiepunten binnen het reglement uit te klaren.

BETON

Wegenbeton

BENOR-certificatie

- Sectorale organisatie: COPRO (beheer van de certificatie)
- Certificatie-instellingen: COPRO en BE-CERT (beheer van de individuele certificatie-dossiers)
- Keuringsinstelling: COPRO

Onderwerp van de certificatie

De certificatie van wegenbeton omvat alle betonmengsels voor ter plaatse gestorte cementbetonverhardingen en lijnvormige elementen. Bij de opmaak van de reglementen is in eerste instantie geopteerd om enkel mengselsamenstellingen die voldoen aan één van de type- of standaardbestekken (Standaardbestek 250, CCT Qualiroutes, TB 2015) op te nemen. Deze mengsels worden door de publieke bouwheer geregistreerd en door de certificatie-instelling gecertificeerd.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Johny De Nutte
 Productverantwoordelijke: Luc Verbustel
 Inspecteurs: Luc Verbustel en Johan Mondelaers

Referentiedocumenten

Voor de BENOR certificatie wordt gebruik gemaakt van volgende referentiedocumenten:

Technische documenten:

- **PTV 850: Technische voorschriften voor ter plaatse gestorte betonmengsels voor cementbetonverhardingen en lijnvormige elementen**

Certificatie-documenten:

- **TRA 50: Toepassingsreglement voor productcertificatie van wegenbeton onder het BENOR merk**
- **RNR 06: Reglementaire Nota voor technische fiches, verantwoordingsnota's en voorstudies**
- **RNR 07: Reglementaire Nota voor ijking, kalibratie en controle**

Activiteiten/Evolutie

Aan wegenbeton dienen zeer specifieke eisen opgelegd te worden om de duurzaamheid te verzekeren. De continue kwaliteit van betonmengsels voor ter plaatse gestorte wegverhardingen en lijnvormige elementen kan nu bevestigd worden door de BENOR-certificatie volgens TRA 50. Ongeveer 1 jaar na de goedkeuring van alle documenten werden de eerste certificaten door COPRO uitgereikt aan de mobiele werfcentrales van Willemen Infra te Brugge en Stadsbader te Zaventem, alsook aan de vaste centrales van De Brabandere Wegenbouw te Veurne en Deckx te Puurs. Door deze producenten werden reeds een 45-tal mengsels voor wegenbeton en lijnvormige elementen gecertificeerd en geregistreerd. De technische fiches van deze mengsels zijn raadpleegbaar op het COPRO Extranet.

In totaal werden bij COPRO tegen eind 2018 reeds 17 certificatie-aanvragen ingediend door producenten tot het bekomen van het BENOR-certificaat wegenbeton.

Ook bij Be-Cert zijn verschillende producenten gecertificeerd en in toelatingsperiode. De certificaathouders kunt u op hun website terugvinden.

LUC VERBUSTEL & JOHNY DE NUTTE

Bij deze producenten werden 61 inspecties (opstartinspecties, bijwonen voorstudies en verificaties, inspecties tijdens de toelatings- en certificatieperiode) uitgevoerd.

Eens de certificatie-aanvraag is ingediend neemt de keuringsinstelling contact op met de producent voor het uitvoeren van de opstartinspectie. Hierbij wordt de conformiteit van de organisatie van de zelfcontrole en het materieel met de referentiedocumenten, het kwaliteitsplan en het technisch dossier nagegaan.

Mits gunstig advies van de keuringsinstelling vangt nadien de proefperiode aan op datum van de opstartinspectie.

Het BENOR-certificaat kan dan uiteindelijk door de certificatie-instelling uitgereikt worden. Dit gebeurt van zodra is gebleken dat de conformiteit van ter plaatse gestorte betonmengsels voor cementbetonverhardingen en lijnvormige elementen in voldoende mate gewaarborgd is en dit op basis van de inspectieverslagen en het eindverslag van de proefperiode. Tevens moeten de regels van het Toepassingsreglement gerespecteerd worden.

Voor elk gecertificeerd betonmengsel voert de producent een voorstudie of verificatie uit. Indien alle resultaten hiervan gekend zijn maakt de producent een verantwoordingsnota op. Deze verantwoordingsnota wordt door de certificatie-instelling nagekeken en doorgestuurd naar de aanbestedende overheid die de registratie van dit mengsel verzorgt. Eens geregistreerd bezorgt de certificatie-instelling de door hun gewaarmerkte verantwoordingsnota terug aan de producent.

Nadien wordt dan de technische fiche van het betonmengsel door de producent ingediend bij de certificatie-instelling die deze dan valideert. De validatie slaat op het nakijken van de conformiteit van de inhoud met de toepasselijke referentiedocumenten. De aanvaarding van een technische fiche voor een bepaald werk gebeurt daarentegen door de klant en/of de bouwheer.

De op de technische fiche vermelde gegevens en resultaten worden gebruikt bij de beoordeling van de resultaten van de zelfcontrole en

de externe controle. Bij elke levering van een betonmengsel moet de klant kunnen beschikken over de bijhorende, geldige technische fiche. Dit wordt mogelijk gemaakt door het COPRO Extranet.

Elke technische fiche van een betonmengsel wordt geïdentificeerd door een unieke code die eveneens op de leveringsbon van het betonmengsel wordt vermeld en die voor elke vracht moet opgemaakt worden.

Sectorale Commissie

In 2018 kwam de Sectorale Commissie Wegenbeton 1 keer samen. Tijdens deze vergadering werd de stand van zaken omtrent de certificatie overlopen. Tevens werden enkele aanpassingen doorgevoerd aan het reglement die kenbaar gemaakt werden met een rondzendbrief en werd de uitbreiding van het reglement met de toepassing 'snelhardend beton' behandeld.

Voorzitter: Anne Beeldens (AB Roads)
Secretaris: Luc Verbustel (COPRO)
Leden: Margo Briessinck (AWV), Pierre Nigro (SPW), Bart Christiaens (FWEV), Willy Goossens (GBV), Steven Schaerlaekens (Fedbeton), Hans Van De Craen (ViaWeBo), Sylvie Smets (OCW), Pascale De Kesel (BE-CERT) en Luc Rens (Febelcem).

Dank aan Ann Van Gucht (BE-CERT) en Geert Lambert (ViaWeBo) die in de loop van 2018 hun werkzaamheden in de sectorale commissie stopzetten.

Toekomst

Een volgende stap in de certificatie betreft de aanpassingen van de reglementen voor snelhardend beton en eventueel 'privémengsels'; dit zijn mengsels die niet voldoen aan de eisen gesteld in één van de 3 regionale typebestekken.

Voor de privémengsels wordt in eerste instantie gedacht aan een verhoging van de vervangingspercentages hoogwaardig betongranulaat, de uitbreiding van de toepassingen van betonmengsels met gebruik van hoogwaardig betongranulaat, ... Uitgangspunt hierbij is wel dat er in de reglementen minimum eisen dienen vastgelegd te worden waarbij de

prestatie-eisen van de mengsels minstens beantwoorden aan de typebestekken met extra eisen betreft de gebruikte grondstoffen.

De sectorale commissie zal zich in 2019 buigen over deze eisen. In de loop van 2019 zal het Vlaamse Gewest ook een nieuwe versie van het Standaardbestek introduceren waarbij onder andere een verhoging van het gebruik van het percentage hoogwaardig betongranulaat voor bepaalde toepassingen zal toegestaan worden.

Een belangrijke taak blijft ook nog steeds weggelegd voor de opdrachtgevers die nu in hun bestekken gecertificeerde en geregistreerde betonmengsels kunnen voorschrijven voor openbare werken.

De taak van de besturen is eveneens om na te gaan of effectief het voorgeschreven betonmengsel wordt geplaatst voor hun werken. Een controle die relatief eenvoudig kan gebeuren door de snelcode vermeld op elke leveringsbon in te geven op het COPRO Extranet waardoor de technische fiche van elk mengsel kan worden gedownload.

Voor de producenten die gecertificeerd worden door Be-Cert kan deze informatie geraadpleegd worden op www.be-cert.be of op aanvraag.

BETON

Hydraulisch gebonden mengsels

BENOR-certificatie

- Certificatie-instelling: COPRO
- Keuringsinstelling: COPRO

Onderwerp van de certificatie

Hydraulisch gebonden mengsels worden hoofdzakelijk gebruikt in funderingen voor wegenbouw, vliegvelden en andere zones bestemd voor het verkeer. De grootste productgroep onder deze categorie is steenslagfundering, maar ook zandcement, schraal beton, granulaatcement en walsbeton vallen er onder.

COPRO controleert of de grondstoffen en de mengselsamenstelling overeenkomen met het standaardbestek. Voor iedere toepassing gelden immers andere eisen. Niet iedere grondstof mag voor iedere toepassing worden gebruikt. Ook de druksterkte wordt vastgelegd in het standaardbestek, wat een invloed heeft op het vereiste cement- en watergehalte van het mengsel.

In het kader van de 'volledige productcertificatie' volgens TRA 21 horen ook de voorstudie, fabricage-controle en controle van de eindproducten tot het takenpakket van COPRO. Daarnaast wordt elk facet van het zelfcontrolesysteem van de producent geëvalueerd. De controle vindt plaats in de betoncentrale van de producent. COPRO staat niet in voor de controle op de plaatsing van de producten.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Johny De Nutte
Productverantwoordelijke: Toby Verdin
Inspecteurs: Johny De Nutte, Christophe Buelens en Toby Verdin

TOBY VERDIN & CHRISTOPHE BUELENS

Referentiedocumenten

Voor de BENOR-certificatie wordt gebruik gemaakt van volgende reglementen:

- **CRC BENOR 01: Reglement voor productcertificatie in de bouwsector (versie 2.0 d.d. 2015-11-23)**
- **TRA 21 BENOR: Toepassingsreglement voor de productcertificatie van hydraulisch gebonden mengsels van korrelige materialen onder het BENOR-merk (versie 3.0 van 2016-12-01)**

Nieuws 2018

Sommige producten in het standaardbestek zijn voorlopig nog niet gecertificeerd, zoals bv. drainerend schraal beton. Dit is een type mager beton dat meer waterdoorlatend is dan een normale fundering. De ontwikkeling rond de certificatie van dit fabrikaat is lopende.

Sectorale Commissie

Voorzitter: Margo Briessinck (AWV)
 Ondervoorzitter: Ann Van Gucht (BE-CERT)
 Secretaris: Toby Verdin (COPRO)
 Effectieve Leden: Chantal Flemal (SPW), Pascale De Kesel (BE-CERT) William Martens (Farys), Marc Van Heck (AquaFin), Johan Nysen (Infrac), Dirk Vandecapelle (FPRG), Sabine Roegiers (GO4CIRCLE), Marc Regnier (Feredeco), Tom Mangelschots (VlaWeBo), Luc Rens (Febelcem),

Steven Schaerlaekens (Fediex - granulaten), Frederik Verhelst (Fediex - kalk), Colette Grégoire (OCW), Johnny De Nutte (COPRO), Géraldine Welvaert (GMA), Serge Vermeren (Laborex) en Frederic Demeyer (BCCA).

Toekomst

Er zal een extra inspecteur opgeleid worden om inspecties uit te voeren voor hydraulisch gebonden mengsels.

De technische voorschriften (PTV 821) voor hydraulisch gebonden mengsels (NBN EN 14227) (steenslagfunderingen, fundering van schraal beton, zandcement, ...) worden verder uitgewerkt:

- **In samenwerking met het OCW en Febelcem zijn onderzoeken lopende naar geschikte proefmethodes om voorstudie en product(ie)controle van drainerend schraal beton af te stemmen met de uitvoeringen van funderingen.**
- **Ook voor funderingen in schraal beton dat met glijbekisting wordt geplaatst zullen aangepaste controlemethodes worden opgenomen. Dergelijk schraal beton kan ook voldoen aan NBN EN 206. Be-Cert is dan ook betrokken bij de opstelling van de PTV 821.**

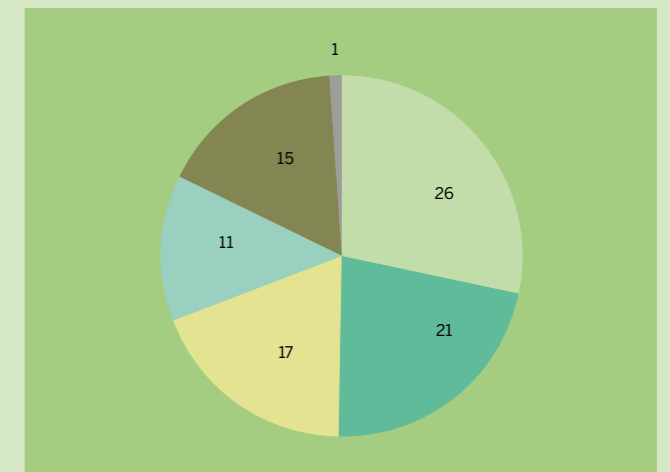
Evolutie certificatie volgens TRA 21

- Formele aanvragen ingediend per jaar
- Productie-eenheden in toelatingsperiode
- Productie-eenheden met certificaat

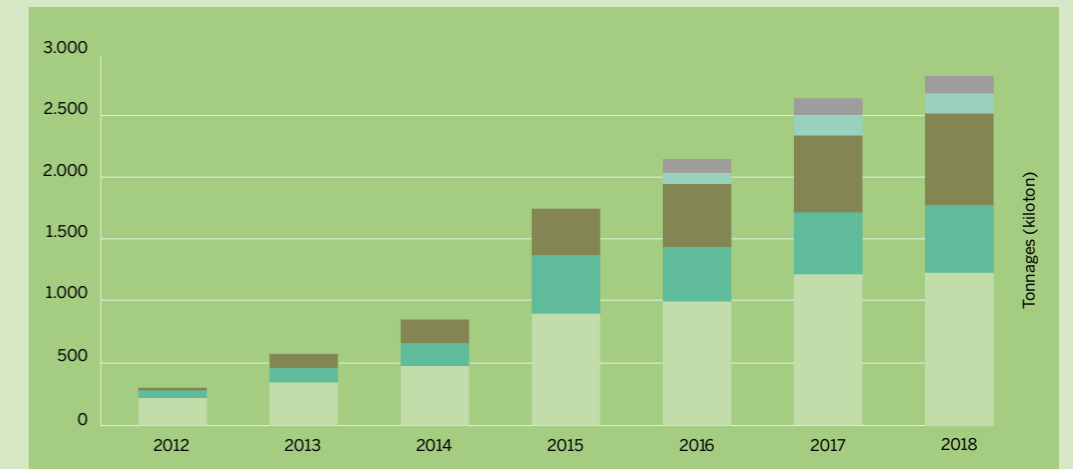
Aantal gecertificeerde producten per provincie

- Wallonië
- West-Vlaanderen
- Oost-Vlaanderen
- Antwerpen
- Vlaams-Brabant
- Limburg

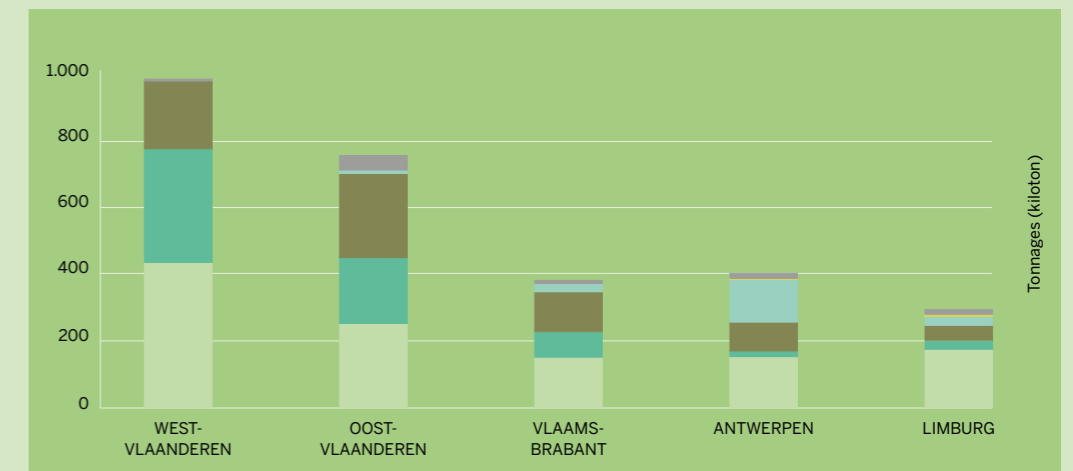
Hoeveelheid afgeleverde producten

- Andere
- Granulaatcement
- Schraal beton
- Zandcement
- Steenslagfundering

Hoeveelheid afgeleverde producten per provincie

- Andere
- Walsbeton
- Granulaatcement
- Schraal beton
- Zandcement
- Steenslagfundering

BETON

Zwavelbetonproducten

COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling: COPRO**

Onderwerp van de certificatie

Zwavelbeton is 100% 'Cradle to cradle', uniek voor een bouw materiaal. Als je zwavelbeton breekt, opwarmt, hersmelt (135°C) en vervolgens terug in een vormuitrusting giet, dan creëer je een eindproduct met dezelfde kwaliteit en dezelfde eigenschappen. Dit proces kan je blijven herhalen omdat de gebruikte zwavel bestaat uit 99,95% zuivere elementaire zwavel S. Tijdens de 'levenscyclus' van zwavelbeton wordt veel minder energie verbruikt in vergelijking met keramische producten of cementbeton, met een lage CO₂ footprint. Sinds de verplichte ontzwaveling van aardgas en andere brandstoffen is het aanbod van zwavel groter geworden dan de vraag. Deze groeiende reststofstroom kent in West-Europa betrekkelijk weinig nuttige toepassingen.

De toepassing van zwavelbeton voor rioleringen werd in 2016 getest.

Sinds 1996 bestaat er een subsidiebesluit voor de aanleg van gemeentelijke rioleringen in Vlaanderen. Gemeenten en rioolbeheerders moeten voor hun openbare werken gebruik maken van gekeurde materialen. De keuringen gebeuren op basis van normen en reglementen, maar die waren voor zwavelbeton niet beschikbaar. In 2014 werd daarom een adviesraad opgericht om hiervoor een technisch voorschrift te schrijven, georganiseerd door COPRO.

De adviesraad bevat vertegenwoordigers van de openbare instellingen (Agentschap Wegen

en Verkeer afdeling Wegenbouwkunde, Aquafin, Infrac), de fabrikanten (De Bonte, Shell), de gebruikers (Sweco, Beroepsverenigingen van onderzoekslaboratoria), en de experts (OCW, Probeton, KU Leuven, UGent-LaboMagnet, COPRO).

In 2015 werd deel 1 "Geprefabriceerde toegangspotten en verbindingspotten van ongewapend zwavelbeton" van de nieuwe PTV 823 al goedgekeurd. Op 6 februari 2018 werd ook deel 2 "Buizen en hulpstukken van ongewapend zwavelbeton" goedgekeurd. Gewapende en vezelgewapende toepassingen werden nog niet behandeld vermits het onderzoek naar het gedrag ervan nog lopende is.

Om de transparantie met andere soortgelijke producten te bevorderen, werd gekozen voor een artikelopbouw conform NBN EN 476 "Algemene voorwaarden voor rioleringsonderdelen", NBN EN 1917 en NBN B21-101 "Toegangspotten en verbindingspotten van ongewapend beton, van staalvezelbeton en van gewapend beton", NBN EN 1916 en NBN B21-106 "Buizen en hulpstukken van ongewapend beton, van staalvezelbeton en van gewapend beton".

Activiteiten/Evolutie

Zwavelbeton is zuurbestendig (pH 1-12) en heeft duidelijk een groot aantal voordelen. Het is geschikt voor chemisch agressieve omgevingen. Het heeft een buitengewoon glad oppervlak met een zeer dichte structuur, het heeft een hydrofoob karakter. Het product heeft een snelle sterkteontwikkeling (tot 80% van de eindsterkte in één uur) waardoor het ook interessant is voor zeer diverse toepassingen. Het laat zich ook goed

mengen met kleurstoffen, waardoor toepassingen in felle kleuren mogelijk zijn. Het product wordt nu al op een aantal locaties in Europa succesvol in productie genomen, niet alleen voor de productie van tegels en tuinproducten maar ook in betonmaterialen voor zeeweringen en voor de spoorwegindustrie. Zo zijn er een aantal nieuwe producten mogelijk die aansluiten bij de certificaten waarbinnen nu reeds wordt gewerkt.

Toekomst

Het is de wens van de fabrikant dat hun nieuwe producten worden vergeleken met de huidige producten en dezelfde kwaliteitsproeven ondergaan.

Het Beton-team van COPRO is alvast klaar om deze nieuwe ontwikkelingen verder op te volgen en de certificering te begeleiden.

GRANULATEN

Gerecycleerde granulaten

COPRO/BENOR-certificatie

- **Certificatie-instelling: COPRO**
- **Keuringsinstelling: COPRO**

Onderwerp van de certificatie

Gerecycleerde granulaten zijn voornamelijk afkomstig van het voorafzeven, breken en zeven van bouw- en slooppuin dat vrijkomt bij de afbraak van een gebouw of de opbraak van een weg. Dit puin wordt ofwel ter plekke gerecycleerd met een mobiele installatie, ofwel naar een vaste locatie vervoerd waar het verwerkt wordt door een breekinstallatie. Zowel deze vaste sites als de mobiele installaties worden gecertificeerd door COPRO.

Na behandeling van het te breken puin worden al dan niet de betreffende certificaten uitgereikt die waarborgen dat het betreffende granulaat voldoet aan alle bouwtechnische en milieuhygiënische kwaliteitseisen conform de geldende wetgeving. De afvalstof wordt via de COPRO-keuring omgezet naar een secundaire grondstof.

Het COPRO-certificaat omvat alles wat met het milieu te maken heeft. Zo wordt gekeken naar de eventuele aanwezigheid van asbest, zware metalen of minerale oliën, de teerhoudendheid van asfalt, de fysische verontreiniging, ... De vereisten hieromtrent staan uitgeschreven in het VLAREMA (Vlaams Reglement voor het duurzaam beheer van Materiaalcringen en Afvalstoffen), dat wordt beheerd door de OVAM. De OVAM legt dus de modaliteiten vast waaraan deze producten in het kader van het milieu moeten voldoen en bepaalt aan de hand van een eenheidsreglement wat COPRO dient te certificeren.

Het BENOR-certificaat omvat de bouwtechnische vereisten die staan beschreven in het standaardbestek 250 van de wegenbouw. Dit preciseert aan wat een granulaat moet voldoen om te kunnen dienen als bv. onderfundering of steenslagfundering. COPRO toetst het granulaat aan deze vereisten en reikt vervolgens een BENOR-certificaat uit.

Het CE-certificaat geeft aan dat het granulaat voldoet aan de daarvoor geldende regels binnen de Europese Economische Ruimte. Het kadert in de Bouwproductenverordening 305/2011 voor granulaten waarvoor de CE-markering systeem AVCP 2+ van toepassing is. Dit reglement bevat de algemene regels voor de leverancier en de genotificeerde instelling. COPRO is hiervoor sinds 2004 door de bevoegde overheid aangemeld bij de Europese Commissie. Meer specifiek dienen de producenten te beschikken over een FPC handboek (Factory Production Control) waarin de procedures staan beschreven hoe er in de praktijk wordt gewerkt. Ook dienen er, na uitvoering van de ITT-proeven (Initial Type Testing), onder verantwoordelijkheid van de producent prestatieverklaringen (DoP's) te worden opgesteld.

Naast het uitvoeren van de keuringen, het afleveren van certificaten, het valideren van technische fiches en het toewijzen van eventuele sancties worden er in overleg met de sectorale commissie ook certificatiereglementen, technische voorschriften en reglementaire nota's opgemaakt.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Johny De Nutte
Productverantwoordelijke: Michaël Van Schelvergem
Inspecteurs: Dorien Desmet, Kim De Jonghe, Dieter Krikilion, Dries Lambrechts, Davy Claes, Michaël Van Schelvergem, Camilo Macias, Toby Verdin, Christophe Buelens, Stephane Baguet, Johny De Nutte, Kasper Corstjens en Tom Barbé.

In 2018 kwam Tom Barbé ons team versterken. Momenteel zijn we op zoek naar een bijkomende kracht om het granulaten team te komen versterken.

Referentiedocumenten

- Voor de COPRO-certificatie wordt gebruik gemaakt van volgende reglementen:
- **CRC 01: Reglement voor productcertificatie in de bouwsector (versie 3.0 dd. 2015-11-05)**
 - **TRA M10/11: Toepassingsreglement voor de certificatie van de milieuhygiënische kwaliteit van puin- en sorteerzeefgranulaten volgens het eenheidsreglement van de OVAM (versie 5.0 d.d. 2018-09-25)**

- Voor de BENOR-certificatie wordt gebruik gemaakt van volgende reglementen:
- **CRC BENOR 01: Reglement voor productcertificatie in de bouwsector (versie 2.0 d.d. 2015-11-23)**
 - **BENOR TRA 10: Toepassingsreglement voor gerecycleerde granulaten geproduceerd op een vaste locatie (versie 3.0 d.d. 2016-10-07)**
 - **BENOR TRA 11: Toepassingsreglement voor gerecycleerde granulaten geproduceerd door een mobiele installatie (versie 3.0 d.d. 2016-10-07)**
 - **PTV 406: Technische voorschriften - Classificatie van gerecycleerde granulaten (versie 8.0 d.d. 2018-09-25)**

Nieuws 2018

De belangrijkste wijziging vond ongetwijfeld plaats op 24 augustus 2018. Na een overgangperiode van 1 jaar werd vanaf die dag het nieuwe acceptatiebeleid definitief van kracht. Concreet betekende dit dat er bij de aanlevering van puin een onderscheid gemaakt diende te worden per stroom tussen hoogmilieurisicopuin (HMRP) en laagmilieurisicopuin (LMRP).

Zo dient hoogmilieurisicopuin op een strengere manier behandeld te worden dan laagmilieurisicopuin bijvoorbeeld door batchgewijze uitkeuringen.

Verder in 2018 werden de technische voorschriften (PTV 406) voor Vlaanderen definitief afgestemd op de leidraden van de vzw BENOR, om de compatibiliteit met de CPR na te gaan.

Activiteiten/Evolutie

In 2018 werd de kaap van 14 miljoen ton aan gerecycleerde granulaten overschreden en telde COPRO 291 productie-eenheden. Deze hoeveelheid geleverde gerecycleerde granulaten onder certificatie is een nieuw record. België was reeds één van de koplopers in Europa op het vlak van gerecycleerde granulaten, en verstevigde die positie dus verder in 2018.

Adviesraad/Sectorale Commissie/Werkgroepen

Voorzitter: Jan Desmyter (WTCB)
Secretaris: Michaël Van Schelvergem (COPRO)
Effectieve leden: Chantal Flemal (SPW), Frédérique Thewissen (SPW), Margot Van den Berghe (Go4circle), Ann Van Gucht (BE-CERT), Mireille Verboren (Go4circle), Didier Block (FWEV), Margo Briessinck (AWV), Dirk Coveliers (FPRG), Johan D'Hooghe (CASO), Luc De Bock (OCW), Eli Desmedt (BFAW), Alain Ghodsi (SPW), Willy Goossens (FPRG), Eric Van de Velde (LEB), Philippe Van De Velde (OVAM), Michaël Van Schelvergem (COPRO), Olivier Pilate (FEDIEX), Jan Desmyter (WTCB), Thibault Mariage (Feredeco) en Johny De Nutte (COPRO).

Vervangers: Dirk Fransis (LEB), Philippe Keppens (AWV), Frank Theys (OCW), Tom Mangelschots (BFAW) en Koen De Prins (OVAM).
Dhr. Régis Lorant werd in 2018 vervangen door Dhr. Olivier Pilate.
Dhr. Johan D'Hooghe zal vanaf 2019 vervangen worden door Dhr. Dino Henderickx.

Toekomst

De sloopbeheersorganisatie Tracimat vzw zal de selectieve sloop verder moeten stimuleren en er voor moeten zorgen dat er meer puin op een correcte manier met laagmilieurisicoprofiel naar de breesite wordt aangevoerd. Om de kinderziektes die er momenteel in het systeem nog aanwezig zijn weg te werken, is het belangrijk dat er enerzijds een goede wisselwerking is tussen de sloopbeheersorganisatie en de certificatie-instelling en dat er anderzijds een grondige controle gebeurt door Tracimat vzw alvorens er verwerkingstoelatingen afgeleverd kunnen worden.

Iedereen is het er immers over eens dat het verstandiger is om na te gaan waar de gevaarlijke afvalstoffen zich in een gebouw bevinden vooraleer het afgebroken wordt, dan dat het probleem zich nadien aan de breekinstallatie stelt - dus hoogmilieurisicoprofiel - en er gewerkt dient te worden in verschillende batches.

Overzicht COPRO-certificatie

In 2018 ontvingen we in totaal 15 formele aanvragen, waarvan 11 voor vaste locaties en 4 voor mobiele installaties.

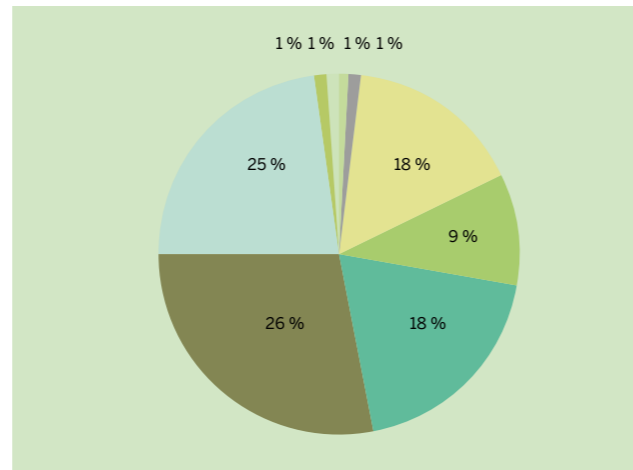
De toestand op 1 januari 2019: In totaal zijn er 291 productie-eenheden waarvan 270 gecertificeerd (212 + 58), 12 eenheden in toelatingsperiode (6 + 6) en 9 eenheden die nog niet in de toelatingsperiode zijn (7 + 2).

Evolutie van het aantal productie-eenheden COPRO-BENOR

Spreiding productie-eenheden (COPRO-BENOR/CE) per provincie

- Henegouwen
- Luik
- Waals-Brabant
- Luxemburg
- Antwerpen
- Vlaams-Brabant (waarvan 1 in Brussel)
- Limburg
- West-Vlaanderen
- Oost-Vlaanderen

Overzicht COPRO-gecertificeerde producten

Totale hoeveelheid gecertificeerde gerecycleerde granulaten in 2018: 14.366.309 ton

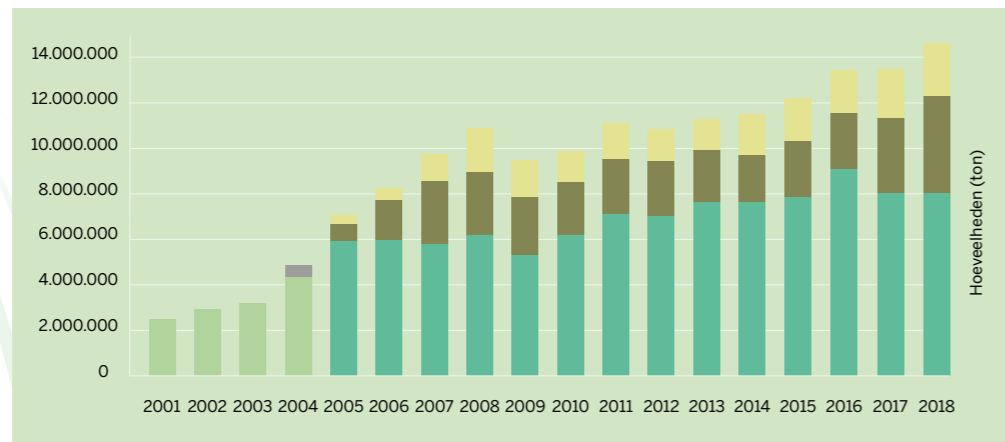
- **Vaste locatie (TRA 10) - totale hoeveelheid afgeleverde gerecycleerde granulaten 12.127.080 ton, waarvan:**
 - geproduceerd door een mobiele installatie met COPRO-certificaat (TRA 11): 5.027.572 ton

- **Mobiele installatie (TRA 11) - totale productie 7.266.801 ton, waarvan:**
 - geproduceerd op bouw- en sloopwerven: 2.239.229 ton
 - geproduceerd op andere vaste locaties (TRA 10): 4.062.988 ton
 - geproduceerd op eigen vaste locaties (eigen TRA 10): 964.584 ton

Op het COPRO Extranet zijn de technische fiches van alle gecertificeerde producten digitaal raadpleegbaar. Eind 2018 waren er in totaal 2952 digitale technische fiches - 2130 voor vaste locaties en 822 voor mobiele brekers - op het COPRO Extranet ingediend.

Evolutie van de tonnage voor de gerecycleerde granulaten

- Tonnage TRA 10
- Tonnage TRA 10 (eigen breker)
- Tonnage TRA 10 (productie door TRA 11)
- Tonnage TRA 11 (werven)
- Tonnage TRA 11 (werven + vaste locatie)

Totalen van de geproduceerde soorten granulaten

VOLGENS BESTEK	VASTE LOCATIE	%	MOBIELE INSTALLATIE	%
BETONGRANULAAT	4.425.498 TON	36	3.377.694 TON	46
MENGGRANULAAT	4.462.792 TON	37	2.336.019 TON	32
METSELWERKGRANULAAT	310.131 TON	3	111.982 TON	2
NIET-TEERHOUDEND ASFALTGRANULAAT	654.728 TON	6	326.829 TON	6
TEERHOUDEND ASFALTGRANULAAT	2.223 TON	<1	11.286 TON	<1
BREKERZEEFZAND (OPHOINGEN, AANVULLINGEN, STEENSLAG VOOR ZANDCEMENT/GRANULAATCEMENT, CONFORM NBN EN 13242)	2.208.629 TON	18	1.048.554 TON	14
BREKERZEEFZAND ASFALTGRANULAAT	6.516 TON	<1	31.929 TON	<1
BETON- EN ASFALTGRANULAAT	14.609 TON	<1	12.467 TON	<1
ASFALT- EN MENGGRANULAAT	20.625 TON	<1	10.041 TON	-
SORTEERZEEFZAND	21.329 TON	<1	0 TON	-
SORTEERZEEFGRANULATEN	0 TON	-	0 TON	-
GERECYCLEERDE BROKKEN PUIN	0 TON	-	0 TON	-
HOOGWAARDIG BETONGRANULAAT	0 TON	-	0 TON	-

Spreiding van de tonnages over het aantal productie-eenheden

	TOTAAL TONNAGE/JAAR	0 - 20.000	20.000 - 40.000	40.000 - 60.000	60.000 - 80.000	80.000 - 100.000	100.000 - 150.000	150.000 - 200.000	200.000 +
TRA 10	AANTAL PRODUCTIE-EENHEDEN	65	38	19	17	13	17	8	12
	%	34 %	20 %	10 %	9 %	7 %	9 %	4 %	6 %
TRA 11	AANTAL PRODUCTIE-EENHEDEN	7	9	5	4	5	5	7	12
	%	13 %	17 %	9 %	7 %	9 %	9 %	13 %	22 %

Inspecties COPRO-certificatie

Er werden in totaal 748 inspecties uitgevoerd waarvan:

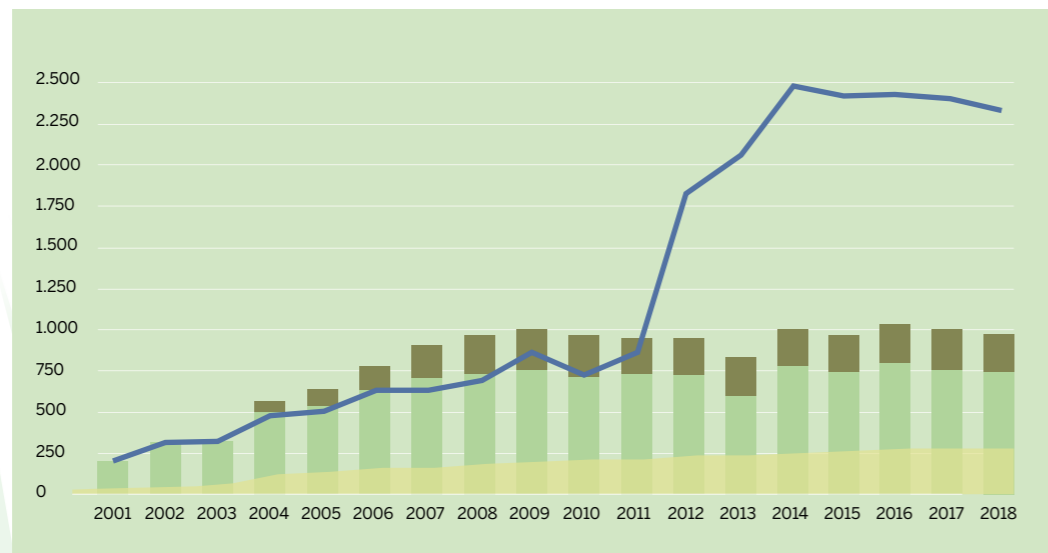
- **Vast:**
 - 230 inspecties van het type T1c (= 1 dag)
 - 348 inspecties van het type T2c (= 1/2 dag)
- **Mobiel:**
 - 109 inspecties van het type T1c (= 1 dag)
 - 61 inspecties van het type T2c (= 1/2 dag)

Tijdens deze inspecties werden 2.335 monsters genomen. Dit groot aantal monsters is te wijten aan de stalen die dienden genomen te worden voor chemische analyse en asbestcontrole die opgelegd zijn in het OVAM-eenheidsreglement. Iets wat normaal gezien enkel zal toenemen volgend jaar nu het nieuwe acceptatiebeleid in voege is (HMRP/LMRP).

Wat betreft sancties werden er in totaal 30 waarschuwingen, 9 verwittigingen en 44 opschortingen van autonome levering uitgeschreven.

Evolutie van het aantal productie-eenheden COPRO-BENOR

- Aantal productie-eenheden met certificaat en in toelatingsperiode
- Aantal inspecties (COPRO)
- Aantal audits (CE)
- Aantal monster-nemingen

GRANULATEN

Natuurlijke granulaten

CE-markering - BENOR-certificatie

- **Certificatie-instelling:** BE-CERT
- **Keuringsinstelling:** hoofdzakelijk COPRO en SECO (België)

Voor de CE-markering van niveau 2+

Onderwerp van de certificatie

Het betreft de certificatie van de productiecontrole in de fabriek (FPC in het Engels) van een producent van granulaten. Deze certificatie is hoofdzakelijk gebaseerd op periodieke inspecties - initiële en toezicht - wat de evaluatie en de permanente beoordeling van deze productiecontrole toelaat. De fabrikant is verantwoordelijk voor de aangegeven prestaties van zijn producten.

Concreet betekent dit dat, wanneer een producent van granulaten beslist om sommige van zijn producten op de markt te brengen voor toepassingen die deel uitmaken van een geharmoniseerde productnorm, deze producten conform moeten zijn aan de Europese wetgeving. Met andere woorden, de producent is verplicht een "Factory Production Control-systeem" in voege te stellen met als doelstelling de prestaties van de door de producent onder CE-attestering geplaatste producten te verklaren en bij te houden.

Indien de producent dit wenst, kan hij bovendien zijn FPC-systeem laten certificeren door een onafhankelijke instantie. COPRO treedt in dit kader op door inspectie-audits uit te voeren namens de certificatie-instelling Be-Cert. De producent krijgt aldus een certificaat voor de betreffende productie-eenheid. Dit certificaat vermeldt de geharmoniseerde normen in kwestie door de attestering van de CE-markering van niveau 2+.

De missie van COPRO is voornamelijk gericht op de inspectie, de attestering van de conformiteit van de FPC wordt verzekerd door Be-Cert.

Voor de BENOR-markering

Onderwerp van de certificatie

Deze vrijwillige certificatie betreft de bouwtechnische eigenschappen van natuurlijke granulaten (van massieve rots, van alluviale of (niet-) maritieme oorsprong, ...) en van sommige kunstmatige granulaten ((non-)ferro staalslakken) voor het gebruik in beton, asfaltmengsels, mortel, funderingen en onderfunderingen.

Indien een producent wenst, kan hij, naast zijn CE 2+-certificaat voor zijn FPC-systeem, zijn granulaten eveneens laten certificeren door een onafhankelijke instelling. COPRO treedt hier eveneens op door het uitvoeren van periodieke inspecties namens de certificatie-instelling Be-Cert. Tijdens deze inspecties, valideert en verbetert COPRO indien nodig de codificatie van de granulaten overeenkomstig de technische voorschriften (PTV 411) in voege op reglementair vlak. Voor elk gecertificeerd granulaat wordt een BENOR-certificaat uitgegeven met hierop de opgestelde codificatie volgens PTV 411. Deze hangt meestal af van de toepassingen die opgelegd zijn in de speciale lastenboeken en/of gewenst zijn door de producent.

De missie van COPRO is voornamelijk gericht op de inspectie, de BENOR-certificatie wordt verzekerd door Be-Cert.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Johny De Nutte
Productverantwoordelijke: Stéphane Baguet
Inspecteurs: Stéphane Baguet, Dorien Desmet en Marie-Sophie Plissart

DORIEN DESMET & STÉPHANE BAGUET

Referentiedocumenten

CE-documenten:

- Verordening Nr. 305/2011: VERORDENING (EU) Nr. 305/2011 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 9 maart 2011 tot vaststelling van de geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106/CEE van de Raad (CPR)
- Amendementen aan deze verordening nr. 305/2011

Europese granulaatnormen (Technische specificaties):

- EN 12620: Toeslagmateriaal voor beton
- EN 13043: Toeslagmaterialen voor asfalt en oppervlakbehandeling voor wegen, vliegvelden en andere verkeersgebieden
- EN 13055-1: Lichte toeslagmaterialen - Deel 1: Lichte toeslagmaterialen voor beton en mortel
- EN 13055-2: Lichte granulaten - Deel 2: Lichte granulaten voor bitumineuze mengsels en oppervlakbehandelingen en voor ongebonden en gebonden toepassingen
- EN 13139: Toeslagmaterialen voor mortel
- EN 13242: Granulaten voor ongebonden en hydraulisch gebonden materialen voor civieltechnische werken en wegenbouw
- EN 13383-1: Waterbouwsteen - Deel 1: Specificaties
- EN 13450: Toeslagmaterialen voor spoorwegballast

BENOR (Technische specificaties):

- PTV 411 (Technische Voorschriften): Codificatie van de granulaten overeenkomstig de normen NBN EN 12620, NBN EN 13043, NBN EN 13139 en NBN EN 13242
- RNR 01 (Reglementaire Nota): Ijking, kalibratie en controle van meet- en beproevingsuitrusting

Certificatiereglementen Be-Cert

CE:

- CRC CE 105: Beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid van de FPC in het kader van de CE-markering van het systeem 2+ door Be-Cert (in toepassing van bijlage V van de CPR)

- TRA CE 410: Reglement voor de attestering door Be-Cert van de conformiteit van de FPC in het kader van de CE-markering van granulaten conform de Europese normen

BENOR:

- TRA 411 Deel C: Reglement voor productcertificatie: dit deel bestaat uit een algemeen deel, aangevuld met certificatieprocedures die eigen zijn aan het betrokken product/toepassingsgebied en die opgenomen worden in het deel "specifieke bijlagen". Deze bijlagen bevatten alle bijzondere bepalingen aangaande de verlening van het certificaat, het gebruik en de controle van het BENOR-merk voor het betrokken product of productgroep
- TRA 411 Deel P: Bepalingen voor de Producent: dit deel bevat alle bepalingen die door de producent in zijn proces toegepast horen te worden
- TRA 411 Deel E: Bepalingen voor de Externe Controle: dit deel bevat alle bepalingen en schema's voor de externe controle toegepast door de Keuringsinstellingen (KI) et de controlelaboratoria

Evenals de bijhorende bijlagen en rondzendbrieven aan deze documenten.

Nieuws 2018

Wat betreft de CE-markering, dat onder de controle-activiteiten van COPRO valt, moet worden opgemerkt dat een producent heeft afgezien van de markering van één van zijn productie-eenheden vanwege het stopzetten van zijn granulatenuitvoeren op deze site. Tegelijkertijd vroeg een andere producent een nieuwe markering aan voor een nieuwe productie-eenheid. Deze situatie brengt ons eind 2018 op een status-quo van totaal 24 dossiers beheerd door COPRO. Wat de vrijwillige BENOR-markering betreft, dat onder de controle-activiteiten van COPRO valt, was 2018 een jaar van gedeeltelijke rotatie tussen de 2 belangrijkste BENOR-keuringsinstellingen. Twee dossiers behandeld door SECO in 2017 werden ons overgedragen. Er waren geen nieuwe aanvragen. Daarentegen werden twee BENOR-dossiers in tijdelijke opschorting van het merk geplaatst op vraag van de producent, en dit na een uitzonderlijk "droog" jaar wat een invloed had op de omstandigheden van bevaarbaarheid op de Rijn.

Activiteiten/Evolutie

Sinds 2005 heeft het aantal vrijwillige certificatie-aanvragen en te behandelen dossiers een indrukwekkende groei gekend. Zo is het aantal producenten, gevolgd door COPRO, verdrievoudigd (19 dossiers in 2005 voor 57 eind 2018).

Hetzelfde geldt voor het aantal uitgevoerde bezoeken, gaande van 61 uitgevoerde bezoeken in 2005 tot 177 eind 2018.

Vanaf 2011 en ten gevolge van de evoluties op het vlak van de reglementering, verschijnen centra voor gedelokaliseerde stock (GS). Inderdaad, om o.a. de transportgebonden kosten te verminderen, is het nu voor een certificaathouder van BENOR mogelijk om zijn producten te « verdelen » vanaf een locatie die geografisch elders ligt dan zijn productie-eenheid.

Sinds 2014 verschijnen BENOR certificaathouders, die geen producent zijn, en die, onder hun naam (in afwezigheid van een reglementering voor tussenhandelaars) producten uitbrengen op de Belgische markt, die gemaakt worden door producenten die zich op geografisch vlak verder situeren (Elzas, Duitsland, ..). Dat maakt de tot dan toe klassieke controleschema's van de gecertificeerde producenten complexer.

Bestuurscomité/Werkgroepen

Effectief COPRO-lid: Stéphane Baguet
Plaatsvervanger: Johny De Nutte

Het is niet meer dan logisch dat COPRO in werkgroepen van Be-Cert wordt vertegenwoordigd, en meer in het bijzonder:

- De coördinatievergaderingen van de keuringsinstellingen
- Het Bestuurscomité Be-Cert granulaten dat in het algemeen 2 maal per jaar bijeenkomt, in juni en in november
- In de verschillende werkgroepen wordt de deelname van COPRO gewaardeerd door de sector, hierbij rekening houdend met de diversiteit van de dossiers (natuurlijke, kunstmatige, gerecycleerde in het kader van het BENOR- en COPRO-merk, ...) zowel voor de expertise opgedaan gedurende diverse jaren, als voor de kwaliteit van haar interventies

CEN TC154 Mirror Group

Effectief COPRO-lid: Johny De Nutte
Plaatsvervanger: Stéphane Baguet

COPRO beschikt over deskundigen die zich bezighouden met het onderzoek van de revisieprojecten voor de nieuwe Europese normen. Onze aanwezigheid in de Belgische spiegelwerkgroep TC 154, in de hoedanigheid van expert, wordt danig geapprecieerd en garandeert bovendien dat we te allen tijde op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen van de normen van de granulaten binnen Europa.

Toekomst

Tot nadere informatie, zou tegen 1 januari 2020 de volgende rotatie tussen de twee voornaamste keuringsinstellingen, SECO en COPRO, moeten plaatsvinden.

GRANULATEN

Secundaire granulaten

CE-markering - COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling: COPRO**
- **Keuringsinstelling: COPRO**

Onderwerp van de certificatie

Deze COPRO-certificatie is een productcertificatie van secundaire granulaten verkregen door het behandelen of reinigen van afvalstoffen (slakken of bodemassen afkomstig van afvalverbrandingsprocessen, gieterijzanden, spoorwegballast, cellenbeton, ...) of bijproducten (slakken of bodemassen afkomstig van de ferro-industrie of non-ferro-industrie, ...). Bij deze certificatie wordt er gestreefd naar een volledige invulling van de "End of waste"-criteria, opgenomen in het Vlaams materialendecreet, zodat de door de fabrikant geproduceerde granulaten het wettelijk statuut van 'grondstof' hebben.

De "End of waste"-criteria houden ondermeer in het voldoen aan technische/bouwkundige voorschriften en aan de geldende wetgeving. COPRO kijkt hiervoor de overeenkomstigheid na aan de productnormen, het materialendecreet, het VLAREMA en desgevallend de grondstofverklaring.

De duurzaamheid van het eindproduct waarin de secundaire materialen zijn verwerkt wordt ook bekeken, zodat het eindproduct een even lange levensduur heeft dan een gelijkaardig eindproduct met natuurlijke granulaten. Bij onvoldoende kennis, dient er een studie op gebruiksgeschiktheid van het granulaat en de duurzaamheid van het eindproduct door een onafhankelijke wetenschappelijke instelling te gebeuren.

Het certificaat wordt bekomen als er voldaan is aan de milieuhygiënische, de bouwkundige en de duurzaamheidsaspecten.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Johny De Nutte
Productverantwoordelijke: Johny De Nutte
Inspecteurs: Johny De Nutte en Kim De Jonghe

Referentiedocumenten

Technische documenten:

- **EN 12620: Toeslagmaterialen voor beton**
- **EN 13043: Toeslagmaterialen voor asfalt en oppervlaktebehandeling voor wegen, vliegvelden en andere verkeersgebieden**
- **EN 13139: Toeslagmaterialen voor mortel**
- **EN 13242: Toeslagmaterialen voor ongebonden en hydraulisch gebonden materialen voor burgerlijke bouwkunde en wegebouw**
- **EN 13383-1: Waterbouwsteen - Deel 1 Specificatie**
- **EN 13450: Toeslagmaterialen voor spoorwegballast**

Certificatie-documenten:

- **TRA 40: Toepassingsreglement voor secundaire granulaten. Granulaten bekomen door het recycleren van afvalstoffen (bodemassen, gieterijzanden, spoorwegballast, cellenbeton, ...) of het bewerken van bijproducten (metaalslakken, ...)**

CE-documenten:

- **R/CE2+16236: Reglement voor certificatie in het kader van de CE-markering voor granulaten**

Nieuws 2018

In 2018 heeft er een nieuwe producent zijn aanvraag ingediend. De toelatingsperiode is hiervoor lopende.

Activiteiten/Evolutie

Momenteel beschikt Sadaci te Gent over het COPRO-certificaat voor secundaire granulaten.

Toekomst

Om secundaire granulaten verder op de markt te brengen zullen zowel de milieukwaliteit als de bouwtechnische eigenschappen dienen te worden gegarandeerd.

COPRO-certificatie is daarbij de meest economische wijze om klanten te overtuigen deze granulaten als grondstof te gebruiken. Certificatie onder TRA 40 zal dan ook uitbreiding nemen.

GRANULATEN

Waterbouw- en groevestenen

KOMO-certificatie

- **Certificatie-instelling:** KIWA Nederland
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Partijkeuringen en aanvaardingscontrole op de werf

- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

De KOMO-productcertificatie heeft betrekking op het volledige kwaliteitsborgingssysteem voor waterbouwsteen: ontginning, productie, transport en levering op de werf. Het beheer van deze certificatie gebeurt door KIWA Nederland. COPRO werkt in onderaanneming voor de inspecties in de Belgische steengroeven.

De inspectie van waterbouwstenen spitst zich voornamelijk toe op het procesmatige aspect, met een tracering doorheen het hele verhandelingsproces tot op de werf. Het verhandelen van waterbouwstenen heeft immers een aanzienlijke invloed op de kwaliteit. De verkoop en het transport per schip van waterbouwstenen naar Nederland gebeurt bovendien niet door de producenten zelf, maar via tussenhandelaars. Deze beheren het transport.

Daarnaast wordt in onderaanneming voor KIWA Nederland ook de overeenkomstigheid aan de Nederlandse milieuwetgeving gecontroleerd. Onder het NL BSB-productcertificaat wordt de milieukwaliteit van alle groevesteen in ongebonden toepassing bevestigd. Doorgaans gebeurt deze controle gelijktijdig met de inspectie voor waterbouwsteen.

Hierbij wordt enerzijds het terrein van de groeve visueel geïnspecteerd, met een bijzondere aandacht voor mogelijke bronnen voor verontreiniging. Anderzijds worden monsters genomen voor laboanalyses. De resultaten van deze analyses worden getoetst aan de Nederlandse regeling bodemkwaliteit.

Toepassing van waterbouwsteen in België

Voor de Belgische markt is er geen Belgisch certificatiemerk. Voor kleinere werven kan de KOMO-certificatie worden nagegaan op de website van COPRO. Voor belangrijke werven doet COPRO ook partijkeuringen op natuurlijke en kunstmatige waterbouwsteen. Deze keuring bestaat hoofdzakelijk uit aanvaardingscontroles op de werf, maar soms vindt ze ook plaats tijdens het laden van het schip. Hierbij neemt COPRO monsters van het geleverde materiaal voor proeven die ter plekke of in het labo worden uitgevoerd.

Voor kunstmatige waterbouwsteen worden ook de milieucontroles conform de Vlaamse wetgeving VLAREMA uitgevoerd. COPRO is voor de monsternemingen VLAREL-erkend door de OVAM.

Er worden attesten per werf en per keuring afgeleverd.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Johny De Nutte
Productverantwoordelijke: Johny De Nutte
Inspecteur: Johny De Nutte

Referentiedocumenten

Technische documenten:

- **NEN EN 13383-1: Waterbouwsteen - Deel 1: Specificaties**
- **NEN EN 13383-2: Waterbouwsteen - Deel 1: Proefmethodes**

Certificatie-documenten:

- **BRL 9312: Nationale beoordelingsrichtlijn voor het KOMO-productcertificaat voor waterbouwsteen voor toepassing in GWW-werken**
- **BRL 9324: Nationale beoordelingsrichtlijn voor het NL BSB-productcertificaat voor de milieuhygiënische productkwaliteit van groevesteen in ongebonden toepassing - Besluit bodemkwaliteit**

CE-documenten:

- **R/CE2+16236: Reglement voor certificatie in het kader van CE-markering AVCP-systeem 2+ Conformiteitscertificatie van de Productiecontrole in de Fabriek voor granulaten**

Nieuws 2018

In 2018 werden de activiteiten in onderaanneming voor KIWA Nederland verdergezet, zonder noemenswaardige wijzigingen in de werking of reglementering.

Activiteiten/Evolutie

COPRO voerde in 2018 enkele partijkeuringen uit op materialen voor waterbouwkundige werken.

De beoordelingsrichtlijn BRL 9312 zal in 2019 worden aangepast. COPRO werkt mee aan de herziening van dit certificatiereglement.

GRANULATEN

Fysicochemisch gereinigde granulaten

COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Verontreinigde bodems en gelijkaardige afvalstoffen zoals bijvoorbeeld veegvuil, gieterijzand, ... worden in (grond)reinigingcentra verzameld om te behandelen. Dit behandelen omvat een wasproces gevolgd door/inclusief meerdere reinigingstechnieken om er voor te zorgen dat de verontreinigingen verwijderd worden. Eenmaal het proces doorlopen is, worden de eindproducten aan de nodige controles onderworpen om na te kijken of ze voldoen aan de eisen van milieuwetgeving en normen of aan de bestekken waarvoor ze van toepassing zullen worden gesteld.

De lengte van het wasproces en de verdere te doorlopen reinigingstechnieken hangen allen af van de graad van verontreiniging. Deze wordt gemeten bij de start van het reinigingsproces.

De milieuhygiënische controle van de gewassen producten wordt opgesplitst naargelang de herkomst. Het fysicochemisch gewassen zand, afkomstig van gereinigde bodem, dient steeds volgens de bepalingen van hoofdstuk XIII van het VLAREBO en de regels van het kwaliteitsreglement van de erkende bodemorganisatie te worden gecontroleerd.

De milieuhygiënische analyses op de eindproducten afkomstig van "VLAREMA-stromen" (zandvangerzand, veegvuil, gieterijzand, ...) worden uitgevoerd per productie

batch met een frequentie van minimum 1 per 1000 m³, zonder daarbij de voorschriften van de grondstofverklaring uit het oog te verliezen.

De bouwtechnische controle heeft een vaste frequentie van minimum 1 per 1000 m³ of 1 per productiebatch.

Eenmaal de resultaten van alle controles beschikbaar en conform zijn, kan de partij verkocht worden.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Johny De Nutte
Productverantwoordelijke: Dorien Desmet
Inspecteurs: Dorien Desmet en Kim De Jonghe

Referentiedocumenten

Technische documenten:

- **PTV 406: Classificatie gerecycleerde granulaten**
- **NBN EN 12620: Toeslagmateriaal voor beton**
- **NBN EN 13242: Granulaten voor ongebonden en gebonden materialen voor civieltechnische werken en wegenbouw**
- **NBN EN 13043: Toeslagmaterialen voor asfalt en oppervlakbehandeling voor wegen, vliegvelden en andere verkeersgebieden**
- **NBN EN 13055-1: Lichte toeslagmaterialen voor beton en mortel**
- **NBN EN 13139: Toeslagmaterialen voor mortel**
- **NBN EN 13383-1: Waterbouwsteen**
- **NBN EN 13450: Toeslagmaterialen voor spoorwegballast**

Certificatie-documenten:

- **TRA 17: Toepassingsreglement voor de gereinigde granulaten afkomstig van de fysicochemische reiniging van uitgegraven bodem of van gelijkaardige afvalstoffen**

CE-documenten:

- **NBN EN 12620**
- **NBN EN 13242**
- **NBN EN 13043**
- **NBN EN 13055-1**
- **NBN EN 13139**
- **NBN EN 13383-1**
- **NBN EN 13450**
- **R/CE2+16236: Reglement voor certificatie in het kader van de CE-markering voor granulaten**

Nieuws 2018

Er vonden geen wijzigingen van het toepassingsreglement plaats in 2018.

Adviesraad/Sectorale Commissie/Werkgroepen

Voorzitter: Frank Theys (OCW)
Ondervoorzitter: Johan D'Hooghe (VlaWeBo)
Secretaris: Dorien Desmet (COPRO)
Leden: Monika De Vos (WTCB), Dirk Dedecker (OVAM), Alain Ghodsi (SPW), Glenn Heernaert (OVb), Andy Heurckmans (Grondbank), Phillippe Keppens (AWV), William Martens (Farys), Luc Rens (Febelcem), Jef Soetewey (Bouwunie), Peter Somers (VEB), Peter Vanhoegaerden (ORI), Wouter Vermin (GO4Circle), Frédérique Thewissen (SPW) en Johny De Nutte (COPRO).

Voor 2018 hebben er 2 adviesraden plaatsgevonden waarop ondermeer het ontwerp van PTV 817 werd voorgelegd evenals de nog steeds openstaande vacature van ondervoorzitter. Deze laatste werd ingevuld door Mr. Johan D'Hooghe, zijn kandidatuur werd unaniem goedgekeurd. Het ontwerp van TRA 817 werd op de 2e adviesraad ook goedgekeurd en ligt ter bekrachtiging bij de Raad van Bestuur van COPRO.

In 2018 werd er in totaal 122.533 ton gewassen zand en granulaat afgevoerd onder het COPRO-certificaat

	GECERTIFICEERDE PRODUCTEN	TONNAGE
1	GEWASSEN ZAND VOOR GEBRUIK IN BETON, ASFALT OF FUNDERINGEN	108.345 TON
2	GEWASSEN GROF GRANULAAT VOOR FUNDERINGSMATERIAAL VOLGENS NBN EN 13242	14.188 TON

GRANULATEN

Vulstoffen

CE-markering - BENOR-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

De certificatie van vulstoffen voor asfalt houdt in dat de vulstof wordt gecontroleerd op de specificaties opgelegd in SB 250 en in de norm NBN EN 13043. Deze specificaties zijn opgenomen in het toepassingsreglement en worden gecontroleerd door COPRO tijdens inspecties en monsternemingen bij de vulstofproducenten.

Bij de vulstoffen is er een onderverdeling in de soort vulstof: composiet (samengesteld uit secundaire en/of natuurlijke grondstoffen) of natuurlijke (afkomstig van één natuurlijke minerale grondstof) vulstof. Afhankelijk hiervan ligt de opvolging van de interne zelfcontrole en het productieproces vast in het toepassingsreglement. Tijdens de inspecties gaat de aandacht naar het beheer van de grondstoffen, de interne zelfcontrole en het productieproces.

Het leveren van vulstoffen met BENOR-certificaat geeft de asfaltproducent voldoende garantie om een vulstof van constante kwaliteit en betrouwbaarheid te ontvangen.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Johny De Nutte
Productverantwoordelijke: Dieter Krikilion
Inspecteurs: Johny De Nutte, Dieter Krikilion en sinds eind 2018 Kim De Jonghe

Referentiedocumenten

Technische documenten:

- **NBN EN 13043 (1e uitg. november 2002): Toeslagmaterialen voor asfalt en oppervlakbehandeling voor wegen, vliegvelden en andere verkeersgebieden**

Certificatie-documenten:

- **TRA 12 (versie 3.0 d.d. 2014-09-10): Toepassingsreglement voor het gebruik en de controle van het BENOR-merk in de sector van de vulstoffen voor koolwaterstofmengsels in de wegenbouw**

CE-documenten:

- **NBN EN 13043 (1e uitg. november 2002): Toeslagmaterialen voor asfalt en oppervlakbehandeling voor wegen, vliegvelden en andere verkeersgebieden**
- **R/CE2+16236 - versie 1.0 van 2014-02-18: Reglement voor certificatie in het kader van de CE-markering AVCP-systeem 2+ Conformiteitscertificatie van de productiecontrole in de fabriek voor granulaten**

Nieuws 2018

In 2018 heeft er een nieuwe vulstofproducent zijn aanvraag ingediend.

Activiteiten/Evolutie

De opwaartse trend in de geleverde hoeveelheden vulstoffen sinds 2015 werd in 2018 voortgezet. De geleverde hoeveelheden zijn met 2 % gestegen tegenover 2017. Er waren in 2018 vier producenten van vulstoffen met een BENOR-certificaat: AST (Doel), CCB (Gaurain-Ramecroix), Sibelco Europe Mineralsplus (Maastricht) en Cementbouw Mineralen (Wanssum).

Overzicht certificaathouders/fabrikanten

IDENTIFICATIENUMMER/CERTIFICAATHOUDER	PRODUCT	NORMNAAM	COMMERCIELE BENAMING	
431	SIBELCO EUROPE MINERALSPLUS	TYPE IB	V28/38, BN28/39, MBF10, CC80	DURAS FILLER 15
		TYPE IIA	V38/45, BN40/52, MBF10	DURAS FILLER 2 EN 2W
		TYPE IIA	V38/45, BN40/52, MBF10, KA5	WIGRAS 40 K
434	CCB SA	TYPE IB	V28/38, BN28/39, MBF10, CC70	FILLER IB
436	CEMENTBOUW MINERALEN B.V.	TYPE IA	V28/38, BN28/39, MBF10	VULPROFITE 10 EN 20
		TYPE IIA	V38/45, BN40/52, MBF10	VULPROFITE 30 EN 40
		TYPE IIA	V38/45, BN40/52, MBF10, KA5	VULPROFITE 35 EN 45
		TYPE IIB	V44/55, BN53/62, MBF10, KA20	VULPROFITE 55
438	ANTWERP STONE TERMINAL (AST)	TYPE IA	V28/38, BN40/52, MBF10	BESTONE FILLER

Twee van deze producenten doen een beroep op COPRO voor hun CE-attestering.

Er werden 14 periodieke controle-inspecties uitgevoerd. Deze inspecties hadden betrekking op:

- **monsternemingen voor controleproeven**
- **bijwonen van de proeven die per vrachtwagen dienen uitgevoerd te worden, meestal gecombineerd met de uitgebreidere proeven**
- **nazicht van de registers van interne zelfcontrole, aanvoer en controle op grondstoffen**
- **nazicht van de leveringsbonds en het register van de niet-conformiteiten**

Tijdens deze inspecties werden 14 monsters ontnomen. Op 2 monsters dienden een tegenproef te worden uitgevoerd.

In totaal werd 104.738 ton aanvoervulstof geleverd onder het BENOR-merk.

Adviesraad/Sectorale Commissie/Werkgroepen

Voorzitter: Stefan Vansteenkiste (OCW)

Secretaris: Dieter Krikilion (COPRO)

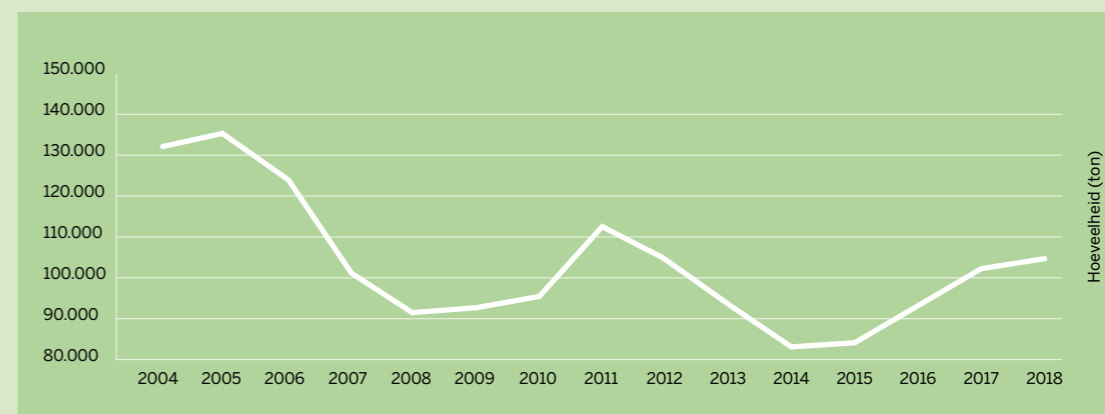
Leden: Eli Desmedt (VlaWeBo), Chantal Flemal (SPW), Hans Hudales (Belfill), Philippe Keppens (AWV), Kristine Slachmuylder (Belfill), Hans Suffeleers (BVA), Kees Van Der Plas (Belfill), Noël Vanhollebeke (BVA), Didier Block (FWEV), Etienne Danniau (CCB) en Johny De Nutte (COPRO).

Toekomst

De milieuhygiënische controles op composietvulstoffen, zoals beschreven in bijlage C van het reglement, zullen in 2019 worden ingevoerd.

COPRO hoopt dat de opwaartse trend sinds 2015 aangehouden wordt voor 2019.

Geleverde hoeveelheid vulstoffen

GRANULATEN

Sorteerinrichtingen

COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Deze certificatie is gestart naar aanleiding van het nieuwe VLAREMA van maart 2018. Hierin worden sorteerinrichtingen van bouw- en sloopafval verplicht een kwaliteitsborgingssysteem met certificatie te hebben. Het gaat om sorteerinrichtingen waarvan het uitgesorteerde puin na bewerking bij een breker kan worden afgezet. De bepalingen van het kwaliteitsborgingssysteem zijn opgenomen in bijlage 3 van het Eenheidsreglement. In het Eenheidsreglement is er ook een nieuw acceptatiebeleid van LMRP (laagmilieurisico-profiel) en HMRP (hoogmilieurisico-profiel) puin opgenomen dat oplegt dat puin van een sorteerinrichting zonder gecertificeerd kwaliteitsborgingssysteem niet mag worden geaccepteerd bij een breker.

Het kwaliteitsborgingssysteem legt een verplichte uitsortering en afzeving van sorteerzeefzand van het puin op 20 mm op. Op het sorteerzeefpuin dient per 1000 m³ een uitkeuring op fysische verontreinigingen en asbestverdachte materialen te gebeuren. Deze resultaten worden getoetst aan de toetsingswaarde van bijlage 3 van het Eenheidsreglement. Het afgezeefde sorteerzeefzand dient overeenkomstig het Eenheidsreglement te worden uitgekeurd onder TRA 10 certificatie. COPRO heeft voor deze certificatie het toepassingsreglement TRA S 10 opgesteld. Dit reglement geeft invulling aan de bepalingen opgenomen in bijlage 3 van het Eenheidsreglement. Het beschrijft de procedures en regels van het certificatiesysteem voor het kwaliteitsborgingssysteem.

Door het naleven van het kwaliteitsborgingssysteem opgenomen in TRA S 10 voldoet de sorteerinrichting aan de verplichtingen van het VLAREMA en kan zijn sorteerzeefpuin als LMRP afzetten bij de breker.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Johny De Nutte
Productverantwoordelijke: Kim De Jonghe
Inspecteurs: Kim De Jonghe en Tom Barbé

Referentiedocumenten

Certificatie-documenten:

- **TRA S 10: Toepassingsreglement voor certificatie van sorteerzeefpuin afkomstig van sorteerinrichtingen overeenkomstig het VLAREMA**

Activiteiten/Evolutie

Sinds de invoering van het kwaliteitsborgingssysteem bij de sorteerders wordt er een duidelijker onderscheid gemaakt tussen bouw- en sloopafval en gemengd afval. Deze scheiding zorgt voor een kwalitatieve verbetering van het sorteerzeefpuin en het sorteerzeefzand. In 2018 hebben er 11 sorteerinrichtingen hun aanvraag gedaan waarvan er 8 zijn gestart met hun toelatingsperiode.

Toekomst

We verwachten het eerste certificaat af te leveren in het voorjaar van 2019. Er wordt verwacht dat er nog meer sorteerinrichtingen zich in regel gaan stellen met de wetgeving om hun puin te kunnen blijven afvoeren naar een breker. Het afleveren van sorteerzeefpuin bij brekers wordt sinds 24 augustus 2018 strikt opgevolgd.

KIM DE JONGHE

BITUMINEUZE MENGSELS

Asfaltmengsels

COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Certificatie van asfaltmengsels voor wegenbouw en waterbouw.

Personeel

Het asfaltteam werd in 2018 versterkt met Nigel Kiss als nieuwe werkracht.
Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Koen Van Daele
Inspecteurs: Andie Dedoncker, Andi Crombez, Erik Ansingh, Jordy Van Dam, Nigel Kiss en Xavier Sevenants.

Referentiedocumenten

Technische documenten:

- **PTV 864 versie 1.0: Technische voorschriften voor asfaltmengsels**

Certificatiedocumenten:

- **TRA 64 versie 5.0: Toepassingsreglement voor asfaltmengsels voor de wegenbouw of voor de waterbouw**
- **RNR 02 versie 6.0: Reglementaire Nota voor ijking, kalibratie en controle**

Nieuws 2018

Nieuwe referentiedocumenten, een nieuwe werkgroep, een nieuwe lay-out van de verantwoordingsnota's, nieuwe registraties, ... In 2018 viel er wel wat nieuws te rapen.

Referentiedocumenten

Het jaar startte met een nieuwe versie van het TRA 64 en RNR 02 en de introductie van PTV 864. Na dat deze in 2017 werden uitgewerkt door de Adviesraad Asfaltmengsels en goedgekeurd door de Raad van Bestuur, gingen ze in voege op 1 januari 2018.

Een van de grootste veranderingen is de invoering van de zogenaamde klassen, waarbij er een onderverdeling wordt gemaakt op basis van het toepassingsgebied en van de toepasbaarheid van een productnorm uit de reeks NBN EN 13108.

Concreet werden er 4 dergelijke klassen gecreëerd (PE, PB, OE en OB) die ook worden vermeld op het leveringsdocument en de technische fiche van het asfaltmengsel. Fabricaten klasse P zijn de fabricaten die voorheen 'privémengsels' of 'niet-gespecificeerde asfaltmengsels' werden benoemd en dus niet werden gecontroleerd volgens een bestek. Dit zijn mengsels die geschikt zijn voor particuliere werken. Fabricaten klasse O zijn de fabricaten die gecontroleerd werden volgens en beantwoorden aan een bestek. Fabricaten klasse E vallen onder de scope van een Europese productnorm, terwijl fabricaten klasse B hier om bepaalde redenen (toepassingsgebied, type asfalt, bepaalde grondstoffen, ...) niet onder vallen.

Dit wordt kort samengevat in volgende tabel.

Eind 2018 telden we 20 certificaathouders en 2109 gecertificeerde asfaltmengsels!

XAVIER SEVENANTS & ANDI CROMBEZ

	KLASSE OE	KLASSE OB	KLASSE PE	KLASSE PB
FABRICAAT OVEREENKOMSTIG DE SCOPE VAN EEN GEHARMONISEERDE NORM UIT DE REEKS NBN EN 13108	JA	NEEN	JA	NEEN
FABRICAAT OVEREENKOMSTIG EEN BESTEK	JA	JA	NEEN	NEEN

Gekleurde asfaltmengsels

De producenten hebben in de loop van 2018 alle gecertificeerde gekleurde asfaltmengsels ondergebracht in een afzonderlijke rubriek op Extranet. Het is voor de klant/bouwheer nu zeer eenvoudig om de technische fiche van een gekleurd asfaltmengsel terug te vinden.

In 2018 explodeerde het aantal volgens een bestek geregistreerde, gekleurde asfaltmengsels.

Digitalisering leveringsdocumenten

Er werd in 2018 een subwerkgroep van de Adviesraad Asfaltmengsels opgericht met vertegenwoordigers van BVA, AWV, OCW en COPRO. Deze werkgroep zal zich in 2019 verder buigen over de digitalisering van de voorgedrukte leveringsdocumenten van de asfaltmengsels, waardoor de papieren versie van deze documenten op termijn zal verdwijnen.

Nieuwe registraties

Voor het eerst in jaren is er een producent die beschikt over gecertificeerde asfaltmengsels volgens het Brusselse typebestek TB 2015.

Asfalt bij verlaagde temperatuur

De producenten werkten in 2018 verder aan de voorstudies en het trachten te laten regis-

treren van asfaltmengsels geproduceerd aan verlaagde temperatuur (AVT).

Lay-out en inhoud verantwoordingsnota's

COPRO heeft een nieuwe versie van de software voor de verantwoordingsnota's geïntroduceerd en tijdens een infonamiddag de nodige uitleg verschaft aan de producenten. In de loop van 2019 zullen we dus verantwoordingsnota's zien verschijnen die er helemaal anders uitzien dan voorheen. Dit was ook wel dringend nodig, want sinds de introductie van de vorige versie van de software zijn er op vlak van normalisatie, productie (o.a. AVT), kenmerken en eisen al heel wat evoluties geweest.

Activiteiten/Evolutie

Eind 2018 waren er 20 certificaathouders. Begin 2018 werd de asfaltproductie stopgezet bij Willemen Infra in Schoten. Hiermee werd na 26 jaar een punt gezet achter een van de langstlopende COPRO-certificaten voor asfaltmengsels.

Asfaltmengsels in cijfers

Het aantal gecertificeerde technische fiches zette in 2018 zijn dalende trend verder. Dit heeft vooral te maken met de afname van de asfaltmengsels klasse OB en PB.

Tot klasse OB en PB behoren zand-asfalt, asfaltmastiek en GOSA (voor waterwegen) of klassieke mengsels die om een of andere reden niet onder het toepassingsgebied van een norm vallen.

VOLGENS NORM	AANTAL GELDIGE TECHNISCHE FICHES			
	MA 2016	FEB 2017	JAN 2018	FEB 2019
EN 13108-1 ASFALTBETON	1469	1447	1509	1717
EN 13108-2 ASFALTBETON VOOR ZEER DUNNE LAGEN	14	15	13	14
EN 13108-4 WARM GEWALST ASFALT	0	0	0	0
EN 13108-5 STEENMASTIEKASFALT	284	196	187	185
EN 13108-7 ZEER OPEN ASFALTBETON	123	130	130	134
GEEN (FABRICATEN KLASSE OB EN PB)	553	481	390	59
TOTAAL	2443	2269	2229	2109

VOLGENS BESTEK	AANTAL GEVALIDEERDE TECHNISCHE FICHES			
	MA 2016	FEB 2017	FEB 2018	FEB 2019
SB 250 3.1	321	370	564	801
SB 250 2.2	770	459	255	86
SB 250 2.1	52	44	17	0
CCT QUALIROUTES (2017)	-	0	23	66
CCT QUALIROUTES (2016)	0	26	26	32
CCT QUALIROUTES (2011-2012)	215	146	145	95
CCT RW99 (2009)	16	0	0	0
TB 2015	0	0	0	2
SB 260 1.0	7	8	9	7
SB 230 1.0	2	0	0	0
BIJZONDER BESTEK	10	9	5	1
GEEN (FABRICATEN KLASSE PE EN PB)	1122	1203	1216	1037
TOTAAL	2443	2269	2229	2109

Het totaal komt niet overeen met de som van de cijfers hiernaast omdat het mogelijk is om één technische fiche te laten gelden voor meerdere bestekken. Voor het totaal tellen dergelijke fiches slechts voor één technische fiche.

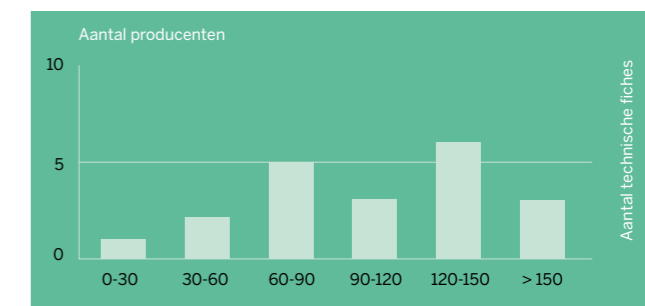
Het aantal fabricaten geregistreerd volgens SB250 is licht toegenomen, waarbij we logischerwijs zien dat het aandeel volgens versie 3.1 toeneemt. Voor het overgrote deel van de fabricaten geregistreerd volgens versie 2.2 dooft de geldigheid uit in de loop van 2019.

Voor het eerst sinds jaren is er een producent die beschikt over technische fiches voor fabricaten volgens het typebestek 2015 van Brussel. Beide technische fiches werden ingediend door VBA uit Grimbergen.

Het aantal fabricaten volgens het bestek CCT Qualiroutes voor Wallonië blijft status quo. Voor vrij veel fabricaten verviel in 2018 de geldigheid van certificatie van de technische fiche en werden er door de producenten nieuwe voorstudies uitgevoerd en technische fiches hernieuwd.

Het aantal fabricaten dat niet beantwoordt aan een bestek (klasse PE en PB) is afgenomen met 15%, maar vertegenwoordigt toch nog steeds bijna de helft van alle gecertificeerde fabricaten. Het aantal technische fiches waarover elke producent beschikt, is opgenomen in onderstaande grafiek.

Technische fiches per producent

Van de 2109 verschillende technische fiches, werden er in 2018 effectief slechts 924 geproduceerd. Meer dan de helft van alle door de producenten ingediende technische fiches werd in de praktijk dus niet geproduceerd. Van de 924 verschillende fabricaten zijn er 365 asfaltmengsels klasse P en 559 asfaltmengsels klasse O. Concreet betekent dit dus dat slechts 53 % van alle fabricaten die geregistreerd zijn volgens een bestek, ook effectief werden geproduceerd.

Voor de asfaltmengsels klasse P is dit zelfs maar 35 %. Zowel producenten als COPRO spenderen dus heel wat tijd aan het ontwerpen, indienen of nakijken van fabricaten die nadien nooit effectief geproduceerd worden.

Er is ook één producent die in 2018 slechts 1 fabricaat klasse P produceerde, tegenover 44 verschillende fabricaten klasse O.

TYPE ASFALTMENGSSEL	ZONDER ASFALT-GRANULAAT		MET ASFALT-GRANULAAT		TOTAAL
	(TON)	(TON)	(%)	(TON)	
ASFALTBETON:	1.051.916	2.170.329	67	3.222.244	
'TYPE 1'	39.437	0		39.437	
'APO'	38.928	1.126.549	97	1.165.477	
'TYPE 3'	17.478	307.050	95	324.528	
'TYPE 4'	676.240	0	0	676.240	
'TYPE 5'	62.407	0		62.407	
TUSSENLAAG VOOR BETON (ABT)	31.351	0		31.351	
ASFALT MET VERHOOGDE STIJFHEID (AVS/EME)	2.789	325.006	99	327.796	
'APT'	62.828	0		62.828	
ASFALT VOOR FUNDERING (GB = GRAVE BITUME, SCHRAAL ASFALT)	1.053	71.781	99	72.834	
KLASSE P	119.404	339.943	74	459.348	
ASFALTBETON VOOR ZEER DUNNE LAGEN:	6.692	0	0	6.692	
ASFALT VOOR ZEER DUNNE LAGEN (BBTM)	6.692	0		6.692	
KLASSE P	0	0		0	
STEENMASTIEKASFALT:	544.757	0	0	544.757	
SMA	524.610	0		524.610	
KLASSE P	20.147	0		20.147	
ZEER OPEN ASFALTBETON:	22.795	0	0	22.795	
ZOA	0	0		0	
RMTO	0	0		0	
KLASSE P	22.795	0		22.795	
ASFALTBETON VOOR ULTRADUNNE LAGEN:	1.249	0	0	1.249	
RUMG	0	0		0	
SME	1.249	0		1.249	
KLASSE P	0	0		0	
DIVERSEN:	8.446	0	0	8.446	
GEVEZELDE OPEN STEENASFALT (GOSA)	2.236	0		2.236	
ZANDASFALT	6.210	0		6.210	
GRINDZANDASFALT	0	0		0	
TOTAAL	1.635.855	2.170.329	57	3.806.184	

Asfaltproductie per type

Verbruik asfaltgranulaat

	2014	2015	2016	2017	2018
VERBRUIK ASFALTGRANULAAT (TON)	865.810	907.500	881.000	915.000	990.000
GEPRODUCEERDE HOEVEELHEID MET ASFALTGRANULAAT (TON)	2.013.644	2.010.361	1.999.395	2.069.339	2.170.329
PERCENTAGE ASFALTGRANULAAT IN FABRICATEN WAARIN ASFALTGRANULAAT WORDT GEBRUIKT	43 %	45 %	44 %	44 %	46 %

Voor het vijfde jaar op rij is de asfaltproductie qua geproduceerde hoeveelheid in stijgende lijn.

Van de meeste types asfalt werd er ten opzichte van 2017 méér geproduceerd. De geproduceerde hoeveelheid SMA is ongeveer constant gebleven, het aandeel van AVS is duidelijk gedaald. Ten opzichte van 2017 waren er dan ook minder werven waarvoor een aanzienlijk grote hoeveelheid AVS was voorzien. Wat opvalt, is dat er geen asfaltbeton type 4 met asfaltgranulaat meer werd geproduceerd (voorzien in het Standaardbestek 250 versie 2.2). Er werd ook helemaal geen zeer open asfaltbeton geproduceerd volgens een bestek.

In tegenstelling tot de trend van de voorbije jaren, was de geproduceerde hoeveelheid van de asfaltmengsels klasse P opnieuw wat hoger.

Het percentage asfaltmengsels waarin gebruik gemaakt wordt van asfaltgranulaat blijft stabiel (58 % in 2017, 57 % in 2016).

Verbruik asfaltgranulaat

2018 was een recordjaar voor wat betreft de verbruikte hoeveelheid asfaltgranulaat. Dit in combinatie met het hoger tonnage geproduceerd asfalt met asfaltgranulaat, maakt dat het gemiddelde percentage asfaltgranulaat dat in asfaltmengsels met recyclage wordt gedoseerd in vergelijking met de voorbije jaren stabiel is gebleven.

Bij de asfaltmengsels klasse O bedroeg het aandeel van de asfaltmengsels waarbij gebruik gemaakt wordt van asfaltgranulaat 55 %.

Na de uitschieter in 2017 ligt dit in de lijn van de voorgaande jaren.

Bij de asfaltmengsels klasse P bedroeg het aandeel van de asfaltmengsels waarbij gebruik gemaakt wordt van asfaltgranulaat 68 %, wat dan weer een stijging is ten opzichte van 2017 (61 %), maar een bevestiging van de voorgaande jaren.

Asfaltproductie per klasse

TYPE ASFALTMENGSSEL	ZONDER ASFALT-GRANULAAT	MET ASFALT-GRANULAAT	TOTAAL
ASFALTMENGSELS KLASSE O	1.473.509	1.830.386	3.303.895
ASFALTMENGSELS KLASSE P	162.346	339.943	502.289

Aandeel asfaltmengsels klasse P (%)

Het aandeel van de asfaltmengsels klasse P in de totale productie lijkt gestagneerd. Net zoals in 2017 bedraagt dit aandeel 13 %.

Geproduceerd tonnage (duizend ton)

Deze grafiek geeft per jaar de geproduceerde hoeveelheid COPRO-gecertificeerd asfalt weer. 2018 was na 2011 een recordjaar.

Productie/centrale (duizend ton)

In deze grafiek zien we de stijgende rendabiliteit van de asfaltcentrales.

Inspecties

De frequentie waarmee COPRO proeven bijwoont bij een producent bedraagt één per geproduceerde 5.000 ton. Om de 20.000 ton wordt een vergelijkende proef uitgevoerd.

Van de 924 verschillende technische fiches die in 2018 werden geproduceerd, waren er 504 waar er tijdens een productiemaand meer dan 300 ton van werd geproduceerd en dus in principe door de producent moesten worden beproefd. COPRO heeft daarvan op 295 verschillende fabricaten proeven bijge-

woond en een vergelijkende proef uitgevoerd voor 130 verschillende fabricaten.

Voor de bepaling van de kenmerken van de niet-gecertificeerde aggregaten zien we een toename in het aantal kenmerken bepaald door een extern laboratorium. Dit is te verklaren door het toenemend aandeel van gekleurde asfaltmengsels die worden geproduceerd conform de voorschriften van een bestek. Bij de productie van deze asfaltmengsels wordt in de meeste gevallen gebruik gemaakt van niet-gecertificeerde gekleurde aggregaten.

Het totaal aantal uitgevoerde inspecties komt niet overeen met de som van de cijfers hiernaast, omdat het mogelijk is dat er tijdens één inspectie meerdere soorten inspecties worden gecombineerd.

INSPECTIES VOOR ASFALTMENGSELS	AANTAL 2016	AANTAL 2017	AANTAL 2018
INSPECTIES VOOR ASFALTMENGSELS OP DE PRODUCTIE-EENHEID: NAZICHT CONTROLEREGISTERS EN/OF BIJWONEN PROEVEN OP ASFALTMENGSELS	485	567	534
INSPECTIES VOOR MONSTERNEMING EN/OF BEPROEVING VAN NIET-GECERTIFICEERDE AGGREGATEN	40	73	56
INSPECTIES VOOR BIJWONEN VAN DOOR DE PRODUCENT UITGEVOERDE KALIBRATIES EN/OF NAZICHT VAN HET REGISTER VAN DE KALIBRATIES	76	98	85
INSPECTIES VOOR BIJWONEN VAN PROEVEN IN HET KADER VAN DE VOORSTUDIES EN/OF NAZICHT VAN DE TRACEERBAARHEID ER VAN	108	93	48
ANDERE: INFORMATIEVE BIJEENKOMSTEN, BIJKOMENDE INSPECTIES, OPSTARTINSPECTIES EN INSPECTIES IN DE PROEFPERIODE	94	74	32
TOTAAL	803	803	651

PROEVEN	AANTAL 2016	AANTAL 2017	AANTAL 2018
ASFALTMENGSELS:			
VERGELIJKENDE PROEVEN DOOR EEN EXTERN LABORATORIUM	184	190	199
DOOR DE PRODUCENT UITGEVOERDE PROEVEN IN HET BIJZIJN VAN COPRO	675	710	752
NIET-GECERTIFICEERDE AGGREGATEN:			
DOOR DE PRODUCENT UITGEVOERDE KORRELVERDELING IN HET BIJZIJN VAN COPRO	47	63	39
DOOR DE PRODUCENT BEPAALD KENMERK (EXCL. KORRELVERDELING) IN HET BIJZIJN VAN COPRO	7	29	15
DOOR EEN EXTERN LABORATORIUM BEPAALD KENMERK (EXCL. KORRELVERDELING) OP MONSTER GENOMEN IN HET BIJZIJN VAN COPRO	39	6	43

Adviesraad

Voorzitter: Ann Vanelstraete (OCW)
Secretaris: Koen Van Daele (COPRO)
Leden: Dirk Christianen (BVA), Pierre Hontoy (SPW), Philippe Keppens (AWV), Dirk Lacaeyse (COPRO), Anja Lahousse (BFAW), Pierre-Paul Modde (BVA), Robert Tison (AWV) en Noël Vanhollebeke (BVA).

De adviesraad vergaderde één maal in 2018 en besprak onder meer volgende onderwerpen:

- **Aanpassen van de technische fiches door de invoering van de nieuwe PTV en de digitalisering van de verwerking van de resultaten van de externe controlelaboratoria**
- **Problemen met de BENOR-gecertificeerde aggregaten**
- **Alternatieven voor de papieren versie van de leveringsdocumenten van de asfaltmengsels**

Na een decennialange trouwe vertegenwoordiging nam de adviesraad in 2018 afscheid van Rob Tison, die met pensioen ging. Rob stond mee aan de wieg van de COPRO-certificatie van asfaltmengsels, begin jaren '90 van de vorige eeuw. Niemand bij COPRO kan zich een vergadering van de adviesraad herinneren waarbij Rob niet aanwezig was. Zijn no-nonsense stijl, waarbij hij in één persoon het compromis tussen de theorie en de praktijk probeerde te vertegenwoordigen zal door velen gemist worden. COPRO wenst Rob dan ook te bedanken voor zijn jarenlang engagement, en wenst hem veel succes in deze nieuwe fase van het leven. Als vertegenwoordiger voor AWV wordt Rob vervangen door de heer Jan Van Gestel.

Toekomst

COPRO werkt in 2019 verder aan de digitalisering van de proefaanvragen, de vergelijkende proeven en de verantwoordingsnota's.

De producenten zullen in 2019 gebruik maken van de nieuwe versie van de software voor de verantwoordingsnota's. Het verdwijnen van de vertrouwde lay-out van de verantwoordingsnota zal voor veel producenten, klanten en opdrachtgevers een aanpassing zijn.

Bij de gekleurde asfaltmengsels zal het aandeel van de volgens een bestek geregistreerde fabricaten ongetwijfeld nog verder stijgen.

Het Brussels Gewest heeft te kennen gegeven om enkel nog gecertificeerde producten te gebruiken en een nieuw typebestek type TB 2015 uit te werken dat gecertificeerde producten zal voorschrijven. De focus ligt bij de start op asfalt, maar zal later misschien worden uitgebreid tot andere producten. COPRO verwacht dan ook een stijging van het aantal gecertificeerde asfaltmengsels volgens TB 2015.

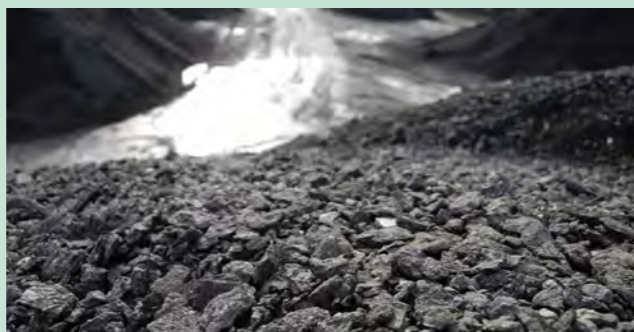
Begin 2019 werd er een nieuwe certificatieaanvraag ingediend, waardoor er in 2019 waarschijnlijk een certificaathouder zal bijkomen. Wordt vervolgd in ons volgend activiteitenrapport ...

NIGEL KISS & ERIK ANSINGH

BITUMINEUZE MENGSELS

Asfaltgranulaat

COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Productcertificatie van asfaltgranulaat voor hergebruik in bitumineuze mengsels.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Jordy Van Dam
Inspecteurs: De inspecties in het kader van de certificatie van asfaltgranulaat worden uitgevoerd door het asfaltteam.

Referentiedocumenten

- **TRA 13 versie 5.0: Toepassingsreglement voor productcertificatie van asfaltgranulaat voor hergebruik in bitumineuze mengsels onder het COPRO-merk**

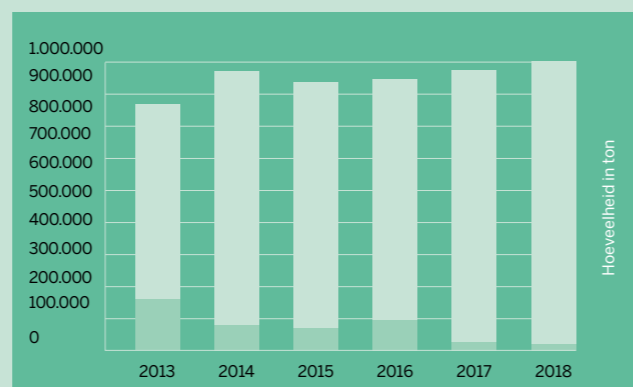
- **NBN EN 13108-8:2016: Bitumineuze mengsels - Materiaalspecificaties - Deel 8: Asfaltgranulaat**

Nieuws 2018

In 2018 werd een nieuwe versie van het TRA 13 en een PTV 880, waarin de producteisen worden opgenomen, van toepassing gesteld. In de PTV 880 werden de eisen voor het bepalen van de hoeveelheid vreemde bestanddelen opgenomen. Deze zijn nu logischer, duidelijker en beter afgestemd op de eisen opgenomen in de bestekken van de verschillende regio's. Eveneens werd de werkwijze voor het uitvoeren van teerdetectie - ook in geval van bijkomend onderzoek - veel gedetailleerder en duidelijker omschreven.

Activiteiten/Evolutie

In 2018 waren er 22 certificaathouders.

Geproduceerde hoeveelheden asfaltgranulaat

Asfaltgranulaat in cijfers

- Extra homogeen asfaltgranulaat (klasse HE)
- Homogeen asfaltgranulaat (klasse H)

In 2018 werd voor de eerste maal sinds de start van de productcertificatie de kaap van 1.000.000 ton geproduceerd asfaltgranulaat overschreden! Er werd ongeveer 1.025.000 ton asfaltgranulaat geproduceerd (waarvan 990.000 ton verbruikt voor asfaltproductie). Ten opzichte van 2017 is dit opnieuw een lichte stijging. De grootste producent van asfaltgranulaat heeft in 2018 ongeveer 96.000 ton asfaltpuin omgezet tot hoogwaardig, extra-homogeen asfaltgranulaat. Het aandeel van extra-homogeen asfaltgranulaat bedroeg maar liefst 98 %, wat iets hoger is dan het jaar voordien. Jaar na jaar komen we dichterbij de 100 % extra-homogeen asfaltgranulaat!

Inspecties

In 2018 werden er 344 inspecties uitgevoerd, een stijging ten opzichte van het jaar voordien. Dit hogere aantal is te verklaren door de grotere hoeveelheid geproduceerd asfaltgranulaat en het feit dat er in 2018 ook inspecties werden uitgevoerd met enkel een monsterneming. Tijdens de inspecties werden er in totaal 109 monsters genomen voor vergelijkende proeven op het geproduceerde asfaltgranulaat. Dit is ongeveer evenveel als het jaar voordien.

Er werden 176 analyses uitgevoerd onder toezicht van COPRO. Bijkomend werden 9 analyses uitgevoerd onder toezicht van COPRO, in het kader van verschillende sancties. Voor extra-homogene stapels (klasse HE) is de frequentie voor het bijwonen van analyses dubbel zo hoog als voor de "gewone" homogene stapels (klasse H).

Adviesraad

De Adviesraad Asfaltgranulaat is niet samengekomen in 2018.

Toekomst

In 2019 verwacht COPRO dat het aantal certificaathouders en de geproduceerde hoeveelheden ongeveer gelijk zullen blijven.

Inspecties voor asfaltgranulaat

INSPECTIES VOOR ASFALTGRANULAAT	AANTAL 2016	AANTAL 2017	AANTAL 2018
UITGEBREIDE INSPECTIES (ZELFCONTROLE NAKIJKEN + BIJWONEN PROEVEN)	103	107	114
INSPECTIES ENKEL VOOR BIJWONEN PROEVEN	130	133	144
INSPECTIES ENKEL VOOR MONSTERNEMING			55
SANCTIONELE INSPECTIES EN EXTRA INSPECTIES VOOR BIJWONEN TEGENPROEVEN	24	33	31
TOTAAL	257	273	344

BITUMINEUZE MENGSELS

Gietasfalt

COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Certificatie van gietasfalt voor verhardingen, vloeren, watergreppels, herstellingen, afdichtingslagen en beschermingslagen voor bruggen, alsook gietasfalt voor gebruik bij waterwegen.

Nieuws 2018

In 2018 werd de nieuwe versie van het TRA 65 en de PTV 865 (waarin de technische voorschriften voor gietasfalt zijn opgenomen) van toepassing gesteld.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Andie Dedoncker
Inspecteurs: De inspecties in het kader van de certificatie van gietasfalt worden uitgevoerd door alle inspecteurs van het asfaltteam. Het asfaltteam werd in 2018 uitgebreid met Nigel Kiss.

Referentiedocumenten

Reglementen:

- **TRA 65 versie 6.0:** Toepassingsreglement voor productcertificatie van gietasfalt onder het COPRO-merk
- **RNR 02 versie 6.0:** Reglementaire Nota voor ijkingen, kalibratie en controle

Activiteiten/Evolutie

Er zijn momenteel nog steeds 5 certificaathouders.

Gecertificeerde mengsels

Het totaal komt niet overeen met de som van de cijfers hiernaast, omdat het mogelijk is om één technische fiche te laten gelden voor meerdere bestekken. Voor het totaal tellen dergelijke fiches slechts voor één technische fiche.

VOLGENS BESTEK	AANTAL GEVALIDEERDE TECHNISCHE FICHES			
	FEB 2016	FEB 2017	FEB 2018	FEB 2019
SB250 (2.2)	8	4	3	0
SB250 (3.1)	19	26	42	37
CCT QUALIROUTES	13	11	15	10
GEEN	56	56	69	56
TOTAAL	85	87	109	94

Gecertificeerde mengsels

VOLGENS NORM	AANTAL GEVALIDEERDE TECHNISCHE FICHES			
	FEB 2016	FEB 2017	FEB 2018	FEB 2019
EN 13108-6	37	35	56	48
EN 12970	15	20	31	28
NIET-GENORMALISEERD MENGSEL	33	32	22	19
TOTAAL	85	87	109	95

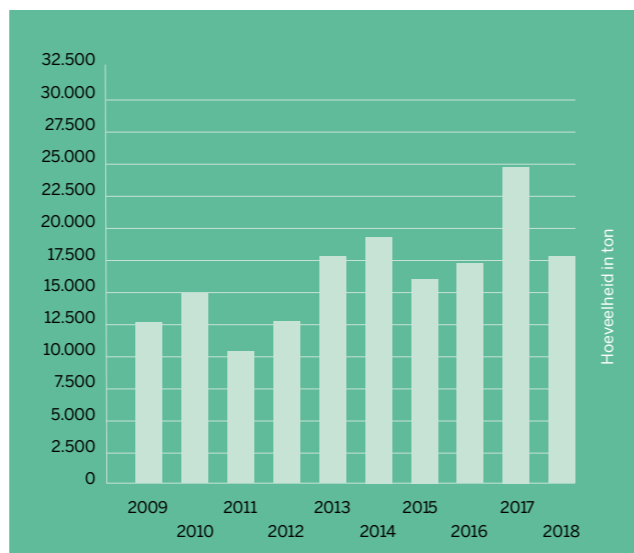
Bovenstaande tabel geeft de verdeling van de gevalideerde technische fiches weer volgens de normen. We merken dat het totaal aantal gevalideerde technische fiches is gedaald. Dit is vooral te verklaren door het feit dat de geldigheid van een reeks technische fiches verviel en deze technische fiches zijn (nog) niet vervangen door nieuwe.

Gietasfalt in cijfers

De gecertificeerde gietasfaltproducenten waren eind 2018 goed voor een verkoop van 17.800 ton. Dit is een sterke afname t.o.v. 2017 (dat een uitzonderlijk goed jaar was qua tonnage).

VOLGENS BESTEK	HOEEVEELHEID IN 2015	HOEEVEELHEID IN 2016	HOEEVEELHEID IN 2017	HOEEVEELHEID IN 2018
SB250 (2.2)	9.785 TON (61%)	2.468 TON (14%)	744 TON (3%)	0 TON (0%)
SB250 (3.1)	146 TON (1%)	8.637 TON (50%)	17.062 TON (69%)	15.230 TON (86%)
CCT QUALIROUTES	1.364 TON (8%)	3.158 TON (18%)	3.497 TON (14%)	1.740 TON (10%)
GEEN	4.757 TON (30%)	3.089 TON (18%)	3.497 TON (14%)	830 TON (4%)
TOTAAL	16.052 TON	17.352 TON	24.800 TON	17.800 TON

Verkoopevolutie gecertificeerd gietasfalt 2009-2018

Het totale aandeel van het gespecificeerde gietasfalt (gietasfalt dat voldoet aan een bestek) in de totale productie bleef ook verder toenemen in 2018. Amper 4 % van het geleverde gietasfalt voldeed niet aan een bestek.

Bovenstaande grafiek geeft de evolutie weer van de hoeveelheid COPRO-gecertificeerd gietasfalt voor de periode 2009-2018.

Inspecties

In 2018 werden er in totaal 102 inspecties uitgevoerd bij de gecertificeerde gietasfaltproducenten.

Adviesraad/Werkgroepen

De Adviesraad Gietasfalt is niet samengekomen in 2018. COPRO is lid van de subwerkgroep over gietasfalt van het Belgisch Spiegelcomité van CEN/TC227/WG1.

Toekomst

In 2019 verwacht COPRO dat het aantal certificaathouders gelijk zal blijven.

Inspecties bij de gecertificeerde gietasfaltproducenten

INSPECTIES VOOR GIETASFALT	AANTAL
MONSTERNEMINGEN OP DE WERF	52
NAZICHT VAN DE ZELFCONTROLE + BIJWONEN VAN PROEVEN OP GIETASFALT	40
INSPECTIES VOOR BIJWONEN VAN DOOR DE PRODUCENT UITGEVOERDE KALIBRATIES	6
INSPECTIES VOOR MONSTERNEMING EN/OF BEPROEVING VAN NIET-GECERTIFICEERDE AGGREGATEN	0
ANDERE: INFORMATIEVE BIJEENKOMSTEN, NUTTELOZE INSPECTIES, BIJKOMENDE INSPECTIES, OPSTARTINSPECTIES EN INSPECTIES IN DE PROEFPERIODE	4

BITUMINEUZE MENGSELS

Oppervlaktebehandelingen

CE-markering

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

De CE-markering voor oppervlaktebehandelingen heeft betrekking op bestrijkingen en slemlagen voor het onderhoud van wegen. Een bestrijking bestaat in het sproeien op een verharding of een fundering van één of twee eenvormige lagen bindmiddel met een geschikte viscositeit. Op elke bindmiddellaag wordt steenslag gestrooid.

Een slemlaag (slem) is een oppervlaktebehandeling die bestaat uit een mengsel van minerale aggregaten, water, bitumenemulsie en eventueel toevoegsels, dat ter plaatse bereid en verwerkt wordt.

Beide technieken hebben onder meer tot doel het verrijken van verarmd asfalt, het opnieuw bekomen van een voldoende stroefheid en het vasthouden van loskomende stenen van de toplaag.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Andie Dedoncker
Auditors: Andie Dedoncker en Dirk Lacaeyse

Referentiedocumenten

Productnormen:

- **EN 12271 (2006):** Oppervlaktebehandeling van verhardingsoppervlakken - Eisen
- **EN 12273 (2008):** Slems - Voorschriften

Reglement:

- **R/CE2+ 62 versie 2.0**

Activiteiten/Evolutie

Momenteel zijn er 10 certificaathouders. Dit aantal is onveranderd gebleven t.o.v. 2017. De certificaathouders zijn terug te vinden via de website van COPRO. In 2018 werden er 12 audits en 7 vervolgaudits (om een audit verder te zetten) uitgevoerd.

Werkgroepen

COPRO is nog steeds actief in twee werkgroepen georganiseerd door het OCW, namelijk het Belgisch Spiegelcomité E227 en een begeleidingscomité voor slemlagen. Voor elke werkgroep was er 1 vergadering in 2018.

Toekomst

COPRO verwacht dat er in 2019 een certificaathouder minder zal zijn wegens stopzetting van de activiteiten.

BITUMINEUZE MENGSELS

Bitumineuze mengsels

CE-markering

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Conformiteitscertificatie van de productiecontrole in de fabriek voor bitumineuze mengsels.

Nieuws 2018

Net zoals in 2017 is er ook in 2018 geen duidelijkheid gekomen over de in 2016 gepubliceerde normenreeks EN 13108-1 tot en met -9 voor de verschillende asfalttypes. In principe diende dit conflict opgelost te worden voor maart 2018, omdat dan de oude productnormen zouden worden ingetrokken. Gezien er nog geen oplossing is gevonden, mogen de nieuwe productnormen dus nog altijd niet worden gebruikt in het kader van de prestatieverklaring van de producten. De nieuwe (niet-geharmoniseerde) ondersteunende normen EN 13108-8, -20 en -21 voor respectievelijk asfaltgranulaat, typekeuring en FPC zijn ondertussen in gebruik, voor zover ze niet in conflict zijn met de geldende productnormen.

2018 bracht ons naar jaarlijkse gewoonte enkele geactualiseerde proefmethodes.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Jordy Van Dam
Auditors: Dirk Lacaeyse en Jordy Van Dam

In 2018 werd Jordy Van Dam opgeleid tot productverantwoordelijke.

Referentiedocumenten

In 2018 werden nog steeds de technische documenten gebruikt uit 2006, aangevuld met de amendementen uit 2008:

- **EN 13108-1: Bitumineuze mengsels - Materiaalspecificaties - Deel 1: Asfaltbeton**
- **EN 13108-2: Bitumineuze mengsels - Materiaalspecificaties - Deel 2: Asfaltbeton voor zeer dunne lagen**
- **EN 13108-5: Bitumineuze mengsels - Materiaalspecificaties - Deel 5: Steenmestiekasfalt**
- **EN 13108-6: Bitumineuze mengsels - Materiaalspecificaties - Deel 6: Gietasfalt**
- **EN 13108-7: Bitumineuze mengsels - Materiaalspecificaties - Deel 7: Zeer open asfaltbeton**

Voor de norm over de FPC werd in 2018 overgeschakeld op de versie van 2016:

- **EN 13108-21: Bitumineuze mengsels - Materiaalspecificaties - Deel 21: Fabrieksproductiecontrole**

Certificatie-documenten:

- **CE 64-65 AVCP 2+ versie 2.0: Reglement voor certificatie in het kader van CE-markering AVCP-systeem 2+; Conformiteitscertificatie van de Productiecontrole in de Fabriek voor Bitumineuze Mengsels**

Activiteiten/Evolutie

In 2018 werd de productie op twee productie-eenheden stopgezet. Hierdoor daalde het aantal door COPRO geattesteerde productie-eenheden van 28 tot 26. Dit zijn er nu 1 in Brussel, 9 in Wallonië en 16 in Vlaanderen. Het aantal uitgevoerde audits evolueerde navenant.

Werkgroepen

COPRO werkt actief mee aan de verbetering van de Europese normen en dit zowel op Belgisch als op Europees niveau. Concreet werd er in 2018 geparticipeerd in volgende werkgroepen:

- **E227: het Belgisch Spiegelcomité voor producten voor wegen**
- **E227/WG1: de Belgische Spiegelcomités voor asfaltmengsels en gietasfalt**
- **E227/WG1/TG2: het Belgisch Spiegelcomité voor de proefmethodes**
- **CEN/TC227/WG1: de Europese werkgroep voor bitumineuze mengsels**

Toekomst

Hopelijk zal er in 2019 duidelijkheid komen omtrent de nieuwe productnormen en kunnen deze alsnog bekrachtigd worden door de Europese Commissie. Het valt binnen de verwachtingen dat ook in 2019 enkele proefmethodes zullen worden herzien.

BITUMINEUZE MENGSELS

Koudasfalt

COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Deze certificatie gaat over koudasfalt met verschillende soorten bindmiddel. Koudasfalt is een mengsel dat verkregen wordt door het mengen van aggregaat, vulstof, bindmiddel (emulsie, vloeibitumen, synthetisch bindmiddel, ...) en eventueel toevoegsels.

Voorlopig plaatselijke herstellingen kunnen worden uitgevoerd met koudasfalt. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen een koudasfalt klasse A en klasse B. Het onderscheid is gebaseerd op de eisen die gesteld worden aan het product.

Nieuws 2018

In de loop van 2018 werd het eerste COPRO-certificaat voor koudasfalt uitgereikt. Er is momenteel 1 gevalideerde technische fiche voor een koudasfalt klasse A. De technische fiche kan geraadpleegd worden via de website van COPRO.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Andie Dedoncker
Inspecteurs: Andie Dedoncker, Xavier Sevenants en Dirk Lacaeyse

Referentiedocumenten

Reglementen:

- **TRA 61 versie 2.0:** Toepassingsreglement voor koudasfalt
- **RNR 02 versie 6.0:** Reglementaire Nota voor ijking, kalibratie en controle

Technische voorschriften:

- **PTV 861 versie 2.0:** Technische voorschriften voor koudasfalt

Activiteiten/Evolutie

In 2018 werden er nog heel wat partijkeuringen uitgevoerd voor de verschillende districten van AWV.

Sinds de uitreiking van het eerste COPRO-certificaat waren er geen aanvragen meer voor partijkeuringen. Er werden wel monsters genomen, proeven uitgevoerd en uitgebreide inspecties uitgevoerd in het kader van de COPRO-certificatie.

Adviesraad

De Adviesraad Koudasfalt is niet samengekomen in 2018.

Toekomst

Nu er een certificaathouder is, verwacht COPRO dat er meer gecertificeerd product wordt gebruikt voor het uitvoeren van herstellingen met koudasfalt.

ANDIE DEDONCKER

BITUMINEUZE MENGSELS

Afvoer van teerhoudend asfalt

COPRO[®]-certificatie

- Certificatie-instelling: COPRO
- Keuringsinstelling: COPRO

Onderwerp van de certificatie

Deze certificatie is ondertussen reeds drie jaar opgestart. Concreet gaat het om het opvolgen van het volledige proces van afvoer van teerhoudend asfalt van een project via gecertificeerde tussenopslagplaatsen tot aan een thermische reinigingsinstallatie. Deze certificatie heeft voor opdrachtgevers en aannemers dus het grote voordeel dat ze de zekerheid krijgen dat hun asfalt wel degelijk thermisch gereinigd wordt.

In 2018 kwam deze certificatie eindelijk goed op gang. Heel wat projecten werden op deze wijze door COPRO geattesteerd en eind 2018 waren er al vier tussenopslagplaatsen gecertificeerd. Daarnaast zijn er nog een aantal in proefperiode. U kan de volledige lijst terugvinden op onze website.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
 Productverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
 Inspecteurs: Dirk Lacaeyse en Jordy Van Dam

JORDY VAN DAM & DIRK LACAELSE

Referentiedocumenten

Certificatie-documenten:

- **BRS 49 versie 2.0: Bijzonder Certificatiereglement voor de afvoer van teerhoudend asfalt**

Begin 2018 werd het reglement een eerste keer herzien. Hierbij werd de procedure iets vereenvoudigd en werd rekening gehouden met de ervaringen bij opdrachtgevers, tussenopslagplaatsen en keuringsinstelling gedurende de eerste opstartjaren.

Nieuws 2018

Zoals hiervoor al aangehaald werd het reglement herzien en ontvingen enkele tussenopslagplaatsen een certificaat.

Op vraag van aannemers en opdrachtgevers levert COPRO nu per project al een attest af van zodra al het teerhoudend asfalt op de tussenopslagplaats werd aangevoerd en COPRO dit heeft kunnen verifiëren. Voorheen gebeurde dit pas nadat het teerhoudend asfalt effectief thermisch was gereinigd, waardoor aannemers vaak lang op de betaling van de betreffende post moesten wachten.

Activiteiten/Evolutie

Bij alle tussenopslagplaatsen samen voerde COPRO in 2018 19 inspecties uit. Hierbij werd meer dan 30.000 ton teerhoudend asfalt geverifieerd, waarbij er in 2018 al ongeveer evenveel thermisch werd gereinigd.

De meest opvallende vaststelling hierbij was dat de procedure die dient gevolgd te worden nog veel te weinig gekend is bij aannemers en opdrachtgevers.

Opdat teerhoudend asfalt op correcte wijze onder certificaat zou kunnen worden afgevoerd, zijn o.a. de volgende drie documenten nodig:

1. een opdrachtformulier per project, waarin de opdrachtgever, de aannemer én de tussenopslagplaats aan elkaar duidelijk maken dat het teerhoudend asfalt thermisch moet gereinigd worden conform de bepalingen van Standaardbestek 250 en BRS 49; zonder deze overeenkomst bestaat een groot risico dat het teerhoudend asfalt niet op de gevraagde wijze wordt afgevoerd;

2. een vrachtbon per vrachtwagen tussen de werf en de tussenopslagplaats, die wordt ondertekend door de opdrachtgever, zodat er achteraf geen discussie kan zijn omtrent de afgevoerde hoeveelheden;

3. een afgiftebon per vrachtwagen, die wordt opgemaakt door de tussenopslagplaats bij aankomst daar; de aannemer bezorgt de opdrachtgever een exemplaar hiervan als bewijs dat het teerhoudend asfalt effectief naar een gecertificeerde tussenopslagplaats werd gebracht; op de afgiftebon moet een duidelijke verwijzing staan naar BRS 49.

Elke betrokkene kan het opdrachtformulier downloaden van de website van COPRO. Het is aan de opdrachtgever om dit te initiëren. Specifieke blanco vrachtbonnen kunnen worden bekomen bij COPRO. Het is ook hier de opdrachtgever die deze in principe aanvraagt.

Toekomst

In 2019 zal de afvoer van teerhoudend asfalt voor thermische reiniging worden veralgemeend in Vlaanderen. Iedereen verwacht zich daarom aan een spectaculaire toename van de hoeveelheden. Ook het aantal tussenopslagplaatsen met een certificaat zal nu snel toenemen, waardoor er eind 2019 waarschijnlijk een tiental zullen zijn gespreid over Vlaanderen.

COPRO werkt ook aan de digitalisatie van de procedure en documenten zodat de afhandeling sneller, eenvoudiger en correcter kan gebeuren.

BITUMINEUZE MENGSELS

Voegvullingsproducten en voegbanden

COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Deze certificatie heeft betrekking tot voegvullingsproducten en voegbanden. Voegvullingsproducten worden aangebracht om het indringen van water, opgeloste dooizouten en harde voorwerpen te verhinderen. De warm verwerkte voegvullingsproducten worden gebruikt in voegen in betonverhardingen, in asfaltverhardingen of in een voeg tussen beton- en asfaltverhardingen en voegen tegen metalen elementen. Voegbanden worden gebruikt voor voegen in asfaltverhardingen, tussen beton- en asfaltverhardingen en voegen tegen metalen elementen.

Nieuws 2018

Op 2 mei 2018 werd de nieuwe versie van het TRA 46 en de PTV 846 bekrachtigd door de Raad van Bestuur van COPRO.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Andie Dedoncker
Inspecteurs: Andie Dedoncker en Jordy Van Dam

Referentiedocumenten

Reglementen:

- **TRA 46 versie 4.0: Toepassingsreglement voor productcertificatie van Voegvullingsproducten en Voegbanden**
- **RNR 05 versie 1.0: Reglementaire Nota voor ijking, kalibratie en controle**

Productnormen:

- **EN 14188-1: Voegvulmiddelen en afdichtingsmaterialen - Deel 1: Specificaties voor warm aangebrachte afdichtingsmaterialen**
- **EN 14188-2: Voegvulmiddelen en afdichtingsmaterialen - Deel 2: Specificaties voor koud aangebrachte voegafdichtingsmaterialen**
- **EN 14188-3: Voegvulmiddelen en afdichtingsmaterialen - Deel 3: Specificaties voor voorgevormde voegafdichtingsmaterialen**

Momenteel blijven enkel de warm gegoten voegvullingsproducten volgens EN 14188-1 type N2 door COPRO gecertificeerd.

Activiteiten/Evolutie

In 2018 heeft 1 producent het COPRO-certificaat voor warm gegoten voegvullingsproducten behaald. Er zijn eind 2018 opnieuw 6 gecertificeerde producenten, waarvan 3 producenten voor warm gegoten voegvullingsproducten en 3 voor voegbanden. De warm gegoten voegvullingsproducten worden in België, Frankrijk en Duitsland geproduceerd. De gecertificeerde voegbanden worden vanuit het buitenland ingevoerd. Voor een aantal van deze producenten zijn er wel erkende verdelers in België.

Per certificaathouder worden er jaarlijks 2 inspecties uitgevoerd.

Adviesraad

De Adviesraad Voegvullingsproducten en Voegbanden is niet samengekomen in 2018.

Voorzitter: Stefan Vansteenkiste (OCW)
Secretaris: Andie Dedoncker (COPRO)
Leden: Chantal Flemal (SPW), Christian Stassen (Gravaubel), Dieter Vengels (Kebulin), Dirk Lacaeyse (COPRO), Pascal Buys (Robuco), Philippe Keppens (AWV) en Stefaan Haerinck (DGA).

Toekomst

Begin 2019 is er één certificaathouder bijgekomen voor warm aangebrachte afdichtingsmaterialen. Dit brengt het totaal aantal certificaathouders op 7.

Deze certificaathouders zijn terug te vinden via de website van COPRO.

BITUMINEUZE MENGSELS

Afdruipremmers

COPRO-certificatie

- Certificatie-instelling: COPRO
- Keuringsinstelling: COPRO

Onderwerp van de certificatie

Het betreft de certificatie van vezels voor gebruik in bitumineuze mengsels. Concreet gaat het om cellulosevezels. Cellulosevezels worden hoofdzakelijk nog gebruikt in SMA-mengsels en in mengsels voor waterbouwkundige werken zoals GOSA (Gevezelde Open Steen Asphalt).

Nieuws 2018

Op 2 mei 2018 werd de nieuwe versie van het TRA 63 en de PTV 863 bekrachtigd door de Raad van Bestuur van COPRO.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Andie Dedoncker
Inspecteurs: De inspecteurs van de asfaltsector staan in voor monsternemingen van de vezels. Deze monsternemingen gebeuren meestal bij de asfaltproducenten.

Referentiedocumenten

- TRA 63 versie 3.0: Toepassingsreglement voor productcertificatie van vezels voor gebruik in bitumineuze mengsels

Activiteiten/Evolutie

De enige certificaathouder is Minerals & Chemicals Assistance (MCA) met een productie-eenheid in Duitsland.

Vezels in cijfers

In 2018 werd er t.o.v. 2017 een derde meer gecertificeerde vezels op de Belgische markt gebracht. Onderstaande grafiek geeft de evolutie van de vezelverkoop weer voor de periode 2009-2018.

Inspecties

In 2018 werden er 4 inspecties uitgevoerd in het kader van de COPRO-certificatie, waarvan één op de productie-eenheid in Duitsland. Er werden in totaal 4 monsternemingen uitgevoerd.

Adviesraad

De Adviesraad Vezels is niet samengekomen in 2018.

Voorzitter: Stefan Vansteenkiste (OCW)
Secretaris: Andie Dedoncker (COPRO)
Leden: Chantal Flemal (SPW), Joke Laermans (BVA), Dirk Lacaeyse (COPRO), Rob Hoogland (MCA), Philippe Keppens (AWV Wegenbouwkunde).

Toekomst

In 2019 verwacht COPRO dat zowel het aantal certificaathouders als de geproduceerde hoeveelheden ongewijzigd zullen blijven.

Verkoopevolutie 2009-2018

BINDMIDDELEN

Bitumen en bitumineuze bindmiddelen

Reglementaire markering: CE-markering van bitumen en bitumineuze bindmiddelen

- **Certificatie-instelling: COPRO**
- **Keuringsinstelling: COPRO**

Onderwerp van de certificatie

Het systeem van CE conformiteitsattestering voor de producten van voormelde normen, is het systeem 2+. Het resultaat is dat een genotificeerde instantie ("Notified Body") betrokken is bij de toekenning van de conformiteitsverklaring van de controle van de productie in de fabriek (Factory Production Control of FPC). Deze controle is essentieel voor de producent indien hij de CE-markering wenst aan te brengen op zijn producten.

De taken van deze instantie omvatten:

- **de initiële inspectie van de fabriek en de controle van de FPC**
- **de permanente bewaking, beoordeling en evaluatie van de FPC**

COPRO werd genotificeerd (toegestaan) door de Belgische Staat en is als genotificeerde instantie bevoegd bij de producenten van bitumineuze bindmiddelen.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse

Productverantwoordelijke: Philippe du Bus de Warnaffe

Auditors: Marijke Van der Steen en Philippe du Bus de Warnaffe

BITUMEN EN BITUMINEUZE BINDMIDDELEN	
REGLEMENTAIRE MARKERING	VRIJWILLIGE PRODUCTCERTIFICATIE
CE	COPRO
	BITUMEN
BITUMEN EN BITUMINEUZE BINDMIDDELEN	PMB EMULSIES EN VLOEIBITUMEN NATUURASFALT SYNTHETISCH PIGMENTEERBAAR BINDMIDDEL

Referentiedocumenten

- **EN 12591: Bitumen en bitumineuze bindmiddelen - Eisen voor wegenbitumen**
- **EN 13924: Bitumen en bitumineuze bindmiddelen - Specificaties voor hard penetratiebitumen**
- **EN 14023: Bitumen en bitumineuze bindmiddelen - Raamwerk van voorschriften voor het polymeren gemodificeerd bitumen**
- **EN 13808: Bitumen en bitumineuze bindmiddelen - Raamwerk voor de specificatie van kationische bitumen-emulsies**
- **EN 15322: Bitumen en bitumineuze bindmiddelen - Raamwerk voor de specificatie van vloeibitumen**
- **R/CE 54-56: Reglement voor certificatie in het kader van de CE-markering: AVCP 2+: Conformiteitscertificatie van de productie in de fabriek voor bitumen en bitumineuze bindmiddelen**

Activiteiten/Evolutie

In totaal doen 13 producenten van bitumineuze bindmiddelen een beroep op COPRO voor de CE-certificatie. De certificatie kan de productie van verschillende types bitumineuze bindmiddelen omvatten.

Werkgroepen

Spiegelcomité van het technisch comité CEN TC 336: de « SCM 336 ». Deze werkgroep bespreekt de vooruitgang der werkzaamheden van de werkgroepen van CEN TC 336 evenals de door deze groepen opgestelde documenten (onder andere het ontwerp van de normen).

BINDMIDDELEN

Wegenbitumen

© Asconima

COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

De COPRO-certificatie van bitumen gebeurt volgens het Toepassingsreglement TRA 54 voor bitumen voor de wegenbouw. De producenten verbinden zich ertoe om hun producten te controleren volgens de in het reglement afgesproken regels; COPRO voert regelmatig inspecties uit die monsternemingen omvatten voor interne en externe controles.

De gecertificeerde bitumen volgens het Toepassingsreglement TRA 54 zijn:

- **wegenbitumen volgens NBN EN 12591**
- **hard bitumen volgens NBN EN 13924**

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Philippe du Bus de Warnaffe
Inspecteurs: Marijke Van der Steen, Tom De Saedeleer en Philippe du Bus de Warnaffe

Referentiedocumenten

Technische documenten:

- **NBN EN 12591: Bitumen en bitumineuze bindmiddelen - Eisen voor wegenbitumen**
- **NBN EN 13924: Bitumen en bitumineuze bindmiddelen - Specificaties voor hard penetratiebitumen**

Certificatiedocument:

- **TRA 54: Toepassingsreglement voor bitumen voor de wegenbouw**

Activiteiten/Evolutie

In 2018 hebben 5 leveranciers COPRO-gecertificeerd bitumen geleverd, afkomstig van 8 productiesites:

- **1 in België: Antwerpen**
- **2 in Nederland: Dordrecht en Rotterdam**
- **2 in Frankrijk: Gonfreville l'Orcher (Normandië) en Mormant (Grandpuits)**
- **3 in Duitsland: Keulen, Gelsenkirchen en Hamburg**

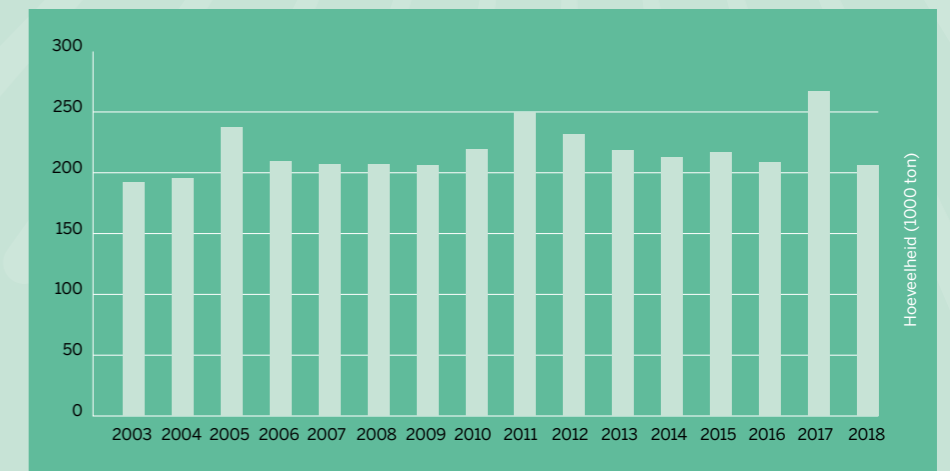
De raffinaderijen Total Antwerpen en BP van Gelsenkirchen leveren sinds respectievelijk eind 2017 en eind 2018 geen wegenbitumen meer.

Gezien de ontwikkelingen in de afgelopen jaren (stopzetten van productiesites) is de uitdaging van de leveranciers om te voldoen aan de behoeften van de sector, vooral tijdens de piekperiodes.

Adviesraad

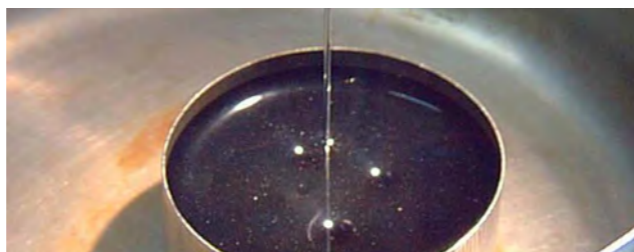
De adviesraad is niet samengekomen in 2018. In 2019 zal de adviesraad samenkomen teneinde de technische voorschriften (PTV) en een nieuw toepassingsreglement (TRA 54) goed te keuren.

Evolutie COPRO-gecertificeerd bitumen 2003 - 2018

BINDMIDDELEN

Polymeergemodificeerd bitumen - PmB

COPRO-certificatie

- Certificatie-instelling: COPRO
- Keuringsinstelling: COPRO

Onderwerp van de certificatie

De polymeermodificatie van het bitumen is een fysische wijziging van het bitumen door de toevoeging van polymeren om één of meerdere eigenschappen van het bindmiddel te verbeteren, zoals bijvoorbeeld de stroefheid, de reologische kenmerken of het gedrag na veroudering.

Polymeerbitumen wordt voor asfaltmengsels geregistreerd volgens het Standaardbestek 250, hoofdzakelijk gebruikt in discontinue toplagen. Het gebruik van polymeerbitumen draagt er toe bij dat het asfaltmengsel minder gevoelig is aan onder meer spoorvorming en rafeling.

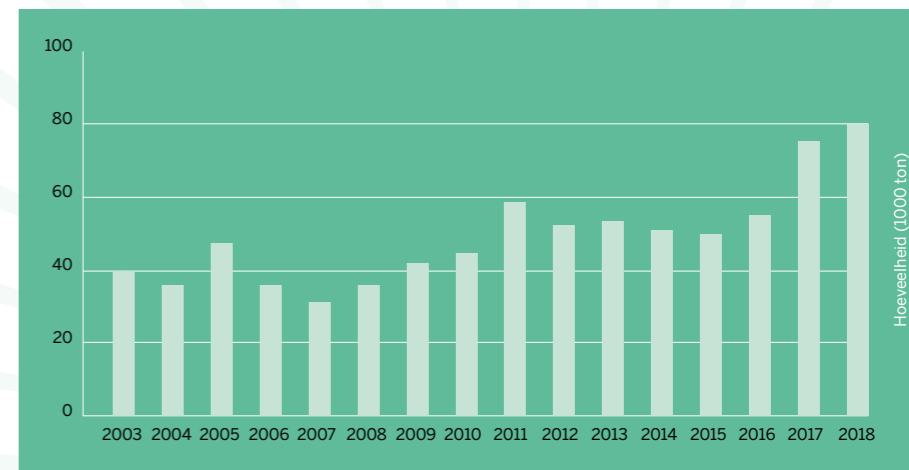
Voor asfaltmengsels gecertificeerd volgens het CCT Qualiroutes, wordt het polymeerbitumen niet alleen gebruikt in de discontinue toplagen, maar even zeer in de onderlagen.

Het polymeergemodificeerd bitumen (PmB) opgenomen in de typebestekken zijn:

- PmB 45/80-50
- PmB 45/80-65
- PmB 75/130-75

De specificaties in de bestekken houden rekening met de klassen voorzien in de norm NBN EN 14023. De technische fiches van het product, online beschikbaar via COPRO Extranet vermelden duidelijk welke karakteristieken gecertificeerd zijn.

Evolutie COPRO-gecertificeerd PmB 2003 - 2018

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Philippe du Bus de Warnaffe
Inspecteurs: Marijke Van der Steen, Tom De Saedeleer en Philippe du Bus de Warnaffe

Referentiedocumenten

Technisch document:

- **NBN EN 14023: Bitumen en bitumeneuze bindmiddelen - Raamwerk van voorschriften voor met polymeren gemodificeerd bitumen**

Certificatiedocument:

- **TRA 55: Toepassingsreglement voor productcertificatie van polymeergemodificeerd bitumen voor de wegenbouw**

Activiteiten/Evolutie

Het aantal producenten dat in 2018 leverde onder certificaat bedroeg 8.

Adviesraad

Voorzitter: Stefan Vansteenkiste (OCW)

Ondervoorzitter: Karel Poncelet (Shell)

Secretaris: Philippe du Bus de Warnaffe (COPRO)

Leden: Dirk Christianen (BVA), Dominique Beaudoint (Emubel), Emilie Genin (SPW - DGO1 - 66 - Direction de la recherche et du contrôle routier), Philippe Keppens (AWV Wegenbouwkunde), Joke Laermans (BVA), Christian Rase (Hydrocar), Jan Soers (GEOS), Christian Stassen (Gravaubel), Theo Terlouw (Eurobitume) en Geert Van Dyck (Total).

In 2019 zal de Adviesraad PmB samenkomen teneinde de technische voorschriften (PTV 855) en een nieuw toepassingsreglement (TRA 55) goed te keuren.

BINDMIDDELEN

Bitumenemulsies en vloeibitumen

© Eurobitume

COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

De gecertificeerde bitumenemulsies zijn diegenen die opgenomen zijn in de typebestekken. Deze werden door de besturen in samenspraak met de producenten geselecteerd op basis van de norm NBN EN 13808. Voor bepaalde kenmerken zoals de breekindex kunnen de producenten de klasse (range) zelf bepalen om het product dat meest geschikt is voor de behoeften van hun klanten te kunnen leveren. Zij moeten echter duidelijk de keuze van de klasse vermelden op de technische fiche.

De gecertificeerde specificaties zijn opgenomen op de technische fiches van de gecertificeerde producten.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Philippe du Bus de Warnaffe

Inspecteurs: Marijke Van der Steen, Philippe du Bus de Warnaffe en Tom De Saedeleer

Referentiedocumenten

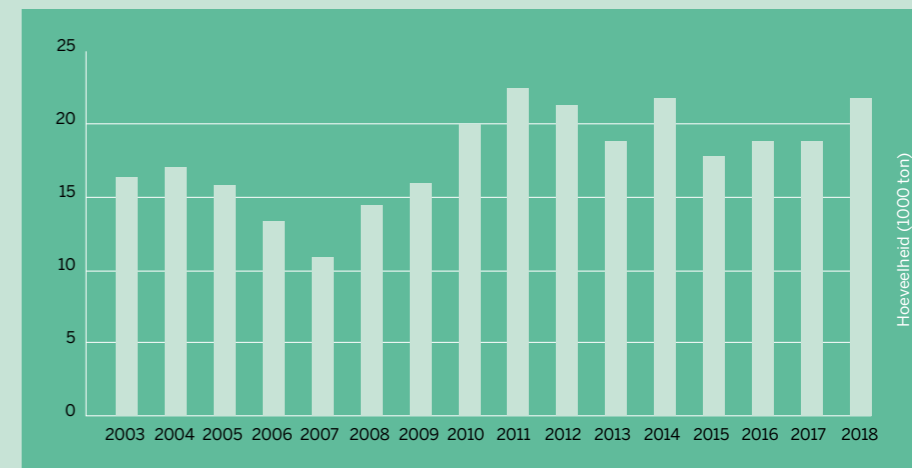
Technische documenten:

- **NBN EN 13808: Bitumen en bitumineuze bindmiddelen - Raamwerk voor de specificatie van kationische bitumenemulsies**
- **NBN EN 15322: Bitumen en bitumineuze bindmiddelen - Raamwerk voor de specificatie van vloeibitumen**

Certificatiedocument:

- **TRA 56: Toepassingsreglement voor productcertificatie van bitumenemulsies en vloeibitumen voor de wegenbouw**

Evolutie COPRO-gecertificeerde emulsies 2003 - 2018

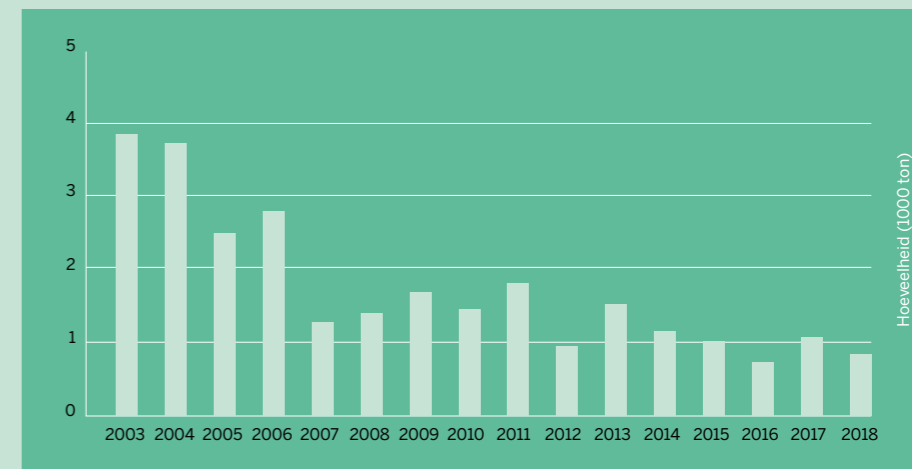
Activiteiten/Evolutie

In 2018 waren er leveringen van 5 COPRO-gecertificeerde producenten van emulsies en van 2 COPRO-gecertificeerde producenten van vloeibitumen. Deze producenten zijn gevestigd in België en in Nederland.

Adviesraad

De adviesraad is niet samengekomen in 2018. In 2019 zal de adviesraad samenkomen teneinde de technische voorschriften (PTV) en een nieuw toepassingsreglement (TRA 56) goed te keuren.

Evolutie COPRO-gecertificeerd vloeibitumen 2003 - 2018

BINDMIDDELEN

Pigmenteerbare bindmiddelen

© Asconima

COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Op vraag van de sector heeft COPRO de certificatie van pigmenteerbare bindmiddelen ontwikkeld. Het doel is om de overeenkomstigheid van deze bindmiddelen met de eisen van de bestekken te verzekeren.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Philippe du Bus de Warnaffe
Inspecteurs: Philippe du Bus de Warnaffe en Tom De Saedeleer

Referentiedocumenten

Technisch document:

- **PTV 858: Technische voorschriften voor synthetisch pigmenteerbaar bindmiddel**

Certificatiedocument:

- **TRA 58: Toepassingsreglement voor productcertificatie van synthetisch pigmenteerbaar bindmiddel onder het COPRO-merk**

Activiteiten/Evolutie

In 2018 werd een Adviesraad Pigmenteerbare Bindmiddelen opgericht en, in overleg met de vertegenwoordigers van alle belanghebbenden, werden de specificaties van dit product en de certificatieregels besproken en vastgelegd.

Na enkele vergaderingen, werden begin mei 2018 de technische voorschriften (opgenomen in de PTV 858) en het toepassingsreglement TRA 58 gepubliceerd. De classificatie van de pigmenteerbare bindmiddelen is gebaseerd op het voorziene gebruik. De eerste gecertificeerde producten waren Mexphalte C LT en Kromatis, respectievelijk gecommmercialiseerde producten door Shell en Total, beiden van klasse S50/70-55.

Adviesraad

Voorzitter: Alexandra Destrée (OCW)
Ondervoorzitter: Philippe Keppens (AWV)
Secretaris: Philippe du Bus de Warnaffe (COPRO)
Leden: Dirk Christianen (BVA), Emilie Genin (SPW - DGO1 - 60 - Département des expertises techniques), Pierre-Paul Modde (BVA), C. P. Plug (Ooms), Karel Poncelet (Shell) en Geert Van Dyck (Total).

PHILIPPE DU BUS DE WARNAFFE

METALEN EN NATUURSTENEN WEGENIS-PRODUCTEN

Gietijzeren buizen

BENOR-certificatie

- Certificatie-instelling: COPRO
- Keuringsinstelling: COPRO

Onderwerp van de certificatie

Deze certificatie omvat buizen, koppelstukken, toebehoren en hun verbindingen van nodulair gietijzer, voor afvalwater-toepassingen en voor waterleidingen. COPRO treedt hiervoor op als certificatie-instelling en als keuringsinstelling.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Kris Vandenneucker
Inspecteurs: Kris Vandenneucker en Dries Michiels

Referentiedocumenten

Technische documenten:

- **PTV 811: Buizen, koppelstukken en toebehoren van nodulair gietijzer en hun verbindingen verenigbaar met kunststofleidingssystemen (PVC of PE) voor waterleidingtoepassingen, en voor de verbinding, herstelling en vervanging van kunststofleidingen**
- **PTV 812: Buizen, koppelstukken, toebehoren en hun verbindingen van nodulair gietijzer voor afvalwatertoepassingen - Eisen en beproevingsmethode - Bijkomende specifieke eisen voor rioleringsprojecten**

- **PTV 813: Nodulair gietijzeren buizen en hun mofverbinding voor drinkwaterleidingen - Bijkomende specifieke eisen voor drinkwater**
- **PTV 814: Buizen, koppelstukken en toebehoren van nodulair gietijzer en hun verbindingen verenigbaar met kunststofleidingssystemen (PVC of PE) voor het transport van afval- en/of regenwater, en voor de verbinding, herstelling en vervanging van kunststofleidingen**
- **NBN EN 598: Buizen, koppelstukken, toebehoren en hun verbindingen, van nodulair gietijzer, voor afvalwater-toepassingen**
- **NBN EN 545: Buizen, koppelstukken, toebehoren en hun verbindingen van nodulair gietijzer, voor waterleidingen - Eisen en beproevingsmethoden**

Certificatie-documenten:

- **TRA 598: Toepassingsreglement voor buizen, koppelstukken, toebehoren en hun verbindingen, van nodulair gietijzer, voor afvalwatertoepassingen**
- **TRA 545: Toepassingsreglement voor buizen, koppelstukken, toebehoren en hun verbindingen, van nodulair gietijzer, voor drinkwaterleidingen**

Sectorale Commissie

Voorzitter: Vincent Saal (Saint-Gobain Construction Products Belgium)
Secretaris: Kris Vandenneucker (COPRO)
Leden: Emmanuel De Sutter (INASEP), Philippe Decamps (Hydro Mat), Xavier Stassart (SWDE), Jean-Daniel Halusiak (AIDE), Philippe Plumier (CILE), Gunter Mathieu (De Watergroep), Jean-Claude Bossuyt (De Watergroep), Bart Stulens (Saint-Gobain Construction Products Belgium), Marc Van Heck (Aquafin) en Karel Vangeel (PIDPA).

Deze commissie is in 2018 tweemaal samengeroepen.

Spiegelcomité NBN E203

Voorzitter: Vincent Saal (Saint-Gobain Construction Products Belgium)
Secretaris: Kris Vandenneucker (COPRO)
Leden: Philippe Decamps (Hydro Mat), Philippe Gilissen (SWDE), Emmanuel

De Sutter (INASEP), Jean-Daniel Halusiak (AIDE), Philippe Plumier (CILE), Marc Van Heck (Aquafin), Gunter Mathieu (De Watergroep), Jean-Claude Bossuyt (De Watergroep), Xavier Stassart (SWDE), Bart Stulens (Saint-Gobain Pipe Systems Belgium) en Karel Vangeel (PIDPA).

Deze vergadering is in 2018 éénmaal samengeroepen.

Nieuws 2018

In 2018 werden in de sectorale commissie de PTV's aangepast, zodat deze voldoen aan de richtlijnen van de vzw BENOR. Eveneens werden er nieuwe PTV's (met aanvulling op de norm NBN ISO 16631) uitgewerkt voor gietijzeren buizen verenigbaar met kunststofleidingssystemen.

Activiteiten/Evolutie

Het aantal certificatie-dossiers voor gietijzeren buizen bleef ook in 2018 beperkt. De gecertificeerde buizen worden op de markt gebracht door één verdeler: Saint-Gobain Construction Products Belgium te Landen, en dit voor de productie-eenheden in Pont-à-Mousson (Frankrijk) en Saarbrücken (Duitsland).

In 2018 werd op de Belgische markt 684 ton geleverd onder het BENOR-merk. De kwaliteit van deze geleverde buizen is net zoals de voorgaande jaren van een constant hoog niveau.

Toekomst

In 2018 mochten we van de verdeler Saint-Gobain Construction Products Belgium twee aanvragen tot certificatie ontvangen voor de productie-eenheden Saint-Gobain Canalização (Itauna - Brazilië) en Saint-Gobain Slévárna (KrálůvDvur-CZ). Deze productie-eenheden hebben al heel wat ervaring met BENOR-certificatie voor rioleringsonderdelen in gietijzer. Wij hopen dan ook om deze productie-eenheden in 2019 vlot een certificaat te kunnen uitreiken, na het uiteraard doorlopen van de volledige certificatieprocedure.

METALEN EN NATUURSTENEN WEGENIS-PRODUCTEN

Wegenisproducten en boomroosters in gietijzer

COPRO en BENOR-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Rioleringsonderdelen van gietijzer kunnen een COPRO-certificaat bekomen op basis van de normen NBN EN 124-1 en NBN EN 124-2 en NBN B 53-101. Voor het BENOR-certificaat dienen de rioleringsonderdelen te voldoen aan de NBN EN 124-reeks en aan de bijkomende eisen van PTV 800, PTV 801, PTV 802, PTV 804, PTV 805 of PTV 806. Gietijzeren boomroosters worden BENOR-gecertificeerd volgens PTV 803.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Kris Vandenneucker
Inspecteurs: Kris Vandenneucker en Dries Michiels

Referentiedocumenten

Technische documenten:

- **PTV 800:** Afsluitingsinrichtingen van gietijzer of gietstaal met minimumdikte 10 mm: eisen
- **PTV 801:** Afsluitingsinrichtingen van gietijzer of gietstaal met minimumdikte 7 mm: eisen
- **PTV 802:** Rioleringsonderdelen en toestellen uit gietijzer bestemd voor opvang en afvoer van water: kwaliteitseisen

- **PTV 803:** Boomroosters: kwaliteitseisen
- **PTV 804:** Technische voorschriften voor rechthoekige afsluitingsinrichtingen van gietijzer of gietstaal
- **PTV 805:** Afsluitingsinrichtingen van gietijzer of gietstaal met een openingsmaat van 600 mm: eisen
- **PTV 806:** Technische voorschriften voor meerdelige afsluitingsinrichtingen van gietijzer of gietstaal
- **NBN EN 124-1:** Afdekkingen voor putten en kolken voor verkeers- en voetgangersgebieden - Deel 1: Definities, classificatie, algemene ontwerpprincipes, prestatie-eisen en beproevingsmethoden
- **NBN EN 124-2:** Afdekkingen voor putten en kolken voor verkeers- en voetgangersgebieden - Deel 2: Roosters en deksels voor putten en kolken van gietijzer
- **NBN B53-101:** Rioleringsonderdelen uit gietijzer of uit vormgietstaal - Algemene technische voorschriften

Certificatie-documenten:

- **TRA 80:** Toepassingsreglement voor het gebruik en de controle van het BENOR-merk in de sector van gietijzeren wegenisproducten
- **TRA 803:** Toepassingsreglement voor het gebruik en de controle van het BENOR-merk in de sector van gietijzeren boomroosters
- **TRA 124:** Toepassingsreglement voor productcertificatie van afdekkingen voor putten en kolken voor verkeers- en voetgangersgebieden van gietijzer onder het COPRO-merk

Volgende productie-eenheden bezitten een BENOR-certificaat

FONDATEL-LECOMTE	ANDENNE (B)	
EJ PICARDIE	SAINT CRÉPIN IBOUVILLERS (F)	VERDELER: EJ BENELUX - WEZEMBEEK-OPPEM
SAINT-GOBAIN CANALIZAÇÃO	ITAUNA (BRAZILIË)	VERDELER: SGCP BELGIUM - LANDEN
SAINT-GOBAIN PAM	PONT-À-MOUSSON (F)	VERDELER: SGCP BELGIUM - LANDEN
SAINT-GOBAIN SLÉVÁRNA	KRÁLUV DVUR (CZ)	VERDELER: SGCP BELGIUM - LANDEN
MEIERGUSS	LIMBURG (D)	VERDELER: WOLTERS-MABEG - HOUTHALEN
FONDERIE DE LA SCARPE	SAINT-LAURENT-BLAGNY (F)	VERDELER: PROBO BY LWZ - LENDELEDE

Adviesraad/Sectorale Commissie/Werkgroepen

Voorzitter: William Martens (Farys),
Secretaris: Kris Vandenneucker (COPRO)
Leden: Bart Stulens (Saint-Gobain Construction Products Belgium), Vincent Saal (Saint-Gobain Construction Products Belgium), Michel Vermeire (EJ Benelux) Olivier Bry (EJ Picardie), Stéphane Pirard (Fondatel-Lecomte), Hans Vercruysse (Fondatel-Lecomte), Jean-Baptiste Dechaumont (Fonderies Dechaumont), Nicolas Broddelez (Fonderies Dechaumont), Didier Block (BFAW), Emmanuel De Sutter (INASEP), Marc Van Heck (Aquafin nv), Kurt Beghyn (SIRRIS), Sven Couck (AWV West-Vlaanderen) Paul Vandeputte (Probo by LWZ) en Tom Severijns (Wolters-Mabeg).

In 2018 werd deze vergadering driemaal samengeroepen.

Nieuws 2018

In 2018 werden in de vergaderingen van de sectorale commissie de PTV 804 en PTV 806 verder besproken en uitgewerkt. Uiteindelijk mochten deze documenten dan in de vergadering worden goedgekeurd.

Activiteiten/Evolutie

Er werden 51 inspecties uitgevoerd bij de producenten en de verdelers om de kwaliteit van het gietijzeren wegenismateriaal te waarborgen. In totaal werd er in 2018 bijna 29.500 ton gecertificeerde producten geleverd op de markt.

Eind 2018 werd de vraag ingediend om de certificatie van volgende productie-eenheid stop te zetten: Fonderie de la Scarpe, Saint-Laurent-Blagny (F) Verdelers: Probo by LWZ - Lendeledede

Aldus rest er één certificaathouder die BENOR-gecertificeerde gietijzeren boomroosters mag leveren, namelijk Wolters-Mabeg.

Toekomst

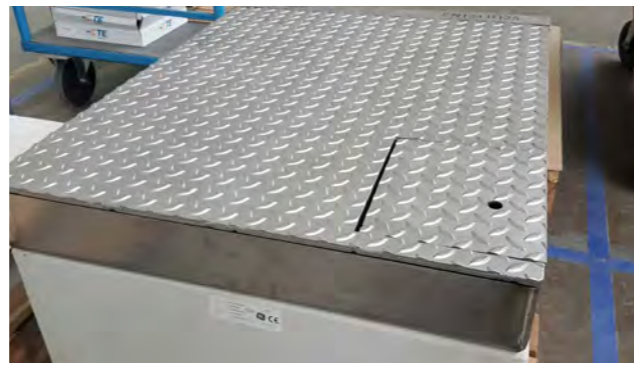
In de vergadering van de sectorale commissie werd reeds een ontwerp van PTV 807 uitgewerkt. Deze PTV 807 legt de technische voorschriften vast voor afsluitingsinrichtingen voor huisaansluitputjes van gietijzer of gietstaal.

Volgende productie-eenheden zijn COPRO-gecertificeerd

FONDATEL-LECOMTE	ANDENNE (B)	
FONDERIES DECHAUMONT	MURET (F)	
EJ PICARDIE	SAINT CRÉPIN IBOUVILLERS (F)	VERDELER: EJ BENELUX - WEZEMBEEK-OPPEM
SAINT-GOBAIN CANALIZAÇÃO	ITAUNA (BRAZILIË)	VERDELER: SGCP BELGIUM - LANDEN
SAINT-GOBAIN PAM	PONT-À-MOUSSON (F)	VERDELER: SGCP BELGIUM - LANDEN
SAINT-GOBAIN SLÉVÁRNA	KRÁLUV DVUR (CZ)	VERDELER: SGCP BELGIUM - LANDEN

METALEN EN NATUURSTENEN WEGENIS-PRODUCTEN

Deksels in staal

COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

De COPRO-certificatie van metalen deksels in roestvrij staal gebeurt volgens de norm NBN EN 124-3:

- **NBN EN 124-3: Afdekkingen voor putten en kolken voor verkeers- en voetgangersgebieden - Deel 3: Roosters en deksels voor putten en kolken van staal of aluminiumlegering**

Dit type van deksel wordt voornamelijk toegepast voor ondergrondse elektriciteitskasten op marktpleinen en rond stadions. De prefab betonelementen waarmee deze deksels op de markt worden geleverd maken nog steeds geen deel uit van de certificatie.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Kris Vandenneucker
Inspecteurs: Kris Vandenneucker en Dries Michiels

Referentiedocumenten

Technische documenten:

- **NBN EN 124-3: Afdekkingen voor putten en kolken voor verkeers- en voetgangersgebieden - Deel 3: Roosters en deksels voor putten en kolken van staal of aluminiumlegering**

Certificatie-document:

- **Overeenkomst tussen de producent en COPRO**

Activiteiten/Evolutie

Geen wijzigingen voor 2018: net zoals in de voorgaande jaren werden de COPRO-gecertificeerde metalen deksels geproduceerd en geleverd door de productie-eenheid van GE Power Controles in Haaksbergen, Nederland.

Toekomst

Geen grote projecten zijn voorzien in de nabije toekomst. Aldus blijft de markt relatief stabiel.

METALEN EN NATUURSTENEN WEGENIS-PRODUCTEN

Deksels in composietmaterialen

Onderwerp van de certificatie

De certificatie van composietdeksels dient te gebeuren volgens de Europese norm NBN EN 124-5:

- **NBN EN 124-5: Afdekkingen voor putten en kolken voor verkeers- en voetgangersgebieden - Deel 5: Roosters en deksels voor putten en kolken gemaakt van composietmaterialen**

COPRO heeft tot op heden nog geen certificatie dossier voor dit type van producten.

Referentiedocumenten

Certificatie-document:

- **TRA 33: Afdekkingen voor putten en kolken voor verkeers- en voetgangersgebieden gemaakt van composietmaterialen**

Adviesraad

Voorzitter: William Martens (Farys)
Secretaris: Kris Vandenneucker (COPRO)
Leden: Emmanuel De Sutter (INASEP), Catherine Lecloux (SWDE), Joost Verhelst (BCCA), Pascal De Boer (Dyka Plastic Pipe Systems), Herman Reniers (Dyka Plastic Pipe Systems), Martin Destombes (Polieco France), Nicolas Vollerin (Polieco France), Olivier Bry (EJ Picardie), Bertrand Vinet (EJ Picardie), Stéphane Pirard (Fondatel), Marc Van Heck (Aquafin), Philippe Keppens (AWV Wegenbouwkunde), Marino Moons (Infrac) en Didier Block (BFAW).

Deze adviesraad werd in 2018 driemaal samengeroepen.

Toekomst

In de volgende vergadering van de adviesraad zal de noodzaak besproken worden voor het uitwerken van eventuele bijkomende eisen (PTV) voor composietdeksels.

METALEN EN NATUURSTENEN WEGENIS-PRODUCTEN

Natuursteen

ATG-BENOR-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

De certificatieprocedure bleef ook in 2018 ongewijzigd: om een ATG-BENOR certificaat te kunnen ontvangen voor wegenisproducten in natuursteen, dient eerst een ATG-dossier te worden uitgewerkt over de intrinsieke eigenschappen van de natuursteen, hierbij wordt ook de ontginning in de groeven bekeken.

Voor BENOR wordt dan het productieproces onder de loep genomen, met de focus op de naspeurbaarheid tijdens de productie en de conformiteit van het eindproduct.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse

Productverantwoordelijke: Kris Vandenneucker

Inspecteurs: Kris Vandenneucker en Dries Michiels

Referentiedocumenten

Technische documenten:

- **PTV 841: Buitenplaveien van natuursteen**
- **PTV 842: Straatkeien van natuursteen**
- **PTV 843: Boordstenen van natuursteen**
- **PTV 844: Classificatie van gesteenten**
- **PTV 845: Technische voorschriften voor carbonaatrijk sedimentair gesteente (aanvulling op PTV 841, PTV 842, PTV 843 en PTV 844)**
- **NBN EN 1341: Natuursteentegels voor buitenbestrating - Eisen en beproevingsmethoden**
- **NBN EN 1342: Keien van natuursteen voor buitenbestrating - Eisen en beproevingsmethoden**
- **NBN EN 1343: Trottoirbanden in natuursteen - Eisen en beproevingsmethoden**

Certificatie-documenten:

- **TRA 19: Toepassingsreglement voor het gebruik en de controle van het ATG-BENOR-merk in de sector van tegels, straatstenen en boordstenen van natuursteen**

Sectorale Commissie

De sectorale commissie werd in 2018 éénmaal samengeroepen.

De PTV's en de TRA worden in de sectorale commissie aangepast aan de richtlijnen van de vzw BENOR.

Nieuws 2018

Daar er geen certificatedossiers voor afgewerkte natuurstenen wegenisproducten zijn, werden er, net zoals in 2017, ook in 2018 vooral partijkeuringen uitgevoerd. Deze partijkeuringen werden allen uitgevoerd voor Vlaamse besturen.

Wegenisproducten van natuursteen dienen ook geleverd te worden met CE-markering. Deze CE-markering is van niveau 4 (geen toezicht door een derde partij zoals COPRO).

Toekomst

Het doel voor 2019 blijft ongewijzigd: besturen bewust te maken over het belang van de certificatie of het laten uitvoeren van partijkeuringen en hen te blijven overtuigen dat deze keuringen een meerwaarde geven aan de door hen aangekochte producten.

SCHANSKORVEN & WAPENINGS-NETTEN

Schanskorven

CE-markering - COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Schanskorven zijn omhullingen uit een metalen gaasnet die met steenachtige materialen worden gevuld. Ze worden gebruikt in de weg- en waterbouw als onderdeel van oever- en taludbescherming, geluidswallen en water- en grondkeringen. Schanskorven kunnen ook als decoratief element gebruikt worden. COPRO-certificatie van schanskorven gebeurt volgens de eisen die beschreven worden in de typebestekken (Standaardbestek 250 en CCT Qualiroutes).

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Kris Vandenneucker
Inspecteurs: Dieter Krikilion en Kris Vandenneucker

Referentiedocumenten

- Technische documenten:
- **Standaardbestek 250 - Hoofdstuk III: art. 12.12.**
 - **CCT Qualiroutes - J.10.2.2. Gabions**
 - **PTV 868-1 (ontwerp): Technische voorschriften voor Schanskorven**

Certificatie-documenten:

- **TRA 68: Toepassingsreglement voor schanskorven**

CE-documenten:

- **EAD 200019-00-0102: Hexagonal Woven Mesh gabion boxes and mattresses**
- **EAD 200020-00-0102: Weldmesh gabion boxes and mattresses**
- **R/CE2+ 68: Certification of conformity of the Factory Production Control for Hexagonal Woven Mesh gabion boxes and mattresses and Weldmesh gabion boxes and mattresses**

Adviesraad

Voorzitter: Philippe Keppens (AWV Wegenbouwkunde)
Secretaris: Kris Vandenneucker (COPRO)
Leden: Frans De Meerleer (Texion Geosynthetics), Steven De Maesschalk (Texion Geosynthetics), Marco Vicari (Officine Maccaferri), Stefan Dewaele (Egetra), Jan D'haeyere (Egetra), Christian Krason (Eccocur) en Frank Theys (OCW).

Deze adviesraad is in 2018 tweemaal samengeroepen.

Nieuws 2018

In 2018 werd een adviesraad binnen COPRO opgericht. In deze adviesraad zullen de eisen, heden vastgelegd in de typebestekken, worden gebundeld, besproken, aangepast en opgenomen in PTV 868-1. Eveneens zal het toepassingsreglement TRA 68 een revisie mogen ondergaan.

Producenten/leveranciers die in 2018 in het bezit waren van het COPRO-certificaat

EGETRA NV	BEVEREN-LEIE	
LINK MIDDLE EAST	DUBAI, VAE	VERDELER: VAN RAAK - WEELDE
MACCAFERRI MANUFACTURING EUROPE S.R.O.	SENICA (SLOVAKIJE)	VERDELER: TEXION - ANTWERPEN

Activiteiten/Evolutie

In totaal werden in het kader van de COPRO- en CE certificatie 13 inspecties uitgevoerd. Deze bezoeken gebeurden zowel bij de verdeler als in de productie-eenheden.

Toekomst

Tijdens de vergaderingen van deze adviesraad zal worden verder gewerkt aan het op punt stellen van de PTV 868-1. Ook zullen in deze PTV richtlijnen worden uitgewerkt voor de plaatsing van de schanskorven. Eveneens zullen de eisen bestudeerd worden voor schanskorven met gelaste mazen of schanskorven met kunststofbekledingen. Deze eisen zullen dan vastgelegd worden in bijkomende PTV's.

Volgende producenten zijn eveneens in het bezit van een CE-certificaat

LINK MIDDLE EAST	DUBAI, VAE	VERDELER: VAN RAAK - WEELDE
PRODAC	LIMA, PERU	

SCHANSKORVEN & WAPENINGSNETTEN

Wapeningsnetten van staal

BENOR-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Het BENOR-certificaat wordt toegekend aan producenten van wapeningsnetten van staal die voldoen aan de eisen van de PTV 867. Deze netten worden gebruikt voor bitumineuze verhardingen of voor steenslagfunderingen.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Kris Vandenneucker
Inspecteurs: Dieter Krikilion en Kris Vandenneucker

Referentiedocumenten

- Technische documenten:
- **PTV 867: Wapeningsnetten van staal**
- Certificatie-documenten:
- **TRA 67: Toepassingsreglement voor wapeningsnetten van staal**

Sectorale Commissie

Voorzitter: Philippe Keppens (MOW Vlaanderen)
Secretaris: Kris Vandenneucker (COPRO)
Leden: Frans De Meerleer (Texion Geosynthetics), David Six (Bekaert), Vincent Thibert (MBHG Directie Beheer en Onderhoud van de Wegen), Marco Vicari (Officine Maccaferri) en Bart Beaumesnil (OCW).

In 2018 werd de sectorale commissie niet samengeroepen.

Nieuws 2018

De certificatie-aanvraag die we in 2017 mochten ontvangen van Maccaferri Manufacturing Europe, gevestigd in Senica, werd met gunstig gevolg afgesloten. Aldus mochten we een BENOR-certificaat afleveren voor deze productie-eenheid.

Activiteiten/Evolutie

In totaal werden 8 inspecties uitgevoerd. Deze bezoeken gebeurden zowel bij de verdelers als in de productie-eenheden (zie onderstaande tabel).

BEKAERT NV	HLOHOVEC (SLOVAKIJE)
MACCAFERRI MANUFACTURING EUROPE S.R.O.	SENICA (SLOVAKIJE)

Volgende productie-eenheden zijn in het bezit van een BENOR-certificaat

GEOKUNST- STOFFEN EN KUNSTSTOF- SCHALEN

Geotextiel, geogrid

BENOR-certificatie voor geotextiel
COPRO-certificatie voor geogrids
CE-markering voor geotextiel en aan geotextiel verwante producten

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO
- **Notified Body voor CE-markering:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Voor geogrids, geotextielen en aan geotextiel verwante producten bestaan er verschillende Europese normen (EN). Elke Europese norm beschrijft voor zijn specifieke toepassing de minimum te bepalen karakteristieke eigenschappen. Voor de BENOR-certificatie van geotextiel bestaat daarnaast ook de PTV met aanvullende eisen.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Kris Vandenneucker
Inspecteurs: Marijke Van der Steen en Kris Vandenneucker

KRIS VANDENNEUCKER & MARIJKE VAN DER STEEN

Referentiedocumenten

Technische documenten voor de BENOR-certificatie van geotextiel en de COPRO-certificatie van geogrids:

- **PTV 829: geotextiel**
- **NBN EN 13249: wegenbouw en voor andere verkeersbestemmingen (exclusief spoorwegen en asfaltlagen)**
- **NBN EN 13250: spoorwegbouw**
- **NBN EN 13251: grondwerken, funderingen en keermuren**
- **NBN EN 13252: drainagesystemen**
- **NBN EN 13253: beschermingsconstructies tegen erosie (kust- en oeververdedigingswerken)**
- **NBN EN 13254: bouw van spaarbekkens en stuwdammen**
- **NBN EN 13255: kanaalbouw**
- **NBN EN 13256: tunnelbouw en in ondergrondse bouwwerken**
- **NBN EN 13257: opslagplaatsen voor vaste afvalstoffen**
- **NBN EN 13265: projecten voor het insluiten van vloeibare afvalstoffen**

Certificatie-documenten:

- **TRA 29 voor geotextiel en TRA 24 voor geogrid**

Technische documenten voor de CE-markering van geotextiel en aan geotextiel verwante producten:

- **NBN EN 13249: wegenbouw en voor andere verkeersbestemmingen (exclusief spoorwegen en asfaltlagen)**
- **NBN EN 13250: spoorwegbouw**
- **NBN EN 13251: grondwerken, funderingen en keermuren**
- **NBN EN 13252: drainagesystemen**
- **NBN EN 13253: beschermingsconstructies tegen erosie (kust- en oeververdedigingswerken)**
- **NBN EN 13254: bouw van spaarbekkens en stuwdammen**
- **NBN EN 13255: kanaalbouw**
- **NBN EN 13256: tunnelbouw en in ondergrondse bouwwerken**

- **NBN EN 13257: opslagplaatsen voor vaste afvalstoffen**
- **NBN EN 13265: projecten voor het insluiten van vloeibare afvalstoffen**
- **R/CE2+29 (3.0)**

Sectorale Commissie Geotextiel

Voorzitter: Philippe Keppens (AWV)
 Secretaris: Kris Vandenneucker (COPRO)
 Effectieve leden: Dirk Peereman (BCCA), Frans De Meerleer (Beaulieu Technical Textiles), Kenny De Wolf (Low & Bonar), Karin Eufinger (Centexbel), Chantal Flemal (SPW), Noël Huybrechts (WTCB), Johanna Louwagie (Universiteit Gent), Peter Merlevede (VMSW), Etienne Motte (Infrabel), Marc Scheppermans (Aquafin), Frank Theys (OCW), Claude T'joen (Federplast) en Sophie Vandewalle (Beaulieu Technical Textiles).

Deze vergadering is in 2018 tweemaal samengeroepen. Tijdens deze vergaderingen werden de PTV 829 en het toepassingsreglement TRA 29 aangepast volgens de richtlijnen die de vzw BENOR oplegt aan de referentiedocumenten die gebruikt worden als basis voor certificatie.

Adviesraad Geogrid

Deze vergadering is in 2018 éénmaal samengeroepen. Aan deze vergadering is deelgenomen door volgende personen:

Voorzitter: Philippe Keppens (AWV)
 Secretaris: Kris Vandenneucker (COPRO), Frank Theys (OCW), Dirk Peereman (BCCA), Marc Scheppermans (Aquafin), Niels Tommelein (Infrabel), Paul ter Horst (Tensar International), Luk Ottevaere (Tradecc NV) en Frans De Meerleer (Texion).

In de vergadering van deze adviesraad werden de eisen, heden vastgelegd in onder andere de typebestekken, gebundeld, besproken, aangepast en openomen in een ontwerp van PTV 824. Eveneens zal het toepassingsreglement TRA 24 een revisie mogen ondergaan.

Gecertificeerde fabrikanten

PRODUCT	SOORT	CERTIFICAATHOUDER	LOCATIE
GEOTEXTIEL	BENOR-CERTIFICATIE	BEAULIEU TECHNICAL TEXTILES	KOMEN-WAASTEN
		CASSART SPECIAL PRODUCTS	BEZONS CEDEX FRANKRIJK
		LOW & BONAR	LOKEREN
			ZELE
		TENCATE GEOSYNTHETICS NETHERLANDS	ZHUHAI - CHINA
	CE-MARKERING	BEAULIEU TECHNICAL TEXTILES	KOMEN-WAASTEN
		FRANK GMBH	MÖFELDEN - DUITSLAND
		HUESKER	GESCHER - DUITSLAND
		JOOSTEN KUNSTSTOFFEN	GENDT - NEDERLAND
		LOW & BONAR	ZELE
GEOGRID	COPRO-CERTIFICATIE	PERMAVOID SIOEN	LUIK
		TEXIONGEOSYNTHETICS	QINDAO CITY - CHINA
		TRADECC	BLACKBURN - UNITED KINGDOM

Activiteiten/Evolutie

Op Europees niveau werden vergaderingen van TC 189 en TC 189 WG1 actief bijgewoond door COPRO. Eveneens werd er op Belgisch niveau deelgenomen aan de Spiegelcomités van TC 189.

In 2018 werden verschillende inspecties en/of audits uitgevoerd bij de verschillende gecertificeerde fabrikanten. In totaal werden er 28 certificatiebezoeken voor BENOR of COPRO uitgevoerd en 5 audits voor de CE-markering.

Toekomst

Heden worden er in de PTV 829 eisen gesteld betreffende de waterdoorlatendheid van geotextiel, onafhankelijk van de ondergrond. In de Sectorale Commissie Geotextiel zal extra aandacht besteed worden aan de relatie "waterdoorlaatbaarheid van grond" met "waterdoorlaatbaarheid van geotextiel". Welke waterdoorlaatbaarheid kan vereist worden voor onder andere klei- en leemgronden? Wordt vervolgd ...

Eveneens zal in de Adviesraad Geogrid de nodige aandacht besteed worden aan het verder uitwerken van de PTV 824. Zo zullen ook eisen worden vastgelegd voor geogrids toegepast in de spoorwegbouw. Ook wordt nagegaan of het gamma aan materialen voor de productie van geogrids kan uitgebreid worden.

GEOKUNSTSTOFFEN EN KUNSTSTOF-SCHALEN

Kunststofschalen voor mangaten en inspectieputten

COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Indien we spreken over kunststof bekledingen van rioleringselementen bedoelen we eigenlijk (in het kader van dit artikel) “geprefabriceerde kunststof bekledingselementen voor toegangs- en verbindingsputten”. Concreet houdt dit volgende producten in: schaaldelen voor het stroomprofiel, bekledingen voor de schachtwanden, dekplaten, kegelementen, reductieplaten of pasringen. De bijhorende verbindingsmoffen horen eveneens tot de certificatie, maar deze mogen niet afzonderlijk gebruikt worden. De bekledingen mogen ook enkel gebruikt worden in “nieuwe” rioleringselementen. Ze zijn voorlopig niet bedoeld voor renovatie van bestaande rioleringen.

De bekledingen en de verbindingsmoffen kunnen gemaakt zijn uit polyurethaan (PU), polypropyleen (PP), glasvezelversterkte polyester (GVP) of hard polystyreen (PS).

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Marijke Van der Steen
Inspecteur: Marijke Van der Steen

Referentiedocumenten

Technische documenten:

- **PTV 8450-1 (1.0): Geprefabriceerde kunststof bekledingselementen voor toegangs- en verbindingsputten: producteigenschappen**
- **PTV 8450-2 (1.0): Geprefabriceerde kunststof bekledingselementen voor toegangs- en verbindingsputten: systeemeisen**

Certificatiedocumenten:

- **TRA 450 (1.0): Application regulations for the product certification of prefabricated synthetic liners for manholes and inspection chambers under the COPRO mark**

Adviesraad

Voorzitter: William Martens (Farys)
Ondervoorzitter: Joris Vienne (Becetel)
Secretaris: Marijke Van der Steen (COPRO)
Effectieve leden: Joost Verhelst (BCCA), Pieter Corry (Predl), Johan Horckmans (PROBETON), Johan Nysen (Infrac), Francis Poelmans (OCW), Tom Lemmens (WEBECO), Marc Scheppermans (Aquafin), Dirk Stove (VLARIO) en René Van Veldhoven (Steinzeug Keramo).

Nieuws 2018

Sinds 2018 werden de taken voor dit product overgedragen aan Marijke Van der Steen. De COPRO-certificatie van de bekledingen baseert zich op de voorschriften van PTV 8450-1. De certificatie/controle van de voorschriften uit PTV 8450-2 (gebruiksgeschiktheid in combinatie met het rioleringselement) zal georganiseerd worden door de certificatie-instelling die het rioleringselement certificeert.

Toekomst

Tot op heden is er geen gecertificeerde producent. In de loop van 2019 zal werk gemaakt worden van de effectieve certificatie van de gekende producenten, zodat de bouwheer overtuigd is van de gebruiksgeschiktheid van deze producten in combinatie met de rioleringselementen. Ook zal de adviesraad samengeroepen worden om bepaalde actuele technische thema's aan te kaarten.

ELASTOMEER & KUNSTSTOF-PLATEN

Producten in elastomeer

BENOR-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Deze certificatie omvat afdichtingen voor buisverbindingen, opleggingen voor gietijzeren deksels en afdichtingen voor producten uit zwavelbeton en gres. Hiervoor zijn er enkel buitenlandse producenten.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Marijke Van der Steen
Inspecteurs: Toby Verdin en Marijke Van der Steen

Referentiedocumenten

Technische documenten:

- **PTV 832: Gietijzeren deksels - opleggingen van elastomeer ge vulkaniseerd rubber**
- **PTV 833: Sulfur concrete products: Elastomeric Seals-Vulcanized rubber**
- **NBN EN 681-1: Afdichtingen van elastomeer**
 - Materiaaleisen voor afdichtingen van buisverbindingen in water- en afvoertoepassingen - Deel 1: Ge vulkaniseerde rubber (met bijbehorende addenda)
- **NBN EN 681-2: Afdichtingen van elastomeer**
 - Materiaaleisen voor afdichtingen van buisverbindingen in water- en afvoertoepassingen - Deel 2: Thermoplastische elastomeren (met bijbehorende addenda)

toepassingen - Deel 2: Thermoplastische elastomeren (met bijbehorende addenda)

- **NBN EN 681-3: Afdichtingen van elastomeer**
 - Materiaaleisen voor afdichtingen van buisverbindingen in water- en afvoertoepassingen - Deel 3: Ge vulkaniseerde schuimrubber (met bijbehorende addenda)
- **NBN EN 681-4: Afdichtingen van elastomeer**
 - Materiaaleisen voor afdichtingen van buisverbindingen in water- en afvoertoepassingen - Deel 4: Afdichtings-elementen uit gegoten polyurethaan (met bijbehorende addenda)

Vanaf mei 2018 vervangen door of aangevuld met:

- **PTV 832: Technische voorschriften voor gietijzeren deksels: Opleggingen in elastomeer - Ge vulkaniseerd rubber**
- **PTV 8681-1: Technische voorschriften voor afdichtingen in elastomeer Deel 1: Ge vulkaniseerd rubber**
- **PTV 8681-2: Technische voorschriften voor afdichtingen in elastomeer Deel 2: Thermoplastische elastomeren**
- **PTV 8681-4: Technische voorschriften voor afdichtingen in elastomeer Deel 4: Gegoten afdichtingen uit polyurethaan**

Certificatie-documenten:

- **TRA 32: Toepassingsreglement voor de productcertificatie van producten in elastomeer onder het BENOR merk**

Sectorale Commissie

De samenstelling van deze sectorale commissie zal worden geverifieerd voor de eerstvolgende vergadering.

Activiteiten/Evolutie

In 2018 werd een nieuw certificaat uitgereikt aan Saint-Gobain Construction Products Belgium - Division PAM.

Toekomst

In 2018 werden door COPRO de bestaande reglementen in nieuwe ontwerpen gegoten, aanvaard door de sectorale commissie en bekrachtigd door de Raad van Bestuur van COPRO.

Certificaathouders van producten in elastomeer

CERTIFICAATHOUDER	ADRES	PRODUCTIE-EENHEID
THEODOR CORDES GMBH & CO.KG	IM SÜDFELD 3 D-48308 SENDEN - BÖSENSELL DUITSLAND	SENDEN-BÖSENSELL DUITSLAND
DS-DICHTUNGSTECHNIK	OSTSTRASSE 28 D-48310 NOTTULN DUITSLAND	NOTTULN - DUITSLAND
TRELLEBORG - FORSHEDA NETHERLANDS	PASCALLAAN 80 POSTBUS 62 NL 8200 AB LELYSTAD	BIELSKO-BIALA - POLEN
EINSHEMER RUBBER LLTD.	D.N. HEFER IL-38816 KIBBUTZ EIN SHEMER	KIBBUTZEINSHEMER - ISRAËL
M.O.L.	GUTENBERGSTRASSE 14 49377 VECHTA DUITSLAND	VECHTA - DUITSLAND
ALGAHER SA	CRTA. DE CORELLA S/N 26540 ALFARO - LA RIOJA SPANJE	ALFARO - LA RIOJA - SPANJE
CAUDENOR S.L.	POLIGINO DE TRASCUETO PARCELA A2-3, 39600 REVILLA DE CAMARGO - CANTABRIA SPANJE	REVILLA DE CAMARGO - CANTABRIA SPANJE
SEÇİL KAUÇUK SAN. TIC.	TARSUS ADANA KARAYOLU 7. KM - 33400 MERSIN TURKIJE	TURKIJE
SAINT-GOBAIN CONSTRUCTION PRODUCTS BELGIUM - DIVISION PAM	SUMIRIKO AVS, ROUTE D'ARCHETTES 17, 88026 EPINAL CEDEX	FRANKRIJK

ELASTOMEER & KUNSTSTOF-PLATEN

Gras-/grindkunststofplaten

COPRO-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Gras-/grindkunststofplaten zijn opvulbare roosters in gerecycleerd polyethyleen die vaak worden toegepast op parkings of in bermen als waterdoorlatende bestrating. Ze worden opgevuld met grind of opgevuld met grond en ingezaaid met gras. Sinds april 2018 bieden twee gecertificeerde producenten dit product aan op de Belgische markt.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Marijke Van der Steen
Inspecteurs: Toby Verdin en Marijke Van der Steen

Referentiedocumenten

Voorjaar 2018 werden de herziene reglementen bekrachtigd en van toepassing gesteld.

Technische documenten:

- **PTV 828: Technische voorschriften voor gras-/grindkunststofplaten**

Certificatie-documenten:

- **TRA 28: Toepassingsreglement voor productcertificatie van gras-/grindkunststofplaten onder het COPRO-merk**

Adviesraad

Voorzitter: Philippe Keppens (MOW)
Ondervoorzitter: Joris Vienne (Becetel),
Secretaris: Marijke Van der Steen (COPRO)
Leden: Anne Beeldens (AB-ROADS) Elia Boonen (OCW), Luc Vandebeek (Ecobeton), Theo De Vos (VMSW), Valérie Decoux (Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest), Luk Ottevaere (Tradecc) en Dirk Stuyven (Deschacht Plastics Belgium).

In 2018 hebben geen vergaderingen plaatsgevonden, en zijn enkel via mail raadplegingen gebeurd.
 Besproken onderwerpen: aanpassingen PTV 828, TRA 28 en RNR 28.

Nieuws 2018

PTV 828 (5.0), TRA 28 (4.0) en RNR 28 (1.0) werden bekrachtigd en van toepassing gesteld.

Activiteiten/Evolutie

Eén certificaat werd stopgezet. Er waren meerdere informatieve vragen, die resulteerden in één nieuwe certificatie-aanvraag.

Toekomst

In 2019 komt er mogelijk een nieuwe speler op de Belgische markt.

Gebruiksklassen voor gras-/grindkunststofplaten (Art. 7 van PTV 828)

GEBRUIKS-KLASSE	TYPE VAN VERKEERSBELASTING (ENKEL RICHTINGGEVENDE OMSCHRIJVING)
A	ZONES (AL DAN NIET NAAST EEN RIJSTROOK VOOR WEGVERKEER) VOOR INTENSIEF EN OCCASIONEEL ZWAAR VERKEER
B	ZONES VOOR MINDER INTENSIEF EN LICHT VERKEER (BRANDWEERWAGENS TOEGELATEN IN GEVAL VAN NOOD. GEEN ANDER ZWAAR VERKEER TOEGELATEN.)
C	VOETGANGERS- EN FIETSERSZONES

Gecertificeerde producenten van gras-/grindkunststofplaten

OVERZICHT COPRO-GECEERTIFICEERDE PRODUCENTEN EN VERDELERS		
CERTIFICAATHOUDER	PRODUCENT	PRODUCTIE- EENHEID
DESCHACHT PLASTICS BELGIUM	STOCKPLASTICS	ZWEVEZELE -BELGIË
TRADECC	PURUS ARZBERG	ARZBERG - DUITSLAND

AFSCHERMENDE CONSTRUCTIES

Afscherpende constructies voor wegen

BENOR-certificatie: afscherpende constructies voor wegen

- **Certificatie-instellingen: COPRO en PROBETON (elementen voor geprefabriceerde betonnen geleideconstructies)**
- **Keuringsinstelling: COPRO**

COPRO-certificatie: onderdelen voor geleideconstructies

- **Certificatie-instelling: COPRO**
- **Keuringsinstelling: COPRO**

CE-markering: afscherpende constructies voor wegen

- **Notified Body: COPRO n°1137 en PROBETON n°1176**

Onderwerp van de certificatie

Afscherpende constructies voor wegen omvatten alle producten die als functie hebben een kerend vermogen te bieden aan een dwalend voertuig. Het bekendste product dat hieronder valt zijn de geleideconstructies, beter gekend als vangrails. Daarnaast horen ook obstakelbeveiligers, overgangen tussen geleideconstructies, beginconstructies (terminals) en motorplanken tot de gecertificeerde producten. Het document PTV 869 bevat de technische voorschriften voor deze producten.

Dit document wordt beheerd door de sectorale commissie van COPRO, een vergadering die gevormd wordt door producenten, openbare instellingen, experts en gebruikers. Het doel van deze commissie is enerzijds het uitwerken van kwalitatieve en noodzakelijke eisen voor afscherpende constructies en anderzijds het opstellen van certificatieregels.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
 Productverantwoordelijke: Kim Vandenhoeke
 Inspecteurs: Kim Vandenhoeke en Tom De Saedeleer

Referentiedocumenten

Technische documenten:

- **PTV 869: Afscherpende constructies voor wegen**

Certificatie-documenten:

- **TRA 69B: Afscherpende constructies voor wegen**
- **TRA 69C: Onderdelen voor geleideconstructies**

CE-documenten:

- **EN 1317-5: Afscherpende constructies voor wegen - Deel 5: Producteisen en conformiteitsbeoordeling voor afscherpende constructies voor wegvoertuigen**
- **R/CE1 69: Afscherpende constructies voor wegen**

KIM VANDENHOEKE

Overzicht certificaathouders

Alle gecertificeerde fabrikaten zijn terug te vinden op extranet.copro.eu onder volgende producten in de sector van afscherpende constructies voor wegen:

- Geleideconstructies van staal
- Geleideconstructies van hout-metaal
- Geleideconstructies van in situ beton
- Obstakelbeveiligers en beginconstructies
- Onderdelen voor niet-geteste geleideconstructies van staal

Overzicht certificaathouders

CERTIFICAATHOUDER	CERTIFICAAT	PRODUCTIE-EENHEID	BENOR	COPRO	CE
OMNIBETON	126/69-4	CONTROLELOCATIE: OMNIBETON (BELGIË)			
DESAMI	614/69B	DESAMI			
DESAMI	1137-CPR-0614/69	DESAMI			
SAFEROAD HOLLAND	620/69B	INTER METAL (POLEN)			
SAFEROAD HOLLAND	620/69C	INTER METAL (POLEN)			
SAFEROAD HOLLAND	1137-CPR-0620/69	INTER METAL (POLEN)			
VOLKMANN & ROSSBACH	621/69B	BBV (DUITSLAND)			
HIERROS Y APLANACIONES	622/69B	HIERROS Y APLANACIONES (SPANJE)			
SPIG	623/69C	SPIG (DUITSLAND)			
VAN EYCKEN METAL CONSTRUCTION	627/69B	VAN EYCKEN METAL CONSTRUCTION (BELGIË)			
VAN EYCKEN METAL CONSTRUCTION	1137-CPR-0627/69	VAN EYCKEN METAL CONSTRUCTION (BELGIË)			
SAFEROAD HOLLAND	628/69B	SAFEROAD POMERANIA (POLEN)			
SAFEROAD HOLLAND	628/69C	SAFEROAD POMERANIA (POLEN)			
SAFEROAD HOLLAND	1137-CPR-0628/69	SAFEROAD POMERANIA (POLEN)			
SGGT	629/69B	SPIG (DUITSLAND)			
MARCEGAGLIA	630/69B	STABILIMENTO DI POZZOLO FORMIGARO (ITALIË)			
SAFETYBLOC	632/69B	SAFETYBLOC (BELGIË)			
BELGIAN GUARD RAILS	633/69C	BELGIAN GUARD RAILS (BELGIË)			
DE GROOTE ANDRÉ & ZOON	634/69B	INDUSTRIAS DUERO (SPANJE)			
TSS – TRAFIC SIGNALISATION SÉCURITÉ	639/69B	FRACASSO HELLAS (GRIEKENLAND)			
TSS - TRAFIC SIGNALISATION SÉCURITÉ	640/69B	TUBSOSIDER (ITALIË)			
TUBOSIDER	640/69B	CONTROLELOCATIE: STADSBADER (BELGIË)			
STADSBADER	8505/69-4	CONTROLELOCATIE: STADSBADER (BELGIË)			

Werkgroepen

COPRO PARTICIPEERT IN TAL VAN WERKGROEPEN OP ZOWEL BELGISCH ALS EUROPEES NIVEAU

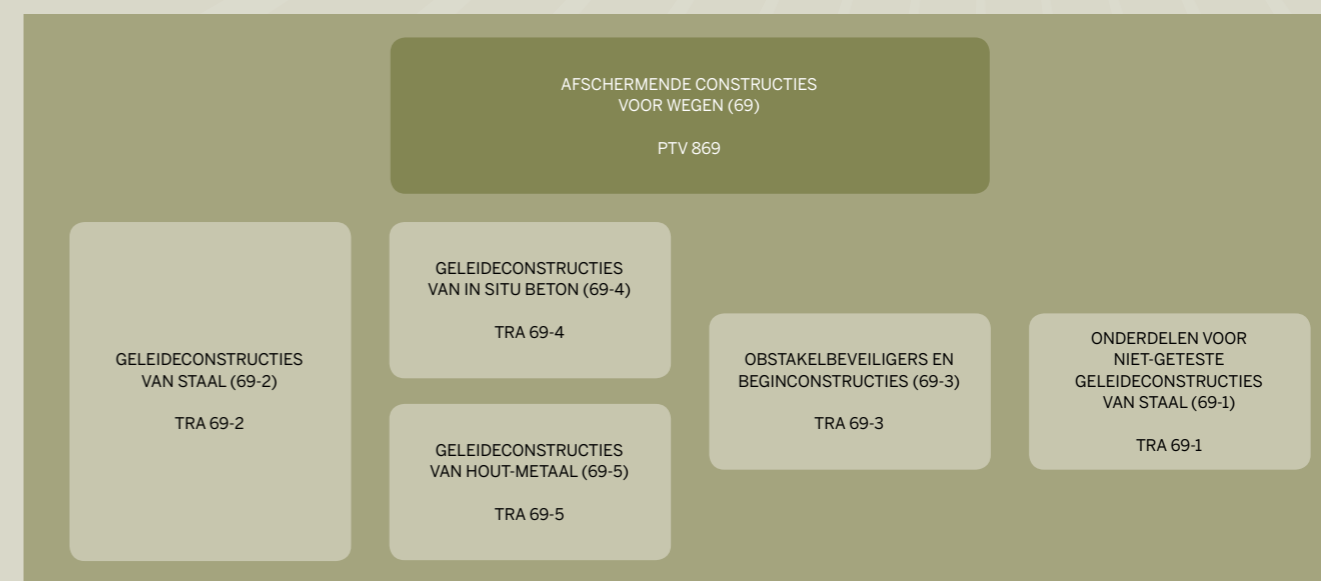
CEN TC 226/WG1	WERKGROEP 1 "AFSCHERMENDE CONSTRUCTIES VOOR WEGEN" VAN TECHNISCH COMITÉ 226
TC 226/WG1/TG2	SUBWERKGROEP 2 VAN WG1 WAARIN DE GEHARMONISEERDE NORM EN 1317-5 WORDT UITGEWERKT
REC-E226/WG1	BELGISCHE SPIEGELGROEP VAN TC 226/WG1
SG04/WG4	SECTOR GROUP OF NOTIFIED BODIES
SB 250 HFDST. 8	LIJNVORMIGE ELEMENTEN

Sectorale Commissie

Voorzitter: Erik De Bisschop (AWV)
Secretaris: Kim Vandenhoeke (COPRO)
Actieve leden: Natascha Siemes (Siemes), Claudia Cofano (CRM Group), Philippe Braine (SPW), Christophe Van Ginderachter (EBS) David De Saedeleer (Desami), John Krepis (Signeq), Kris Redant (OCW), Joseph Marra (GDTech), Herman Odijk (Saferoad Holland) en Wolter Jager (Laura Metaal).

In 2018 hebben drie vergaderingen van de COPRO werkgroep van de Sectorale Commissie Afscherpende constructies voor wegen plaatsgevonden.

Er werd gewerkt aan een opsplitsing van de activiteiten teneinde meer transparantie te bezorgen aan de gebruikers en producenten. De productgroep afscherpende constructies voor wegen werd onderverdeeld in 5 verschillende producten. De uitwerking hiervan zal verder in 2019 plaatsvinden. De nieuwe structuur wordt weergegeven in onderstaand schema.

WEGMARKERINGS-PRODUCTEN

Werkgroepen

Voor deze sector neemt COPRO deel aan volgende werkgroepen:

- REC (Road Equipment Commission), het Spiegelcomité van de CEN TC 226
- Technisch comité CEN TC 226 WG 2 (deelname in de werkgroepen voor de normen EN 1423, EN 1424, EN 12802, EN 1824, EN 1871 en EN 1790)
- Technisch comité CEN TC 226 WG2
- Uitvoerend Bureau B021 van BUtgb
- Gespecialiseerde groep B02 van BUtgb
- Sectorale Commissie Wegmarkeringen
- SB250: Werkgroep 11 Signalisatie

De activiteiten van COPRO in de sector van de wegmarkeringen kunnen gegroepeerd worden volgens de certificatiesystemen, zoals weergegeven in onderstaande tabel.

DE SIGNALISATIE EN DE EUROPESE VERORDENING BOUWPRODUCTEN: CE-MARKERING

CE-markering op basis van Europese normen

- Certificatie-instelling: COPRO
- Keuringsinstellingen: COPRO en SPW

Onderwerp van de certificatie

Het onderwerp van deze certificatie is de certificatie van de prestatiebestendigheid van de nastrooi-producten. Sinds mei 2005 is de CE-markering voor de nastrooi-producten verplicht binnen de EER (Europese Economische Ruimte).

Voor de basisproducten voor wegmarkering (verven, koudplaten, thermoplasten) zijn de normen geen geharmoniseerde normen; de CE-markering is dus nog niet van toepassing. Het systeem van CE conformiteitsattestering voor de wegmarkeringsproducten is het systeem 1. Dit houdt in dat een aangemelde instantie ("Notified Body") betrokken is bij de verstrekking van het certificaat van prestatiebestendigheid. Dit is essentieel voor de producent om de CE-markering te mogen

Signalisatie en wegmarkeringen

WETTELIJKE MARKERING	VRIJWILLIGE CERTIFICATIE VAN PRODUCTEN	
CE	BENOR	ATG
NASTROOI-PRODUCTEN	GLASPARELS EN STROEFMAKENDE MIDDELEN THERMOPLASTEN WEGENVERF	GEBRUIKSGESCHIKTHEIDS-ATTESTEN VAN WEGMARKERINGSSYSTEMEN
FOLIES VOOR VERKEERSBORDEN	KOUDPLASTEN GEPREFABRICEEERDE WEGMARKERINGEN	

aanbrengen op zijn producten. De taken van deze instantie omvatten:

- de bepaling van het producttype op grond van type-onderzoek (inclusief bemonstering)
- de initiële inspectie van de fabriek en de controle van de FPC (productiecontrole in de fabriek)
- de permanente bewaking, beoordeling en evaluatie van de FPC

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Philippe du Bus de Warnaffe

Auditors: Gauthier Michaux (SPW), Kim Vandenhoeke, Dries Michiels en Philippe du Bus de Warnaffe

Referentiedocumenten

CE-documenten:

- CPR Verordening (EU) Nr. 305/2011 van het Europees parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106/EEG van de Raad
- EN 1423:2012 + EN 1423:2012/AC:2013: Wegmarkeringsproducten - Nastrooi-materiaal: Glasparels, stroefmakende middelen en mengsels van beide componenten
- R/CE 1423: Certificatie van de prestatiebestendigheid voor wegmarkeringsmaterialen - Nastrooi-materiaal - Glasparels, stroefmakende middelen en mengsels van beide componenten

Activiteiten/Evolutie

In 2018 heeft een producent van cristobaliet COPRO gekozen als aangemelde instantie, wat betekent dat eind 2018, 12 producenten een certificaat van prestatiebestendigheid hebben, overhandigd door COPRO. Onze auditors beoordelen de dossiers in het Frans, Nederlands, Duits en Engels, gezien de klanten voor de CE-markering gevestigd zijn in België, Duitsland, Frankrijk, Nederland, Polen, het Verenigd-Koninkrijk en zelfs in Texas en Wit-Rusland.

De audits worden ofwel door COPRO, ofwel door het SPW uitgevoerd.

Werkgroepen

COPRO neemt deel aan volgende werkgroepen:

- REC (Road Equipment Commission), het Spiegelcomité van de CEN TC 226
- Technisch comité CEN TC 226 WG 2 (deelname in de werkgroepen voor de normen EN 1423, EN 1424)
- Spiegelcomité van de werkgroep CEN TC 226 WG 2

CE-markering op basis van Europese technische beoordelingsdocumenten

- Technische beoordelingsinstantie (TBI): Belgische Unie voor technische goedkeuringen in de bouw (BUtgb)
- Beoordelingsoperator: COPRO

Onderwerp

Europese technische beoordelingen zijn de gedocumenteerde beoordeling van de prestaties van een bouwproduct, met betrekking tot de essentiële kenmerken, in overeenstemming met desbetreffende Europese beoordelingsdocument. Een Europese technische beoordeling is nodig om de producenten van bouwproducten in staat te stellen een prestatieverklaring op te maken voor een bouwproduct dat - geheel of gedeeltelijk - niet behandeld wordt door een geharmoniseerde norm. COPRO is een beoordelingsoperator binnen de BUtgb (Belgische Unie voor technische goedkeuring in de bouw), welke een technische beoordelingsinstantie (TBI) is.

De aanvragen van Europese technische beoordelingen voor bijvoorbeeld de folies van verkeersborden (verticale en horizontale signalisaties) worden door COPRO administratief behandeld. Gauthier Michaux is door het Uitvoerend Bureau aangewezen als rapporteur voor de nieuwe ETB-aanvragen in deze sector.

Referentiedocumenten

CE-documenten:

- CPR Verordening (EU) Nr. 305/2011 van het Europees parlement en de Raad van 9 maart 2011 tot vaststelling van geharmoniseerde voorwaarden voor het verhandelen van bouwproducten en tot intrekking van Richtlijn 89/106/EEG van de Raad

- **Europese Technische beoordelingsdocument(en)**
- **120001-01-0106 Microprismatic retro-reflective sheetings**
- **230064-00-0106 Road markings - High refractive index retro-reflective elements**

Activiteiten/Evolutie

In 2018 werden 8 dossiers van Europese technische beoordelingen gepubliceerd door BUTgb voor 'microprismatic sheetings' en verschillende andere dossiers worden onderzocht.

Werkgroepen

COPRO neemt actief deel aan het Uitvoerend Bureau lineaire wegelementen, dat de dossiers van Europese technische beoordelingen en van de gebruiksgeschiktheidsattesten van de wegmarkeringssystemen (zie verder) behandelt.

De effectieve leden van het Uitvoerend Bureau B021 zijn:

Voorzitter: Gauthier Michaux (SPW)

Secretaris: Philippe du Bus de Warnaffe (COPRO)

Leden: Kirsten Bortels (MOW - Departement - Technisch Ondersteunende Diensten - Expertise Beton en Staal), Erik De Bisschop (AWV Afdeling Expertise Verkeer en Telematica), Frédéric Michel (Laboratoire des Matériaux de Construction Université de Liège) en Kris Redant (OCW).

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Philippe du Bus de Warnaffe

Rapporteurs: Gauthier Michaux (SPW) en Philippe du Bus de Warnaffe

BENOR-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO
- **Keuringsinstellingen:** COPRO en SPW

Onderwerp van de certificatie

Deze certificatie omvat de vrijwillige certificatie van de wegmarkeringsproducten. Om te borgen dat wegmarkeerders over producten beschikken die een vastgelegd kwaliteitsniveau

behalen en die niet te veel variëren, hebben de besturen specificaties opgesteld voor de meeste wegmarkeringsproducten. De specificaties zijn gebaseerd op Europese normen en op de ervaring in België.

Op basis van deze specificaties, hebben de leveranciers de mogelijkheid een vrijwillige certificatie aan te vragen. Hiermee geeft COPRO aan dat het volgens het toepassingsreglement controle uitvoert op de zelfcontrole van deze leverancier op basis van de vastgelegde regels in de toepassingsreglementen, met inbegrip van controleproeven. De certificatie van wegmarkeringsproducten is één schakel in de kwaliteitsketen van de wegmarkeringen. Deze schakel borgt alvast dat de wegmarkeerders voor de beheersing van het markeringsproces een beroep kunnen doen op conforme producten.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse

Productverantwoordelijke: Philippe du

Bus de Warnaffe

Inspecteurs: Gauthier Michaux (SPW),

Dries Michiels en Philippe du Bus de Warnaffe

Referentiedocumenten

Technische documenten:

Glasparels en stroefmakende middelen:

- **PTV 881: Nastrooimateriaal: glasparels, stroefmakende middelen en mengsels van beide componenten**
- **NBN EN 1423: 2012 + EN 1423:2012/AC:2013: Wegmarkeringsproducten - Nastrooimateriaal: Glasparels, stroefmakende middelen en mengsels van beide componenten**
- **PTV 882: Wegmarkeringsmateriaal - Voorgemengde glasparels NBN EN 1424: 1997 + EN 1424: 2012/A1: 2003:**

Basismaterialen:

- **PTV 883: Wegenverven**
- **PTV 884: Thermoplasten**
- **PTV 885: Koudplasten**
- **PTV 888: Geprefabriceerde markeringen**
- **NBN EN 1790: Materialen voor wegmarkering - Geprefabriceerde wegmarkeringen**

Certificatie-documenten:

- **TRA 81: BENOR Toepassingsreglement voor glasparels, stroefmakende middelen en mengsels van beide bestanddelen**

- **TRA 84: Toepassingsreglement voor het gebruik en de controle van het BENOR-merk in de sector van de wegmarkeringsproducten: basisproducten voor wegmarkeringen: wegenverf, thermoplasten, koudplasten, geprefabriceerde wegmarkeringen**

Nieuws 2018

Vanaf 2018 is Dries Michiels opgeleid als inspecteur van wegmarkeringsproducten.

Activiteiten/Evolutie

Momenteel zijn er 5 gecertificeerde leveranciers van glasparels en stroefmakende middelen en 13 gecertificeerde leveranciers van basismaterialen: verf, thermoplasten, koudplasten, geprefabriceerde markeringen.

Sectorale Commissie Wegmarkeringen

COPRO is aangeduid als Sectorale Organisatie (OSO) voor de BENOR-certificatie van wegmarkeringsproducten.

De voorschriften voor de certificatie zijn opgesteld door de Sectorale Commissie "Wegmarkeringsproducten".

De effectieve leden zijn:

Voorzitter: Gauthier Michaux (SPW)

Secretaris: Philippe du Bus de Warnaffe (COPRO)

Leden: Kirsten Bortels (MOW - Departement - Technisch Ondersteunende Diensten - Expertise Beton en Staal), Theo De Jaegher (IVP), Erik De Bisschop (AWV Afdeling Expertise Verkeer en Telematica), Stéphan Dujardin (SOVITEC), Frédéric Fere (SAR + Vandipaint), Pascal Hivert (Potters Ballotini), Hans Huijink (Triflex), John Kreps (Signeq), Toni Ogemark (Geveko Markings Denmark en Geveko Markings Germany), Jürgen Ohm (SWARCO), Kris Redant (OCW), Joris Spruyt (ACB + ACB-WJ product Services), Bas van der Tak (Veluvine) en Jo Vanmechelen (3M).

Technische goedkeuring ATG

COPRO is de goedkeurings- en certificatie-operator voor de wegmarkeringsproducten binnen de BUTgb (Belgische Unie voor technische goedkeuring in de bouw).

Onderwerp van de certificatie

De homologatie van de wegmarkeringsproducten werd opgestart in 2007. Deze homologatie is gebaseerd op de Goedkeuringsleidraad G0025 en geeft de producenten de mogelijkheid de duurzaamheid en het prestatievermogen van het voor homologatie voorgestelde wegmarkeringssysteem aan te tonen. Een wegmarkeringssysteem bestaat uit een basisproduct in een bepaalde dosering, meestal gecombineerd met nastrooi-product(en). Het doel is om de systemen te klasseren zodanig dat wegmarkeerders de systemen kunnen selecteren op basis van aangetoonde prestaties. Dit laat hen toe om de beschikbare middelen beter te kunnen evalueren om uiteindelijk op die manier de door de opdrachtgever verwachte prestaties te bekomen.

Referentiedocumenten

Technische documenten:

- **G0025: Leidraad voor het behalen van een gebruiksgeschiktheidsattest - Markeringsystemen - Homologatiewerf op de weg**
- **EN 1824: Wegmarkeringsmaterialen - Beproeving op de weg**
- **EN 1436: Wegmarkeringsmaterialen - Eisen gesteld aan de wegmarkering ten behoeve van de weggebruiker**

Activiteiten/Evolutie

Sinds 2013, organiseerde COPRO met SPW en met de samenwerking van AWV 5 proefvakken in Baillonville. De systemen worden initieel gemeten (ongeveer een week na de uitvoering), en zolang alle gemeten waarden voldoen. Zodoende kunnen de systemen na één jaar al een gebruiksgeschiktheidsattest behalen (na 1 jaar reeds 1 miljoen wielovergangen); de duurzaamste systemen beantwoorden ook nog aan de minimumeisen na anderhalf of zelfs 2 miljoen wielovergangen, maar dit wordt pas in het tweede jaar na plaatsing opgemeten.

Toekomst

De eerstvolgende proefvakken op de weg zijn voorzien in 2019.

GRESBUIZEN, HULPSTUKKEN EN VERBINDINGEN

BENOR-certificatie

- Certificatie-instelling: COPRO
- Keuringsinstelling: COPRO

Onderwerp van de certificatie

Producten in gres worden ingezet voor riolering en de afvoer van afvalwater. Onder meer buizen, bochten, aftakkingen, inspectieputten en doorpersbuizen in gres vallen hieronder.

Documenten PTV 895 deel 1, 4, 6 en 7 bevatten de technische voorschriften voor deze producten.

De documenten worden beheerd door de sectorale commissie van COPRO. De leden van deze commissie worden gevormd door producenten, openbare instellingen, experts en gebruikers. Het doel is enerzijds het uitwerken van kwalitatieve en noodzakelijke eisen voor producten in gres en anderzijds het opstellen van certificatieregels.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse
Productverantwoordelijke: Koen Van Daele
Inspecteur: Koen Van Daele

Referentiedocumenten

- Technische documenten:
- **PTV 895-1 versie 2.0: Technical prescriptions for vitrified clay pipe systems for drains and sewers - Part 1: Requirements for pipes, fittings and joints**

KOEN VAN DAELE

- PTV 895-4 versie 2.0: Technical prescriptions for vitrified clay pipe systems for drains and sewers - Part 4: Requirements for adaptors, connectors and flexible couplings
- PTV 895-6 versie 2.0: Technical prescriptions for vitrified clay pipe systems for drains and sewers - Part 6: Requirements for components of manholes and inspection chambers
- PTV 895-7 versie 2.0: Technical prescriptions for vitrified clay pipe systems for drains and sewers - Part 7: Requirements for pipes and joints for pipe jacking

Certificatiedocumenten:

- **TRA 95 versie 2.0: Application regulations for the product certification of vitrified clay pipe systems for drains and sewers under the BENOR-mark**

Sectorale Commissie

Voorzitter: William Martens (Farys)

Secretaris: Koen Van Daele (COPRO)

Namen in 2018 deel aan de vergaderingen:

Marc Scheppermans (Aquafin), René Van Veldhoven (Steinzeug-Keramo), Klaus Voge (Euro Sweillem), Stuart Steel (Naylor), Jurgen Sermijn (Riopro), Dirk Lacaeyse (COPRO) en Tom Clissen (Infrax).

Zijn verder lid van de sectorale commissie:

Didier Block (BFAW), Wendy Francken (VLARIO), Philippe Keppens (AWV), Olivier Libert (Brussel Mobiliteit) en Johan Nysen (Infrax).

Nieuws 2018

In 2018 werden de certificatietaken volledig overgedragen van INISMa (Belgian Ceramic Research Center) naar COPRO. Op basis van de bepalingen uit het algemeen certificatie-reglement CRC 01 BENOR, aangevuld met toepassingsreglement TRA 95, is COPRO in 2018 gestart met inspecties in het kader van de BENOR-certificatie van gresproducten.

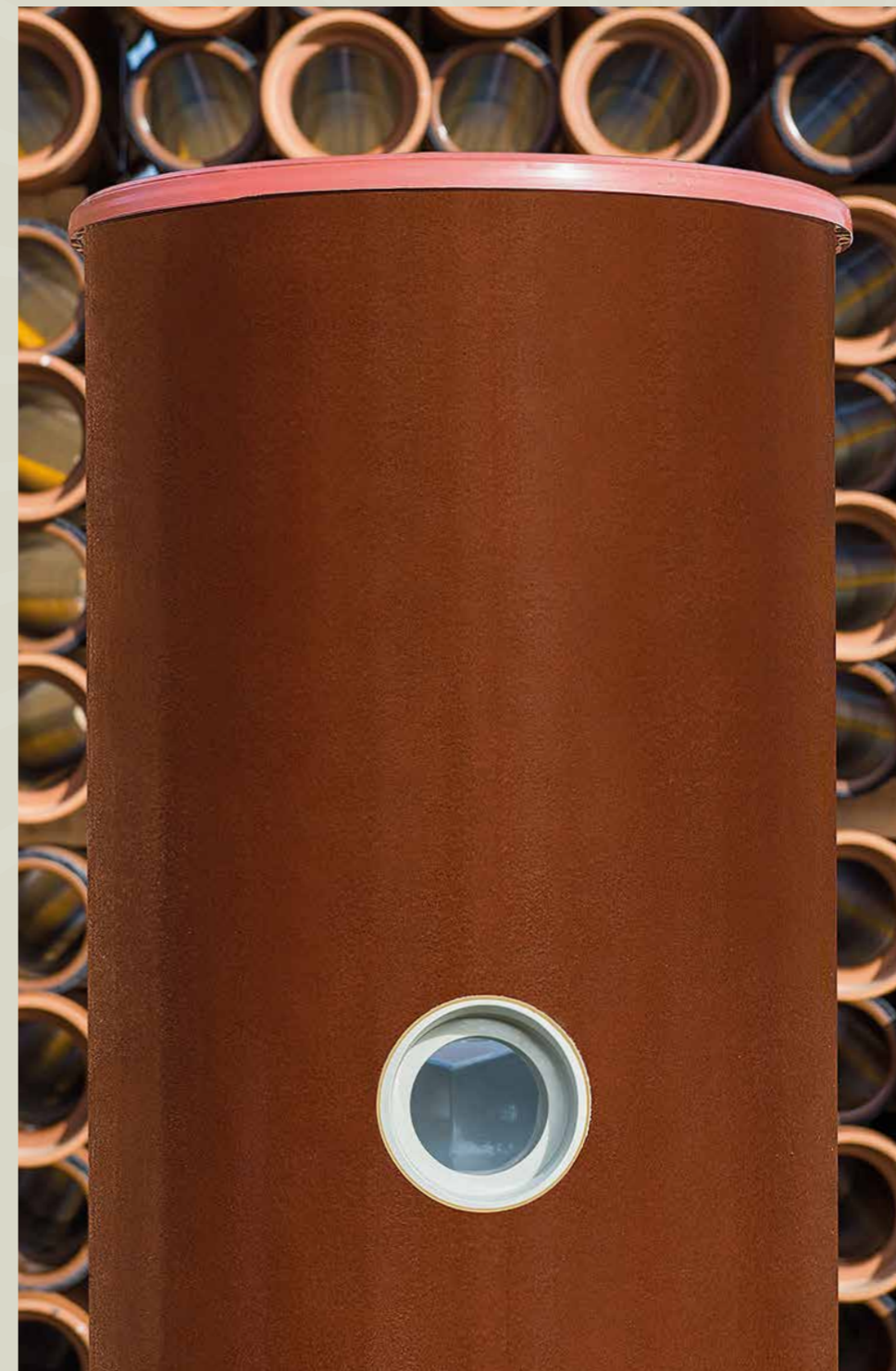
In de loop van 2018 werden dan ook de eerste BENOR-certificaten uitgereikt. Op 1 februari 2019 beschikte Steinzeug-Keramo over een BENOR-certificaat en dat voor 3 productie-eenheden.

Andere producenten van producten in gres bestemd voor riolering en afvoer van afvalwater bevinden zich momenteel nog in een overgangperiode. De actuele lijst met BENOR-gecertificeerde certificaathouders is steeds raadpleegbaar via de website van COPRO.

De sectorale commissie heeft in de loop van 2018 de bepalingen uit het TRA 95 en de technische voorschriften verder aangevuld, wat eind 2018 resulteerde in een nieuwe versie van deze referentiedocumenten. De nieuwe versie omvat enkele aanvullende zaken zoals onder meer het steekproefsgevijs bijwonen van proeven op gresproducten. Het toepassingsreglement werd ook afgestemd op de eisen die in de verschillende productnormen voorzien zijn voor afdichtingen aangebracht op het product zelf en op los geleverde verbindingselementen in onder meer rubber of polypropyleen.

Toekomst

In 2019 zal COPRO op basis van de nieuwe versie van TRA 95 de inspecties verder zetten. Er zal een reglementaire nota worden uitgewerkt die de regels vastlegt voor de kalibratie van de interne laboratorium-apparatuur.

NATUURTECHNISCHE MILIEUBOUWMATERIALEN

SYSTEEM-certificatie

- **Beheerder: Departement Omgeving en het kenniscentrum "Groen in de Bouw"**
- **Certificatie-instelling: COPRO**
- **Keuringsinstelling: COPRO**

Onderwerp van de certificatie

Het NTMB-zorgsysteem omhelst bouw-technische infrastructuur die de natuur kan helpen in haar ontwikkeling. Hieronder vallen zowel natuurlijke materialen (hout, stro, jute, kokosvezels, ...) als materialen met een natuurlijke oorsprong (bv. PLA polymeer uit melkzuur) en klassieke productgecertificeerde materialen die een natuurtechnische werking hebben.

Het reglement betreffende NTMB wordt uitgegeven door het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid.

Personeel

Sectorverantwoordelijke: Dirk Lacaeyse

Productverantwoordelijke: Marijke Van der Steen

Auditor: Marijke Van der Steen

Referentiedocumenten

Technische documenten (uitgegeven en beheerd door Departement Omgeving):

- **De voorschriften: NTMB-zorgsysteem van producenten en leveranciers van natuur- technische milieubouwmaterialen**

Certificatie-documenten:

- **Het certificatiereglement van het NTMB-zorgsysteem van producenten en leveranciers van natuurtechnische milieubouwmaterialen (LNE)**
- **Algemeen Certificatiereglement voor certificatie van Managementsystemen CRC 03 (COPRO)**

Adviesraad

De adviesraad voor dit managementsysteem is in handen van Departement Omgeving.

Nieuws 2018

COPRO reikte eind 2018 een tweede certificaat uit voor het NTMB-zorgsysteem aan ISOFAQ NV te Kachtem.

Toekomst

Via het uitreiken van dit tweede certificaat hoopt COPRO bij te dragen aan de bekendheid van NTMB op de Belgische markt.

© Van Raak BVBA

UITVOERINGS-CERTIFICATIE

Onderwerp van de certificatie

De uitvoeringscertificatie is een initiatief van een aantal Vlaamse bouwheren om de kwaliteit van de uitvoering te verhogen en om eerlijke concurrentie tussen aannemers te verbeteren. Om bepaalde werken te mogen uitvoeren zal een aannemer moeten beschikken over een uitvoeringscertificaat. Dit certificaat garandeert een bepaald kwaliteitsniveau. Zowel AWV, Aquafin als Farys speelden in 2016 een rol bij het tot stand komen van dit certificaat, naast COPRO als certificatie-instelling en VLARIO als overlegplatform en vertegenwoordiger van diverse bouwheren. Later werd ook BCCA betrokken. Ten slotte spelen nu ook SPW, Infrabel, studie bureaus en aannemerfederaties (VlaWeBo en Bouwunie) een belangrijke en actieve rol bij de verdere ontwikkeling van de uitvoeringscertificatie.

Nieuws 2018

In 2018 draaiden de werkgroepen en de adviesraden van de verschillende testcases op volle toeren. Het werd duidelijk welke adviesraden door COPRO en welke door BCCA zouden opgevolgd worden. COPRO nam de waterdichte bedekkingen in gietasfalt, de afschermdes constructies en de uitvoering van infiltratiesystemen voor zijn rekening. De codes van goede praktijk werden geleidelijk omgezet in PTV's en ook de bijzondere certificatiereglementen werden aangevat. De uitvoeringscertificaties van doorpersingen en rioolrenovaties werden door ons mee opgevolgd.

Geleidelijk werden door de Stuurgroep uitvoeringscertificatie onder leiding van voorzitter Pieter De Winne (AWV Wegenbouwkunde) en ondervoorzitter Dirk De Waele (Aquafin), verschillende knelpunten weggewerkt en knopen doorgemaakt. Er werd beslist om de uitvoeringscertificatie in de nieuwe versie van het Standaardbestek 250 versie 4.1 op te nemen. Tevens werd de mogelijkheid van een projectkeuring (vergelijkbaar met partijkeuring bij productcertificatie) mee opgenomen.

Ook Kim Vandenhoeke, Johan Mondelaers, Marijke Van der Steen, Andie Dedoncker, Dirk Lacaeyse en Gaëtan Pluym hebben actief meegewerkt in de verschillende werkgroepen en adviesraden.

Toekomst

In 2019 wordt de uitvoeringscertificatie opgenomen in het SB 250. Dit betekent dat de PTV's en BRS afgewerkt dienen te worden. Er dient ook werk gemaakt te worden van de organisatie van de opleidingen die gevraagd worden in deze PTV's. Dit alles zodat we hopelijk in 2020 de eerste certificaten kunnen afleveren.

UITVOERINGS-CERTIFICATIE

Afschermdes constructies voor wegen

COPRO.EXE-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Deze uitvoeringscertificatie bevat 3 verschillende uitvoeringen:

- **de uitvoering met metalen vangrails,**
- **de uitvoering met prefab betonnen elementen,**
- **de uitvoering met in situ gestort beton.**

Elk van deze uitvoeringen heeft zijn eigen bijzonderheden en aandachtspunten zodat beslist werd om deze door aparte werkgroepen te laten behandelen. De eerste twee uitvoeringen werden samen behandeld door een werkgroep die door COPRO opgevolgd werd door Kim Vandenhoeke. De uitvoering met in situ beton wordt behandeld door een werkgroep opgevolgd door Johan Mondelaers. De verschillende uitvoeringen zullen deel uitmaken van dezelfde PTV 8004.

Beide werkgroepen gingen reeds van start in 2017. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de verschillende partijen uit de sector.

In 2018 maakten de werkgroepen reeds grote vorderingen bij het opstellen van de ontwerp PTV en BRS.

Personeel

Verantwoordelijke uitvoeringscertificatie: Ruben Verbeke
 Uitvoeringsverantwoordelijke (metalen vangrails en prefabbeton): Kim Vandenhoeke
 Uitvoeringsverantwoordelijke (constructies in situ-beton): Johan Mondelaers

Referentiedocumenten

Certificatie-ontwerpdocumenten:

- **PTV 8004: Afschermdes constructies voor wegen**
- **BRS 8004: Bijzonder reglement voor de uitvoeringscertificatie van verkeersgeleidende constructies**

Activiteiten/Evolutie

In 2019 dienen er twee adviesraden opgericht te worden die het werk van de werkgroepen kunnen voortzetten. De PTV en de BRS dienen door de adviesraad afgewerkt en bekrachtigd te worden. OCW werd gecontacteerd om de opleiding, die gevraagd wordt in de certificatedocumenten, in te richten.

Toekomst

We verwachten dat alle nodige voorbereidingen afgerond zullen worden zodat de certificatie van de eerste uitvoerders van start kan gaan in de loop van 2020.

UITVOERINGS-CERTIFICATIE

Ondergrondse infiltratievoorzieningen

COPRO.EXE-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Hoewel deze uitvoeringscertificatie geen deel uitmaakte bij de oorspronkelijke testcases die bepaald waren door de Stuurgroep, werd deze toch toegevoegd omdat de nood in de praktijk aan een duidelijk kader en een kwalitatieve uitvoering zeer groot was.

Het voorbereidende werk werd reeds aangevat in 2017 door een daarvoor opgerichte werkgroep. De werkgroep bestond uit vertegenwoordigers van de verschillende partijen uit de sector.

Nadat het voorbereidende werk afgerond werd door de werkgroep, werd er een adviesraad opgericht. De adviesraad bestaat uit volgende leden (de meeste van hen waren reeds lid van de bovengenoemde werkgroep):

Experten:

- **Raf Bouteligier (Carciofo)**
- **Francis Poelmans (OCW)**
- **Ruben Verbeke (COPRO)**
- **Joost Verhelst (BCCA)**
- **Bram Vogels (VMM)**

Uitvoerders:

- **Eli Desmet (Confederatie Bouw)**
- **Jerome Vanroye (Bouwunie)**

Producenten:

- **Marc Eenens (Kurio)**
- **Raf Pillaert (FEBE)**
- **Luc Vandebek (Ecobeton)**

Openbare instellingen:

- **Rik Debusschere (Aquafin)**
- **Wiliam Martens (Farys) - voorzitter**
- **Marino Moons (Infrac)**

In 2018 kwam de adviesraad 6 keer samen waarbij de hoofd-PTV 8003 werd opgesteld. Hierop aansluitend zal per uitvoering een deel-PTV opgemaakt worden. Deze deel-PTV's worden, waar van toepassing, voorbereid door FEBE of Kurio. Het ontwerp wordt nadien besproken in de adviesraad. Tijdens de besprekingen in de adviesraad werd vastgesteld dat de aanwezigheid en input van de studiebureaus noodzakelijk is. Dit probleem werd voorgelegd aan de Stuurgroep. COPRO organiseerde in samenwerking met ORI en OVIO een infosessie waarin de werking van de uitvoeringscertificatie werd toegelicht.

Personeel

Verantwoordelijke uitvoeringscertificatie:

Ruben Verbeke

Uitvoeringsverantwoordelijke: Marijke

Van der Steen

Referentiedocumenten

Certificatie-ontwerpdocumenten:

- **PTV 8003: Ondergrondse infiltratievoorzieningen (inclusief 9 deel-PTV's)**
- **BRS 8003: Bijzonder reglement voor de uitvoeringscertificatie van ondergrondse infiltratievoorzieningen**

Activiteiten/Evolutie

In 2019 dienen de PTV's en de BRS door de adviesraad afgewerkt en bekrachtigd te worden. Hiervoor werd reeds een strikte planning opgesteld. OCW zal de opleiding die gevraagd wordt in de certificatie-documenten inrichten.

Toekomst

We verwachten dat alle nodige voorbereidingen afgerond zullen worden zodat de certificatie van de eerste uitvoerders van start kan gaan in de loop van 2020.

UITVOERINGS-CERTIFICATIE

Waterdichte bedekkingen in gietasfalt

COPRO.EXE-certificatie

- **Certificatie-instelling:** COPRO

Onderwerp van de certificatie

Deze certificatie bestaat uit twee onderdelen: enerzijds het aanbrengen van een bescherm-laag in gietasfalt en anderzijds het aanbrengen van een afdichtingslaag in gietasfalt. Het voorbereidende werk werd reeds aangevat in 2017 door een daarvoor opgerichte werkgroep. De werkgroep bestond uit vertegenwoordigers van de verschillende partijen uit de sector. Nadat het voorbereidende werk afgerond werd door de werkgroep, werd er een adviesraad opgericht. De adviesraad bestaat uit volgende leden (de meeste van hen waren reeds lid van de bovengenoemde werkgroep):

Experten:

- **Benny Broeckeaert (BCCA)**
- **Andie Dedoncker (COPRO)**
- **Lieve Glorie (OCW)**
- **Freya Michiels (Bureau Bouwtechniek)**
- **Frederik Spiessens (Talboom)**

Uitvoerders/Producenten:

- **Tony De Jonghe (BGO)**
- **Kristof Devolder (Willemen Infra)**
- **Denis Jacobs (Gama)**
- **Koen Janssen (Viabuild)**
- **Paul Steenmans (BGO)**

Openbare instellingen:

- **Wendelien Cneut (Infrabel)**
- **Philippe Keppens (AWV)**
- **Philippe Schietecat (SPW)**
- **Tom Van den Branden (MOW)**

De adviesraad kwam in 2018 vier keer samen waarbij de ontwerpdocumenten (PTV en BRS) uitvoerig werden besproken.

Personeel

Verantwoordelijke uitvoeringscertificatie:

Ruben Verbeke

Uitvoeringsverantwoordelijke: Andie

Dedoncker

Referentiedocumenten

Certificatie-ontwerpdocumenten:

- **PTV 8001-1: Aanbrengen van een afdichtingslaag in gietasfalt**
- **PTV 8001-2: Aanbrengen van een bescherm-laag in gietasfalt**
- **BRS 8001: Bijzonder reglement voor de uitvoeringscertificatie van het aanbrengen van gietasfalt**

Activiteiten/Evolutie

Eind 2018 werd, omwille van een verschillende zienswijze tussen de openbare instellingen en BGO, het advies van de Stuurgroep gevraagd. We verwachten dat 2019 een antwoord zal bieden hierop zodat de adviesraad haar taak kan hervatten.

In 2019 dienen de PTV's en de BRS door de adviesraad afgewerkt en bekrachtigd te worden. BGO zal de opleiding die gevraagd wordt in de certificatie-documenten inrichten.

Naast de waterdichte bedekkingen in gietasfalt bestaan ook de waterdichte uitvoeringen met harsen en membranen. De uitvoeringscertificatie hiervan zal georganiseerd worden door BCCA.

Toekomst

We verwachten dat alle nodige voorbereidingen afgerond worden zodat de certificatie van de eerste uitvoerders van start kan gaan in de loop van 2020.

UITVOERINGS-CERTIFICATIE

Doorpersingen

BCCA.EXE-certificatie

- **Certificatie-instelling:** BCCA

Onderwerp van de certificatie

Deze certificatie wordt georganiseerd door BCCA. COPRO wordt in de adviesraad vertegenwoordigd door Gaëtan Pluym.

Deze adviesraad kwam in 2018 vier keer samen waarbij de ontwerpdocumenten werden opgesteld. Per techniek worden bepalingen opgesteld m.b.t. bedrijf, personeel, materieel en andere relevante onderwerpen.

Personeel

Vertegenwoordiger binnen de adviesraad:

Gaëtan Pluym

Referentiedocumenten

Certificatie-ontwerpdocumenten:

- **PTV XXXX uitvoeringscertificatie doorpersingen**

Activiteiten/Evolutie

In 2019 dienen de PTV en de BRS door de adviesraad afgewerkt en bekrachtigd te worden.

Toekomst

Gaëtan blijft de ontwikkelingen op de voet volgen zodat hij, indien dit nodig is, kan ingeschakeld worden als inspecteur bij de start van de certificatie.

COPRO

Partijkeuringen

Onderwerp van partijkeuring

Op alle voorgaande pagina's spreekt men steeds over certificatie van bepaalde producten. Maar wat te doen als een producent of aannemer (nog) niet beschikt over een certificaat? Of als er voor het betreffende product nog geen certificatie bestaat? Of als er in het bijzonder bestek hogere of andere bepalingen vereist zijn dan een normatief document voorschrijft? In dit geval kan er steeds een partijkeuring uitgevoerd worden.

Op een afgebakende hoeveelheid wordt er een éénmalige keuring uitgevoerd, dit volgens een vastgelegd keuringsdocument (bv. norm, bijzonder bestek) en voor een welbepaalde werf. Van zodra de partijkeuringsprocedure, beschreven in het COPRO-partijkeuringsreglement PKRL, gevolgd is en de proefresultaten voldoen aan de eisen van het keuringsdocument wordt de partijkeuring afgesloten door de uitgifte van een 'Attest van Overeenkomstigheid'. Met dit document kan aan de bouwheer aangetoond worden dat de partijgekeurde producten in overeenstemming zijn met de bepalingen van het keuringsdocument.

Nieuws 2018

Voor elke partijkeuring moet een aanvraagformulier bij COPRO ingediend worden door een aanvrager. De aanvrager van een partijkeuring kan de producent of verdeler zijn, de aannemer of de bouwheer zelf. Het aanvraagformulier is terug te vinden op de COPRO-website www.copro.eu en kan door de aanvrager digitaal ondertekend en aan COPRO overgemaakt worden. Het aanvraagformulier werd in 2018 aangepast in het kader van de digitalisatie. Op het formulier worden de mailadressen opgevraagd voor het elektronisch versturen van de facturen en de inspectieverslagen. Overeenkomstig werden de inspectieverslagen die bij een partijkeuring opgemaakt worden door de inspecteur aangepast, zodat die nu ook digitaal verstuurd worden.

Activiteiten/Evolutie

In 2018 werden 76 partijkeuringen uitgevoerd volgens het COPRO-Partijkeuringsreglement PKRL. Dit is het tweede jaar op rij dat er terug een kleine stijging in het aantal uitgevoerde partijkeuringen te merken is.

Deze stijging is grotendeels te wijten aan het aantal partijkeuringen voor koudasfalt. Voor dit product is de certificatie in 2017 opgestart. Een eerste producent heeft zijn certificaat behaald in juli 2018. Zolang de producent zich nog in de proefperiode bevond, heeft hij partijkeuringen laten uitvoeren, zodat hij zijn product kon leveren op de werf. COPRO voert ook partijkeuringen uit in opdracht van Probeton, en dit volgens het reglement 'Partijkeuring van betonproducten' PRR 001. Voor meer informatie verwijzen we naar het artikel 'Geprefabriceerde betonproducten'.

Toekomst

Vermits er momenteel al een producent beschikt over het COPRO-certificaat voor koudasfalt zullen voor dit product de partijkeuringen wellicht sterk terugvallen. Tenzij er natuurlijk ook andere producenten zijn die zich willen engageren tot het behalen van een certificaat en tijdelijk hun product via partijkeuring op de markt brengen.

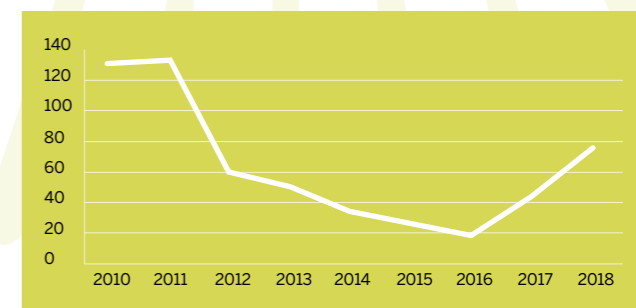
Om te komen tot een kwalitatief eindresultaat is het belangrijk dat besturen en werf-toezichters het productengamma dat op hun werf geleverd wordt, goed nazien. Af en toe worden er nog niet-gekeurde producten op de markt gebracht waarvan men dus absoluut niet weet of die overeenkomstig zijn aan de eisen. Deze producten mogen niet door de mazen van het net glijpen, als in het bestek de eis tot keuring of certificatie wordt opgelegd. Wil men niet overgaan tot de weigering van deze producten, dan is de enige oplossing: de partijkeuring!

Overzicht van de in 2018 uitgevoerde partijkeuringen volgens het COPRO-partijkeuringsreglement PKRL

SECTOR	PRODUCT	AANTAL PARTIJEN
ASFALT	KOUDASFALT	34
GRANULATEN	GRANULATEN	4
KUNSTSTOFFEN	DRAINEERBUIZEN PVC-U	2
METAAL	AFSCHERMENDE CONSTRUCTIES	1
DIVERSEN	NATUURSTEEN	35
TOTAAL		76

Het aanvraagformulier voor partijkeuringen

Uitgevoerde partijkeuringen op jaarbasis

COPRO

Verhoogde productiecontrole

Reeds in 2011 stelde AWV afdeling Wegenbouwkunde het zogenaamde "Bijgevoegd artikel" op waarmee door opname in het Bijzonder Bestek een verhoogde productiecontrole geëist kan worden. Ondertussen gebruiken ook andere bouwheren deze service om het vertrouwen in de kwaliteit te verhogen, met name voor grote projecten. De controles die in deze context gebeuren zijn aanvullend op de certificatiecontroles. Ze verschillen onder andere van de certificatie in volgende opzichten:

- **Er gebeuren controles naar de conformiteit met het bijzonder bestek voor deze werf.**
- **De frequentie van de externe controles is hoger en deze gebeuren specifiek voor de gevraagde werf.**
- **Er is voorzien in communicatie tussen keuringsinstelling en bouwheer zodat onmiddellijk gepast gereageerd kan worden op mogelijke vaststellingen op de productieplaats. Hierdoor sluit de certificatiecontrole aan op de werfcontrole en worden deze controles sluitend.**

In 2018 werd voor het eerst gebruik gemaakt

van de codes die opgenomen werden in het bijgevoegd artikel van AWV. Met deze codes moet het voor de bouwheer duidelijker zijn wat de impact van de niet-conformiteiten en opmerkingen zijn die door de inspecteur worden doorgegeven. De bouwheer kan deze codes dan omzetten naar éénmalige straffen die in het bijzonder bestek vermeld werden. In 2017 werden de codes overeengekomen wat betreft asfaltmengsels. In 2018 werd hetzelfde gedaan voor de opmerkingen betreffende hydraulisch gebonden mengsels en betonmengsels. De eerste bevindingen van het gebruik ervan zijn zowel bij de bouwheer als COPRO voorzichtig positief. Verdere toepassing ervan is noodzakelijk.

Verwachtingen 2019

In 2019 zal COPRO het gebruik van de codes betreffende de gemaakte vaststellingen verder toepassen. Nadien willen we de gemaakte aanpassingen en hun gevolgen evalueren en indien nodig bijsturen. COPRO wil met deze verhoogde productiecontroles de bouwheren ook in 2019 verder ondersteunen in hun streven naar meer kwaliteit op de werven.

W12/09	SPW ROUTES DE NAMUR	CONTOURNEMENT DE COUVIN
W17/03	AWV WEST-VLAANDEREN	N357 GEWESTWEG INGELMUNSTER
W18/01	AWV OOST-VLAANDEREN	N49/E34: MALDEGEM STRUCTUREEL ONDERHOUD
W18/03	AWV VLAAMS-BRABANT	A2/E314: LEUVEN SANEREN VIADUCT WILSELE
W18/04	AWV LIMBURG	E313 AANLEG SPITSSTROKEN LUMMEN - BERINGEN
W18/05	AWV OOST-VLAANDEREN	E40/E17: WEEFSTROOK ZWIJNAARDE - SINT-DENIJS, SPITSSTROOK DE PINTE - ZWIJNAARDE
W18/06	BRUSSELS AIRPORT COMPANY	CONTROLES DIVERSE LOCATIES VAN DE LUCHTHAVEN

In 2018 werden op volgende werven bijkomende controles uitgevoerd:

COPRO

Interne Dienst voor Preventie Bescherming (IDPB)

Safety first. Een cliché, maar voor alle COPRO-medewerkers dagdagelijkse realiteit. Onze inspecteurs voeren jaarlijks duizenden inspecties uit bij producenten en op werven, en reizen daarvoor de hele wereld rond. Op deze manier worden ze frequent blootgesteld aan allerlei risico's. Veiligheid is niet voor niets een absolute topprioriteit voor COPRO.

Algemeen

De Interne Dienst voor Preventie en Bescherming ziet erop toe dat COPRO wettelijk in orde is met alle vereisten qua veiligheid, dat alles voorhanden is om veilig te kunnen werken en dat ook door alle personeelsleden effectief veilig wordt gewerkt.

In 2018 werden 5 nieuwe werknemers verwelkomd. Op gebied van veiligheid werden zij vertrouwd gemaakt met de verschillende werkinstructies. Tevens werd hen de nodige PBM (Persoonlijke Beschermings Middelen) ter beschikking gesteld.

Realisaties 2018

In het kader van het jaaractieplan 2018 werden de volgende zaken gerealiseerd:

A. PBM (Persoonlijke Beschermings Middelen)

- In 2018 werden nieuwe hittebestendige handschoenen aangekocht voor onder andere de sector asfalt. Deze voldoen voor contacthitte voor de klasse 2 van EN 407 (contacttemperatuur tot 250°C) en zorgen ervoor dat de inspecteur veilig zijn werkzaamheden kan uitvoeren.

GAËTAN PLUYM & MARGA DE BRUYN

- **Eind 2018 werd een evaluatie uitgevoerd van de beschikbare PBM. Hieruit blijkt dat de inspecteurs bij COPRO tevreden zijn over de beschikbare PBM.**

B. Opleidingen

- **In het kader van veiligheid werden volgende opleidingen en infomomenten voorzien:**

- Voor de inspecteurs werd een infosessie "Omgaan met gevaarlijke stoffen + PBM" gegeven. Deze werd gegeven door Mensura. Zij hebben in 2017 en 2018 de controlebezoeken bij COPRO (zie verder) uitgevoerd. Hierdoor zijn zij goed vertrouwd met de omstandigheden die de inspecteurs op de werkvloer kunnen tegenkomen waardoor er een infosessie op maat werd opgesteld.
- Als aanvulling op de opleiding "MBTI" (2016), werd een opleiding "MBTI & Stress" gegeven door Sparkling Solutions. In deze opleiding werd dieper ingegaan op de verschillende manieren waarop een individu stress ervaart en hoe met stress omgegaan kan worden.
- In 2018 werd een AED-toestel (automatische externe defibrillator) aangekocht en geïnstalleerd. Door onze BHV (BedrijfsHulpVerlener) Marga De Bruyn werd een interne opleiding "Reanimeren & defibrilleren" georganiseerd zodat dit toestel door iedereen correct gebruikt kan worden.

C. Psychosociale belasting/ Algemeen welzijn

- **Vermits burn & bore-outs steeds frequenter voorkomen in onze maatschappij tracht COPRO hier actief aan te werken:**

- Opleiding MBTI & Stress (zie hoger onder "opleidingen").
- Personeelsenquête psychosociale belasting: De personeelsenquête aangaande psychosociale belasting die eerder in 2015 werd uitgevoerd, werd herhaald in 2018. De evolutie over 3 jaar werd in kaart gebracht en (nieuwe) aandachtspunten werden doorgenomen in de laatste personeelsvergadering van 2018.

- "Het fitste bedrijf van Vlaanderen": Onder het motto "Een gezonde geest in een gezond lichaam" werd deelgenomen aan "Het fitste bedrijf van Vlaanderen" via Ready2improve. 31 actievelingen van COPRO hebben hier aan deelgenomen. Na een 1ste fitheidsmeting werden de personeelsleden gedurende 12 weken opgevolgd en bijgestuurd om vervolgens 12 weken later aan een 2de fitheidsmeting onderworpen te worden. De gemaakte progressie werd individueel en schematisch voorgesteld en was een motivator om verder te blijven doorzetten.

D. Externe Dienst voor Preventie en Bescherming

- **In navolging van 2017 werd opnieuw beroep gedaan op onze Externe Dienst voor Preventie en Bescherming om na te gaan in welke mate de "Algemene Veiligheidsregels COPRO" gekend zijn & toegepast worden op de werkvloer.**
- **De controlebezoeken werden onaangekondigd uitgevoerd in alle sectoren van COPRO. Tijdens de uitvoering van deze controlebezoeken kwam duidelijk de grote verscheidenheid qua veiligheids-cultuur bij de bezochte bedrijven naar voren. Onder meer om deze reden werden de "Algemene Veiligheidsregels COPRO" opgesteld: Het garanderen van een minimale veiligheid in alle mogelijke omstandigheden. Aandachtspunten die hierbij aan het licht kwamen werden besproken tijdens de laatste personeelsvergadering van 2018.**

E. Risico's

- **Meetcampagne methyleenchloride:**

In 2018 werd een gasdetectiepomp aangekocht voor het meten van de blootstelling aan methyleenchloride. Dit oplosmiddel wordt gebruikt in de asfaltsector en is niet ongevaarlijk in geval van veelvuldige en langdurige blootstelling.

Voor het gebruik van de gasdetectiepomp werd een werkinstructie opgesteld. Metingen werden gestart in het 4de kwartaal.

Bij de eerste metingen werd geen overschrijding van de grenswaarden vastgesteld. In 2019 zullen deze metingen verdergezet worden. De nodige feedback zal gegeven worden aan de eigen inspecteurs en de betrokken producenten.

- **Meetcampagne asbest:**

In samenwerking met de firma Fibrecount werd een meetcampagne opgestart voor het meten van de mogelijke blootstelling aan asbest (sector granulaten). De werkwijze voor uitvoering van de monsterneming werd in een werkinstructie gegoten. Metingen werden gestart in het 4de kwartaal. Bij de eerste metingen werd geen asbest teruggevonden in de genomen monsters. De aanwezigheid van stof en mogelijk kwartsstof blijft wel nog steeds een aandachtspunt binnen de sector. Ook in 2019 zal dit verder opgevolgd worden met feedback naar de eigen inspecteurs en betrokken producenten.

- **"De grote verkeersquiz":**

Vermits de inspecteurs van COPRO regelmatig vele en lange verplaatsingen met de auto maken, is verkeersveiligheid niet onbelangrijk. Een goede kennis en correcte toepassing van de verkeersregels vermindert de kans op ongevallen immers aanzienlijk. Om de kennis van het verkeersreglement te toetsen en eventueel te verbeteren, werd deelgenomen aan "De grote verkeersquiz".

COPRO haalde hier een score van 11,2/15 (nationaal gemiddelde op 216.825 deelnemers 11,3/15).

F. Arbeidsongevallen

Ondanks alle hogervermelde inspanningen was er in 2018 voor het eerst in 5 jaar een arbeidsongeval.

Het betreft een verkeersongeval met voornamelijk materiële schade waarbij gelukkig geen slachtoffers vielen.

Verder was er ook 1 melding van een bijna-ongeval. Dit bijna-ongeval vond plaats tijdens de uitvoering van een monsterneming in de sector granulaten. Ook al is de wijze van monsterneming vast omschreven in een extern reglement, wordt grondig onderzocht op welke wijze dit risico ondervangen kan worden.

G. Griepinenting

Voor de 3de maal werd de medewerkers van COPRO de gelegenheid geboden zich te laten inenten tegen griep.

H. Globaal Preventie Plan (GPP) 2018-2022

Het Globaal preventieplan (GPP) voor 2018-2022 werd opgesteld. Dit GPP wordt up-to-date gehouden en aangevuld waar nodig.

Toekomst

De komende jaren zal er verder geïnvesteerd worden in opleidingen en middelen om veilig(er) en opnieuw zonder arbeidsongevallen te kunnen werken. Onder meer volgende aandachtspunten zullen opgenomen worden in het jaaractieplan 2019:

- **Meetcampagnes methyleenchloride en asbest verder uitvoeren en evalueren.**
- **Blijvende aandacht voor psychosociale belasting.**
- **Extra/bijkomende aandacht voor verkeersveiligheid.**
- **Extra aandacht voor ergonomisch werken.**
- **Bewustmakingscampagne voor blootstelling aan geluid op de werkvloer.**

COPRO

Administratie en personeel

Eind 2018 telde COPRO 41 werknemers. Dit record is een bewijs van de steeds toenemende evolutie van onze activiteiten. Zoals ieder jaar waren er ook in 2018 enkele veranderingen bij het personeel. Laten we beginnen met de personen die ons team zijn komen versterken:

Voor de sector "Beton en granulaten":

- Kasper Corstjens is aangekomen op 26 februari 2018 als inspecteur granulaten.
- Tom Barbé kwam ons vervoegen op 7 juni 2018 om eveneens de functie van inspecteur granulaten uit te oefenen.
- Davy Claes is ons in oktober opnieuw komen vervoegen als inspecteur granulaten.
- Koen Jordens is op 3 september in dienst getreden als inspecteur van geprefabriceerde betonproducten.

Voor de sector "Bitumineuze en aanverwante producten":

- Nigel Kiss is het team komen versterken als inspecteur op 23 april 2018.

Voor wat betreft "Administratie en promotie":

- Op 22 mei 2018 is Inge Van den Bossche in dienst getreden om de dienst promotie en administratie te komen versterken.

In 2018 moeten we ook het vertrek van Raf Pillaert en Marie-Sophie Plissart melden.

De taken van de dienst "administratie" zijn heel gevarieerd. Ook hier heeft het "Digit"-project toegeslagen in het digitaliseren van aanvraagformulieren (AFD) en heel wat andere documenten. Voorts staat de dienst zelf in voor het vertalen van heel wat interne documenten en teksten (Nederlands/Frans of Frans/Nederlands). Andere vertalingen worden uitbesteed aan gespecialiseerde bureaus. Bovendien houdt deze dienst zich ook bezig met de verwerking van de kwartaalaangiften van de producenten zodat deze gefactureerd kunnen worden.

Naast al onze professionele activiteiten, neemt het COPRO-team regelmatig deel aan een aantal activiteiten die door het Feestcomité georganiseerd worden.

Dit jaar waren er 3 activiteiten:

- Op 22 april 2018 vond de hyacintenwandeling plaats in het Hallerbos van Halle met een natuurgids. Dit was het ideale moment om de hyacinten in volle bloei te zien.
- We gingen met z'n allen naar de "Afterwork" in de Carré in Willebroek op donderdag 7 juni, vooral voor de sfeer en gezelligheid, de goede muziek en uiteraard om de beentjes eens te strekken.
- Ten slotte gingen we 13 december 2018 nog even winterpret beleven op de kerstmarkt in Brussel om het jaar goed af te sluiten.

Op naar een volgend feestjaar!

RITA BURTON

COPRO ICT

Het IT-team, Bart Miseur, ICT-Manager bijge- staan door Gregory Berghmans, ICT-Me- dewerker heeft zich vooral gericht op de evolutie van de computerapparatuur binnen COPRO evenals op nieuwe ontwikkelingen.

Enkele hanteerbare basisprincipes van informatica:

- **Het computersysteem is vandaag de dag één van de essentiële elementen om te beheren binnen het bedrijfsleven.**
- **Het informatiesysteem is een reeks van gecoördineerde handelingen inzake onderzoek, verwerking, distributie en bescherming van nuttige informatie. Het vormt de basis tot het tot stand brengen van technologieën en netwerken.**

Wij hebben dan ook continu geïnvesteerd in de ontwikkeling van onze tools, zowel website als het Extranet en Digilab, om kennis en informatie te kunnen delen.

Er werden nieuwe functionaliteiten ont- wikkeld, zoals het digitaal downloaden van aanvraagformulieren. Bovendien kan u ook in één simpele klik de contactpersoon voor een bepaald product terugvinden.

Meer informatie over onze digitaliseringspro- jecten vindt u verder terug in dit jaarverslag.

Communicatie speelt een belangrijke rol in de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten. De rubriek evenementen werd in een nieuw jasje gestoken zodat u een beter beeld krijgt van de evenementen waarop COPRO aanwezig is.

Raadpleeg zeker en vast onze website om op de hoogte te blijven van het laatste nieuws uit onze sector, zoals COPROGRAM en COPROJECT en schrijf u in!

De vernieuwing van het computersysteem moet zodanig bepaald zijn om optimaal gebruik te kunnen maken van nieuwe tech- nologieën en nieuwe media.

Het IT-park is daarom volledig bijgewerkt: nieuwe machines werden voorzien om deze technologieën te kunnen gebruiken.

Een update van de CRM-server is afgerond en systemen zijn bijgewerkt met de meest recente beschikbare versies.

Wie "nieuwe technologieën" zegt, zegt ook "nieuwe IT-tools".

Digitalisering van onkostennota's, documen- ten digitaal ondertekenen dragen onder ande- re bij aan het vereenvoudigen van het project. Een efficiënt computersysteem is een be- langrijke troef in het succes van een bedrijf. Storingen en risico's zijn talrijk en kunnen de ontwikkeling van organisaties dusdanig belemmeren.

COPRO investeert voortdurend in de strijd tegen deze problemen en risico's.

Er is een veiligheidsbeleid, met inbegrip van invoering van nieuwe instrumenten en proce- dures met betrekking tot bescherming, dat continu bijgeschaafd wordt.

COPRO is klaar voor de algemene voorschrif- ten betreffende de gegevensbescherming (GDPR).

Sinds 25 mei 2018 is er een nieuwe Europese verordening van kracht inzake de bescher- ming van persoonsgegevens. De AVG (Alge- mene Verordening van Gegevensbescher- ming), of GDPR, geldt zowel voor overheden als bedrijven die in Europa actief zijn.

Tijdens de laatste 2 jaren heeft COPRO on- afgebroken gewerkt om haar technologie en beleid aan te passen aan deze nieuwe regels.

Toekomst

Om de communicatie tussen de verschillen- de partijen en de activiteiten van COPRO te vergemakkelijken, zullen IT-hulpmiddelen nog innovatiever en efficiënter worden om zo een steentje bij te dragen tot een betere uitvoering van de dagelijkse taken.

De ogen zijn gericht op: de perfectie!

GREGORY BERGHMANS & BART MISEUR

COPRO

Kwaliteit en onderaanneming

Onderwerp van de accreditatie en notificatie

COPRO is reeds sinds 1999 geaccrediteerd als certificatie- en keuringsinstelling, respectievelijk volgens EN ISO/IEC 17065 en EN ISO/IEC 17020, en sinds 2017 ook als certificatie-instelling voor managementsystemen volgens EN ISO/IEC 17021-1.

Een accreditatie is de formele verklaring van de technische competentie en integriteit van een instelling en dit voor een bepaald product of productgroep, gekoppeld aan de bijbehorende certificatie-documenten zoals toepassingsreglementen en normatieve documenten.

BELAC is de instelling in België die accreditaties uitreikt, toeziet of een accreditatie behouden kan blijven, een accreditatie inperkt of in het slechtste geval zelfs een accreditatie intrekt.

COPRO is ook genotificeerd als Notified Body. Dit wil zeggen dat COPRO door de FOD Economie aangemeld is bij de Europese Commissie in het kader van de CE-markering. De taken die COPRO als aangemelde instantie mag uitvoeren zijn beperkt tot diegene die bepaald worden in de CPR (Bouwproductenverordening nr. 305/2011) zelf en in functie van het betreffende systeem van Beoordeling en Verificatie van de Prestatiebestendigheid (AVCP).

Ook deze notificatie wordt opgevolgd door BELAC.

RENÉE DECLERCK

Nieuws 2018

In het kader van onze notificatie voor de CE-markering volgens de CPR is onze scope uitgebreid specifiek met artikel 46 voor het product 'Verkeersinrichtingen: Beveiligings-systemen (voertuigen) voor vangrails en stootkussens voor verkeerszones'. Artikel 46 van de CPR houdt in dat de testen voor de beoordeling en verificatie van de prestatiebestendigheid onder toezicht van COPRO uitgevoerd kunnen worden in een laboratorium dat niet behoort tot COPRO zelf. In eenvoudige taal wil dit zeggen dat COPRO de botsproeven die uitgevoerd worden op afschermdende constructies kan bijwonen in een extern laboratorium.

Ook voor onze accreditatie als certificatie-instelling en keuringsinstelling werden reeds in 2017 een aantal uitbreidingen bij BELAC aangevraagd. Het betreft de productcertificatie en inspecties van 'Wegenbeton' volgens TRA 50 en PTV 850 en de certificatie in het kader van de CE-markering voor 'Dubbel gedraaid staalgaas' volgens R/CE 70 en EAD 230008-00-0106. In 2017 zelf is de BELAC-audit niet meer doorgegaan en verplaatst naar 2018. Deze twee uitbreidingen zijn sinds september te bewonderen op onze scope.

Activiteiten/Evolutie

Om de compatibiliteit met de CPR te verzekeren worden alle toepassingsreglementen (TRA) en technische voorschriften (PTV) voor alle producten herzien. Op basis van een sjabloon maakt elke productverantwoordelijke een nieuw ontwerp op dat vervolgens in een gespecialiseerde technische adviesraad of sectorale commissie besproken wordt. Deze adviesraden of sectorale commissies zijn per product verder in dit jaarverslag beschreven. Voor de meeste producten zijn deze nieuwe documenten al goedgekeurd of bevinden zich in de eindfase tot goedkeuring.

COPRO werkt zelf in onderaanneming voor andere certificatie-instellingen in België en Nederland, zoals Probeton, Be-Cert, BCCA en Kiwa-BMC, waarbij COPRO enkel de inspecties uitvoert op basis van de reglementering van deze certificatie-instellingen.

Verder werkt COPRO ook met een aantal onderaannemers. Enerzijds maken wij gebruik van de diensten van SPW, dit in het kader van de certificatie van wegmarkeringsproducten. SPW voert voor COPRO een aantal inspecties en audits uit. De certificatietaken blijven echter wel door COPRO uitgevoerd en opgevolgd worden.

Anderzijds doet COPRO heel vaak beroep op laboratoria, die controleproeven in het kader van de certificatie uitvoeren. Omdat wij als certificatie-instelling onze onderaannemers moeten opvolgen, werkt COPRO hoofdzakelijk enkel met laboratoria die zelf ook geaccrediteerd zijn volgens EN ISO/IEC 17025. Maar er zijn ook proeven waarvoor geen enkel laboratorium momenteel geaccrediteerd is, bijvoorbeeld een nieuwe proefnorm of marginale producten. Verder moet het ook voor het laboratorium economisch haalbaar zijn om over te gaan tot accreditatie. Wil COPRO in deze gevallen een bepaald laboratorium toch gebruiken, dan moet er een aanvaardingsaudit gebeuren. Hierbij zal COPRO toezien of het laboratorium beschikt over geschikte meet- en beproevingsapparatuur, de nodige documenten en voldoende opgeleid personeel. Zolang het laboratorium zich niet laat accrediteren, moet de aanvaardingsaudit periodiek overgedaan worden. Deze gewijzigde werkwijze en de overgang naar digitalisatie zorgt ervoor dat de overeenkomsten tussen COPRO en het laboratorium dringend geactualiseerd moeten worden.

Maar niettegenstaande dat laboratoria geaccrediteerd zijn, worden in de afgeleverde proefverslagen af en toe eens tekortkomingen vastgesteld. Meestal betreft het administratieve nalatigheden, soms wordt vastgesteld dat de proefmethode niet correct toegepast werd of er worden resultaten vermeld die onrealistisch zijn.

Deze tekortkomingen worden geregistreerd in ons klachtendossier, er wordt contact opgenomen met het betreffende labo en meestal worden de tekortkomingen snel weggewerkt. In 2018 werden 22 klachten geregistreerd. Op welke laboratoria COPRO beroep doet, en voor welke proeven, kunt u zelf opzoeken via de website www.copro.eu.

Toekomst

Vermits BELAC in 2017 een jaartje overgeslagen heeft bij het uitvoeren van de audits, wil dit zeggen dat COPRO nu in twee jaar tijd drie keer geaudit zal worden. Bij een BELAC-audit komen een hoofdauditor en een technische auditor meerdere dagen op kantoor om de dagelijkse activiteiten van COPRO door te lichten, inclusief worden een aantal inspecties op terrein gevolgd. Net zoals COPRO bij de gecertificeerde klanten nagaat of zij de toepassingsreglementen naleven, gaat BELAC na of COPRO de accreditatienormen respecteert. Het worden nog drukke tijden, niet alleen voor de kwaliteitsverantwoordelijke, maar voor het volledige COPRO-team, want kwaliteit komt er maar door toedoen van iedereen.

In dit jaarverslag zijn er ook artikels gewijd aan 'Uitvoercertificatie', die COPRO mee ontwikkelt op vraag van verschillende publieke bouwheren. Zoals de naam het al zegt betreft het hier de certificatie van een uitvoering en niet meer van een product op zich. Voor deze certificatietaken werken we samen met andere partners en het is de bedoeling om binnen afzienbare tijd ook hiervoor de accreditatie te behalen. Op naar 2019.

COPRO

Promotie

Onderwerp

Zoals ieder jaar is de taak van het promotie-team heel gevarieerd en bestaat deze uit:

- meer bekendheid geven aan de naam en het merk COPRO
- de brede waaier aan activiteiten van COPRO onder de aandacht brengen en voornamelijk de laatst gecertificeerde producten of de producten die het certificatieproces aan het doorlopen zijn
- aandacht hebben voor de markt om onze partners nieuwe diensten aan te bieden en proberen aan hun eventuele behoeften te beantwoorden.

Nieuws in 2018

De activiteiten van COPRO blijven zich jaar na jaar verder ontwikkelen wat steeds meer communicatie-inspanningen vraagt zowel intern als extern. Op dit ogenblik certificeert onze organisatie met zo'n 40-tal experts bijna 10.000 verschillende producten in de wegen- en infrastructuursector.

Om deze talrijke uitdagingen aan te kunnen gaan, is het promotieteam uitgebreid. Zo kwam Inge Van den Bossche eind mei het team versterken.

Om reglementaire en historische redenen verschillen onze promotieactiviteiten qua aanpak aanzienlijk in Vlaanderen, Wallonië en Brussel. De Vlaamse openbare bouwheren zijn gewend om te werken met gecontroleerde en gecertificeerde producten, onder impuls van het AWV (Agentschap Wegen en Verkeer). Dat ze hierop beroep doen, staat expliciet vermeld in hun Standaardbestek 250 voor de wegenbouw. Onze promotieactiviteiten zijn er bijgevolg hoofdzakelijk op gericht het uitvoerend personeel bewust

te maken van deze verplichting, hen op de hoogte te brengen van de gecertificeerde producten en van de te volgen procedures. Zo werd er begin maart een opleidingssessie georganiseerd voor de nieuwe medewerkers die aangeworven werden door de belangrijkste publieke bouwheren in Vlaanderen (AWV, MOW, De Vlaamse Waterweg, Aquafin, enzovoort).

In 2018 werd er een nieuw Eenheidsreglement voor de gerecycleerde granulaten goedgekeurd bij ministerieel besluit. Hierdoor zijn er nieuwe regels en procedures opgesteld die de betrokken sector moet toepassen. COPRO heeft, in samenwerking met TRACIMAT en AWV, actief deelgenomen aan 3 infosessies in Vlaanderen om deze bepalingen verder toe te lichten.

In Wallonië en Brussel schrijven de lastenboeken weinig als dusdanig gecertificeerde producten voor. De controles van de producten gebeuren meestal rechtstreeks door de bouwheren. Maar deze manier van werken vraagt om ervaring, personeel en tijd. We zijn ervan overtuigd dat een derde partij op de juiste manier zou kunnen bijdragen tot het aangaan van deze grote uitdagingen wat betreft kwaliteit waaraan de hele sector wordt blootgesteld, zonder daarbij de bestaande regionale context te vergeten.

Twee opleidingssessies werden georganiseerd door COPRO in juni en september 2018 voor de aanbestedende overheden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Blijkbaar is het begrip certificatie niet altijd even goed gekend. Volgens de deelnemers zelf kan certificatie in heel wat gevallen het werk op het terrein verlichten. De demonstraties over ons COPRO Extranet en zijn functionaliteiten hebben de nodige interesse opgewekt bij bepaalde departementen. Zo werden ook de technische fiches van producten en het nazicht van de eigenschappen van de bitumineuze mengsels ten opzichte van de eisen van de markt, door een derde partij voorafgaand onderzocht. Op deze manier kunnen de vertegenwoordigers van het Bestuur zich opnieuw concentreren op hun activiteiten op het terrein.

De certificatie van bitumineuze mengsels werd grondig herbekeken in de loop van 2018 waardoor alle documenten moesten herzien worden. Er werden 2 infosessies gehouden in december bij COPRO op kantoor om aan de certificaathouders van COPRO de gevolgen van deze wijzigingen uit te leggen op hun activiteiten.

Op internationaal vlak blijft COPRO de supranationale initiatieven volgen met als doel de kwaliteit, de duurzaamheid en de veiligheid in de wegenbouw en infrastructuur in Europa te bevorderen.

Activiteiten/Evolutie

Naast de laatste nieuwsfeiten die regelmatig verschijnen op onze website onder de rubriek Nieuws, hebben we onze communicatiekanalen nog gevarieerder gemaakt door midden 2018 onze allereerste nieuwsbrief te lanceren. Op deze manier kunnen we onze volgers nog sneller en beter op de hoogte stellen van de laatste ontwikkelingen in onze sector (nieuwe certificaten, nieuwe functionaliteiten op ons COPRO Extranet, ...). Onze laatste nieuwsbrief is verstuurd naar 1265 contacten en door 70% geopend. Dit toont wel degelijk de interesse aan die wordt opgewekt bij de bestemmingen. We streven er dan ook naar om ieder jaar 4 nieuwsbrieven te versturen via ons COPROJECT.

U kan zich makkelijk inschrijven op deze nieuwsbrieven door u aan te melden op onze website www.copro.eu. Zoals ieder jaar heeft COPRO ook deelgenomen aan beurzen en evenementen, zoals "Vlariodag" in Vlaanderen, het "Salon des Mandataires" en "Journée Wallonne des ouvrages d'art" in Wallonië.

Toekomst

We blijven streven naar een open, eerlijke en constructieve samenwerking tussen de verschillende controleorganismen en certificatie-instellingen, wat niet altijd even makkelijk is.

Het streefdoel is om een digitaal platform te ontwikkelen waarop alle technische gegevens van gecertificeerde producten van alle certificatie- en keuringsinstellingen van over heel het land kunnen geraadpleegd worden. In dat opzicht blijven we eveneens publicitaire campagnes en gezamenlijke deelnames aan bepaalde evenementen aanmoedigen.

Het spreekt voor zich dat we steeds de nodige aandacht blijven besteden aan kwaliteit in de drie Gewesten.

Op Europees vlak wensen wij supranationale certificatie te blijven steunen waarbij het gebruik van sommige niche producten aangemoedigd kan worden.

COPROGRAM

20 september 2018

Opleidingsvoormiddag voor Aanbestedende Overheden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over normalisatie, keuring en certificatie in de wegenbouwsector

DIGITALE TRANSFORMATIE

Vooruit met de digitale geit!!!

Wie IT zegt, zegt termen als agile, patch, UAT, proxy, UI, user story, deploy, staging, .. Ook in 2018 kregen we ze weer allemaal over ons heen en ook ik moest ze allemaal leren kennen. Maar ik beloof u deze verder niet te gebruiken in deze tekst. COPRO investeerde afgelopen jaar opnieuw veel tijd en middelen in de digitalisering van onze processen en diensten aan onze klanten.

Daarmee zetten we de digitale strategie die we vastlegden in 2017 verder. We werkten dit jaar hoofdzakelijk verder aan een stabielere en sneller "COPRO Extranet", een efficiënter "Digilab" en de verdere ontwikkeling van "Projects".

Het COPRO Extranet is een gratis en interactieve online tool die bouwheren toelaat om op een eenvoudige manier te controleren of bepaalde producten die op hun werf worden toegepast gecertificeerd zijn, conform zijn aan het Standaardbestek, of ze aangewend worden in de juiste toepassingen en wat hun technische eigenschappen zijn. Deze controle is cruciaal om een kwalitatief eindresultaat te bekomen.

Betreffende de interne werking werd gestart met de ontwikkeling van "Digilab". Voordien was het aanvragen van een proef bij een geaccrediteerd labo, het opvolgen van de resultaten, het verwerken en valideren van deze resultaten en tot slot het communiceren naar de certificaathouder een manueel, tijdrovend en foutgevoelig proces. COPRO wil met "Digilab" heel dit proces digitaliseren en gedeeltelijk automatiseren. Bovendien zullen we op termijn beschikken over gestructureerde data die statistisch kunnen verwerkt worden.

2018 betekende de effectieve start van "Projects". Met deze toepassing wil COPRO zijn dienstverlening naar bouwheren, aannemers en producenten verder verbeteren. In "Projects" kan de bouwheer een project aanmaken en zijn meetstaat inlezen. Vervolgens kan hij de aannemer toegang geven tot dit project. De aannemer kan vervolgens inloggen en de technische fiches die hij wenst te gebruiken op de werf voorstellen aan de bouwheer. Voldoen de voorgestelde producten aan de voorschriften van het bestek, dan kan de bouwheer deze aanvaarden. Van zodra het project in uitvoering gaat en er effectief producten geleverd worden op de werf, dan kan de toezichter dat controleren door het scannen van de QR-code op de leveringsbon. Door middel van een rood of groen scherm ziet hij of het gebruik van het product op deze werf werd goedgekeurd.

Iedere verandering kent zijn kinderziektes en dit was bij ons ook het geval. Daarom wil ik ook alle interne en externe gebruikers bedanken voor hun geduld. Gregory verdient daarbij zeker een dikke pluim! Hij nam dit jaar de plaats in van Raf en verwerkte alle opmerkingen, tekortkomingen en verbetervoorstellen betreffende "Digilab" en "Extranet".

In 2019 schakelen we nog een versnelling hoger. Extranet Numbers, een platform voor de aangifte van o.a. productiecijfers door de aannemer, een portaalsite voor het raadplegen van certificatiegegevens i.s.m. de andere certificatie-instellingen, digitaliseren van de administratie rond partijkeuringen en het afvoeren van teerhoudend asfalt, ... Dat belooft!!!

RUBEN VERBEKE

DIGITALE TRANSFORMATIE

Digilab

Onderwerp

In 2018 werd Digilab voor COPRO ontwikkeld door een externe partner. De ontwikkeling werd in de eerste helft van het jaar opgevolgd door Raf en werd later overgenomen door Gregory.

Met Digilab willen we:

- **het opmaken en verzenden van de proefaanvragen aan de labo's**
- **het verwerken en beoordelen van de resultaten**
- **het bezorgen van het evaluatieformulier** op een uniforme en digitale manier laten verlopen.

Op deze manier wil COPRO:

- **dat de foutenlast bij het overnemen van de laboresultaten beperkt wordt**
- **dat er tijdswinst geboekt wordt bij het overnemen van de laboresultaten**
- **dat de proeven steeds aan de juiste labo's (geaccrediteerd + overeenkomst) gevraagd worden**
- **dat er op een uniforme manier gewerkt wordt over de verschillende sectoren heen**
- **dat de uitwisseling van de laboresultaten met andere organisaties mogelijk wordt**

Nog niet al deze doelstellingen werden bereikt. Zo werd de uitwisseling van de laboresultaten met de labo's reeds aangevat maar is deze nog niet operationeel. Na de eerste maanden gebruik waren er reeds verschillende bemerkingen en vragen om verbeteringen en aanpassingen. Zo bleek het gebruik van Digilab in de eerste plaats te arbeidsintensief. Er werden reeds een aantal aanpassingen uitgevoerd om hieraan tegemoet te komen.

Personeel

Verantwoordelijke digitalisering:

Ruben Verbeke

Verantwoordelijke Digilab: Raf Pillaert en Gregory Berghmans

Activiteiten/Evolutie

In 2019 wil COPRO verder inzetten op het aanpassen van de gebruiksvriendelijkheid en functionaliteit van de toepassing. Zorgen dat de labo's de resultaten in XML-formaat bezorgen, staat daarbij zeer hoog op de agenda. Hierbij zijn momenteel testen lopende met enkele labo's om hieraan tegemoet te komen.

We plannen verder te onderzoeken waar de verbeterpunten zitten en willen in de loop van 2019 hierop inzetten om de belangrijkste hiervan aan te pakken.

Toekomst

COPRO is ervan overtuigd dat de digitale transformatie de enige weg is naar accuratere en efficiëntere dienstverlening. Met Digilab zetten we dan ook reeds een grote stap richting digitale wereld.

DIGITALE TRANSFORMATIE

Projects

Onderwerp

In 2018 werd Projects ontwikkeld voor COPRO door een externe partner. De ontwikkeling werd opgevolgd door Ruben.

Met Projects willen we:

- **het uitwisselen en valideren van technische fiches tussen aannemer, bouwheer en producent**
- **het controleren van de gebruikte producten op de werf**

vereenvoudigen en op een uniforme en digitale manier laten verlopen.

Op deze manier wil COPRO het gebruik van kwalitatieve en gecertificeerde producten op de werf verhogen.

Van bij de start werd er uitgebreid overleg gepleegd met een aantal belangrijke bouwheer waaronder MOW, AWV en Aquafin. Daarvoor werden zowel directie, projectleiders, werfleiders, werftoezichters als informatici betrokken bij dit overleg. Zo werd van bij de start duidelijk dat we ons niet konden beperken tot producten die door COPRO gecertificeerd werden maar dat ook andere technische fiches, certificaten,... via deze weg beoordeeld moesten kunnen worden. Ook de koppeling met de bestaande software bleek een absolute noodzaak. Deze stroom aan informatie mondde uit in een eerste werkende versie van COPRO Projects. Er werd een eerste testproject met AWV Antwerpen en Besix opgezet waarbij een aantal problemen aan het licht kwamen. Op basis van deze testresultaten en al de bevindingen die tijdens de overlegmomenten werden doorgegeven, werd een lijst opgesteld van alle gewenste aanpassingen.

Personeel

Verantwoordelijke digitalisering:

Ruben Verbeke

Verantwoordelijke Projects: Ruben Verbeke

Activiteiten/Evolutie

Om van Projects een echt succes te maken, is verder testen en overleg nodig. In 2019 plannen we testprojecten met AWV West-Vlaanderen, de Vlaamse Waterweg en Aquafin. Er zullen ook een aantal wijzigingen gebeuren op basis van de input van de verschillende bouwheer.

Naast aanpassingen aan de functionaliteit zal er ook sterk moeten ingezet worden op het weergeven van QR-codes op de leveringsdocumenten.

Toekomst

De digitalisatie van de processen in de wegenbouw is geen losstaand gegeven waar COPRO kan in ingrijpen. Een samenwerking tussen alle verschillende partijen is nodig om er een succesverhaal van te maken.

COPRO

Besluitvormende organen

Algemene Vergadering

Effectieve leden

OPENBARE INSTELLINGEN	
VLAAMS GEWEST	FILIP BOELAERT - VOORZITTER PIETER DE WINNE EVA VAN DEN BOSSCHE
BRUSSELS GEWEST	ILSE WUYTS VINCENT THIBERT

AANNEMERS	
BFAW - BRUSSEL	YVO DERDAELE - ONDERVOORZITTER
BFAW	BERNARD CORNEZ
VLAWEBO - ANTWERPEN	YVES ULENS
VLAWEBO - LIMBURG	ERIK KEIJERS
VLAWEBO - OOST-VLAANDEREN	TOM WILLEMEN
VLAWEBO - VLAAMS BRABANT	FRANK COPPENS
VLAWEBO - WEST-VLAANDEREN	INGRID DE VRIESE
FWEV - BRABANT WALLON	WILLIAM HAULOTTE
FWEV - HAINAUT	SEBASTIAAN POTTIE
FWEV - LIÈGE	ETIENNE JARDINET
FWEV - LUXEMBOURG	POL HANOUL
FWEV - NAMUR	JEAN-JACQUES NONET
BOUWUNIE INFRASTRUCTUUR- WERKEN	JEROME VANROYE

Toegetreden leden

AQUAFIN	DIRK DE WAELE
GMA - GEO MEASURING	GÉRALDINE WELVAERT
LABO LABOREX	SERGE VERMEREN
NEVUL	PATRICK AMMERLAAN

Raad van Bestuur

OPENBARE INSTELLINGEN	
VLAAMS GEWEST	FILIP BOELAERT - VOORZITTER PIETER DE WINNE EVA VAN DEN BOSSCHE
BRUSSELS GEWEST	ILSE WUYTS

AANNEMERS	
BFAW (BELGISCHE FEDERATIE VAN AANNEMERS VAN WEGENWERKEN)	YVO DERDAELE - ONDERVOORZITTER BERNARD CORNEZ ELI DESMEDT POL HANOUL ETIENNE JARDINET HENDRIK LAGROU JEROME VANROYE

COPRO

Dirk VAN LOO
CEO

dirk.vanloo@copro.eu

Renée DECLERCK
Kwaliteitsverantwoordelijke

renee.declerck@copro.eu
+32 (0)478 54 89 58

Ruben VERBEKE
Verantwoordelijke
digitalisering

ruben.verbeke@copro.eu
+32 (0)497 43 86 59

Rita BURTON
Directiesecretariaat en
personeelsadministratie

rita.burton@copro.eu
+32 (0)496 12 60 67

Gaëtan PLUYM
Verantwoordelijke IDPB

gaetan.pluym@copro.eu
+32 (0)473 63 66 69

Bart MISEUR
ICT-manager

bart.miseur@copro.eu
+32 (0)490 44 86 12

Gregory BERGHMANS
ICT-medewerker

gregory.berghmans@
copro.eu
+32 (0)470 22 31 03

COPRO

Beton & Granulaten

Johny DE NUTTE
Sectorverantwoordelijke en
productverantwoordelijke
secundaire granulaten
en waterbouwstenen

johny.denutte@copro.eu
+32 (0)476 47 31 23

Renée DECLERCK
Productverantwoordelijke
geprefabriceerde beton-
producten

renee.declerck@copro.eu
+32 (0)478 54 89 58

Luc VERBUSTEL
Productverantwoordelijke
stortklaar beton en
wegenbeton

luc.verbustel@copro.eu
+32 (0)474 50 27 40

Toby VERDIN
Productverantwoordelijke
hydraulisch gebonden
mengsels

toby.verdin@copro.eu
+32 (0)492 59 14 17

Johan MONDELAERS
Productverantwoordelijke
zwavelbetonproducten

johan.mondelaers@copro.eu
+32 (0)471 98 06 55

Gaëtan PLUYM
Inspecteur betonproducten
en stortklaar beton

gaetan.pluym@copro.eu
+32 (0)473 63 66 69

Koen JORDENS
Inspecteur beton

koen.jordens@copro.eu
+32 (0)476 99 18 75

Dries LAMBRECHTS
Inspecteur betonproducten
en granulaten

dries.lambrechts@copro.eu
+32 (0)493 53 30 15

Dieter KRILION
Productverantwoordelijke
vulstoffen

dieter.krikilion@copro.eu
+32 (0)474 96 14 14

Kim DE JONGHE
Productverantwoordelijke
sorteerinrichtingen

kim.dejonghe@copro.eu
+32 (0)470 22 13 33

Dorien DESMET
Productverantwoordelijke
F.C.-granulaten

dorien.desmet@copro.eu
+32 (0)494 52 67 91

**Michaël
VAN SCHELVERGEM**
Productverantwoordelijke
gerecycleerde granulaten

michael.vanschelvergem@copro.eu
+32 (0)496 26 05 97

Stéphane BAGUET
Productverantwoordelijke
natuurlijke granulaten

stephane.baguet@copro.eu
+32 (0)476 47 31 25

Christophe BUELENS
Inspecteur hydraulisch
gebonden mengsels en
granulaten

christophe.buelens@copro.eu
+32 (0)476 98 84 61

Camilo MACIAS
Inspecteur granulaten

camilo.macias@copro.eu
+32 (0)488 99 15 45

Davy CLAES
Inspecteur granulaten

davy.claes@copro.eu
+32 (0)472 19 20 57

Kasper CORSTJENS
Inspecteur granulaten

kasper.corstjens@copro.eu
+32 (0)472 22 65 23

Tom BARBÉ
Inspecteur granulaten

tom.barbe@copro.eu
+32 (0)472 19 20 57

COPRO

Bitumineuze en Aanverwante Producten

Dirk LACAEYSE
Sector- en product-
verantwoordelijke afvoer
van teerhoudend asfalt

dirk.lacaeyse@copro.eu
+32 (0)495 25 52 48

Andie DEDONCKER
Productverantwoordelijke
afdruipremmers, gietasfalt,
koudasfalt, voegvullings-
producten en oppervlakte-
behandelingen

andie.dedoncker@copro.eu
+32 (0)496 12 92 98

Koen VAN DAELE
Productverantwoordelijke
asfaltmengsels

koen.vandaele@copro.eu
+32 (0)478 31 07 71

Jordy VAN DAM
Productverantwoordelijke
asfaltgranulaat en
bitumineuze mengsels

jordy.vandam@copro.eu
+32 (0)493 25 58 76

Andi CROMBEZ
Inspecteur bitumineuze en
aanverwante producten

andi.crombez@copro.eu
+32 (0)496 52 20 50

Erik ANSINGH
Inspecteur bitumineuze en
aanverwante producten

erik.ansingh@copro.eu
+32 (0)477 99 44 54

Xavier SEVENANTS
Inspecteur bitumineuze en
aanverwante producten

xavier.sevenants@copro.eu
+32 (0)495 24 73 57

Nigel KISS
Inspecteur bitumineuze en
aanverwante producten

nigel.kiss@copro.eu
+32 (0)478 97 80 30

**Philippe
du BUS de WARNAFFE**
Productverantwoordelijke
bindmiddelen

philippe.dubusdewarnaffe
@copro.eu
+32 (0)478 31 07 68

Marijke VAN DER STEEN
Inspecteur bindmiddelen

marijke.vandersteen
@copro.eu
+32 (0)490 64 76 29

Tom DE SAEDELEER
Inspecteur bindmiddelen

tom.desaeleer@copro.eu
+32 (0)471 98 11 87

COPRO

Weguitrusting

Dirk LACAEYSE
Sectorverantwoordelijke

dirk.lacaeyse@copro.eu
+32 (0)495 25 52 48

Kris VANDENNEUCKER
Productverantwoordelijke
metalen en natuurstenen
wegenisproducten, schans-
korven, wapeningsnetten,
geotextiel en geogrid

kris.vandenneucker@
copro.eu
+32 (0)478 31 07 64

Kim VANDENHOEKE
Productverantwoordelijke
afschermende construc-
ties voor wegen

kim.vandenhoeke@
copro.eu
+32 (0)479 85 33 83

Toby VERDIN
Inspecteur weguitrusting

toby.verdin@copro.eu
+32 (0)492 59 14 17

Marijke VAN DER STEEN
Productverantwoordelijke
NTMB, elastomeer en
kunststofplaten

marijke.vandersteen@
copro.eu
+32 (0)490 64 76 29

Koen VAN DAELE
Productverantwoordelijke
gresbuizen, hulpstukken en
verbindingen

koen.vandaele@copro.eu
+32 (0)478 31 07 71

**Philippe
du BUS de WARNAFFE**
Productverantwoordelijke
wegmarkeringsproducten

philippe.dubusdewarnaffe
@copro.eu
+32 (0)478 31 07 68

Dieter KRIKILION
Inspecteur weguitrusting

dieter.krikilion@copro.eu
+32 (0)474 96 14 14

Tom DE SAEDELEER
Inspecteur weguitrusting

tom.desaedeleer@copro.eu
+32 (0)471 98 11 87

Dries MICHIELS
Inspecteur weguitrusting

dries.michiels@copro.eu
+32 (0)472 65 00 59

COPRO

Business Development

Bernard CORNET
Business Development
Engineer

bernard.cornet@copro.eu
+32 (0)499 07 82 44

Ruben VERBEKE
Verantwoordelijke
uitvoeringscertificatie en
verhoogde productie-
controle

ruben.verbeke@copro.eu
+32 (0)497 43 86 59

Inge VAN DEN BOSSCHE
Administratie en promotie

inge.vandenbossche@
copro.eu
+32 (0)474 84 58 22

Carine WALSCHAERT
Administratie

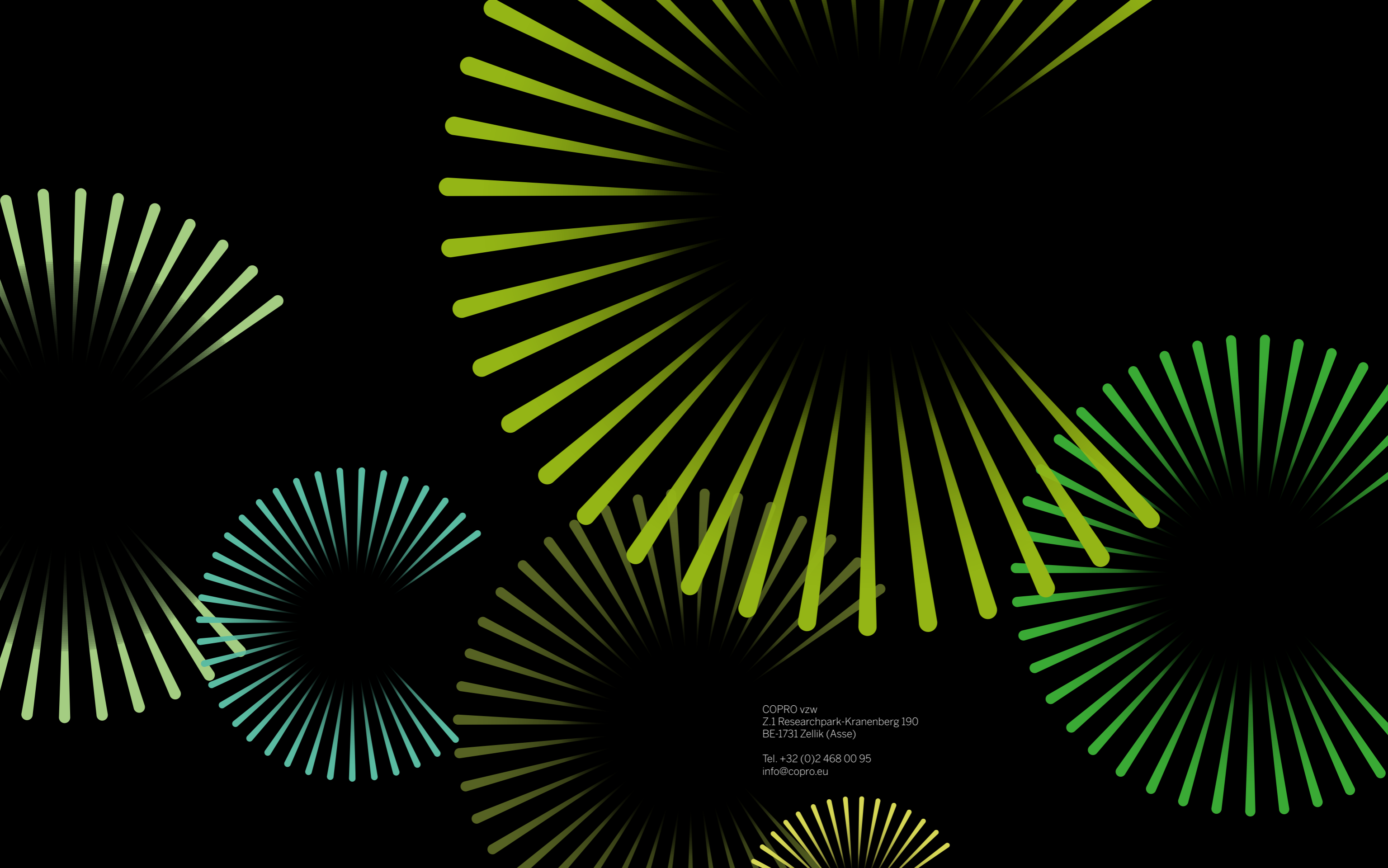

carine.walschaert@copro.eu
+32 (0)491 61 24 74

Marga DE BRUYN
Administratie

marga.debruyne@copro.eu
+32 (0)496 26 05 96

COPRO vzw
Z.1 Researchpark-Kranenberg 190
BE-1731 Zellik (Asse)

Tel. +32 (0)2 468 00 95
info@copro.eu

